

# POETINIS DRUSKININKŲ RUDUO 2006

## DRUSKININKAI POETIC FALL 2006

Sudarytojas ir redaktorius/ Compiler and editor  
KORNELIJUS PLATELIS

Angliškų tekstus redagavo/ English texts edited by Kerry Shawn Keys and Jonas Zdanys

### **Almanacho leidybą parėmė:**

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija  
Amerikos centras  
Britų taryba  
Danijos menų agentūros Literatūros centras  
Islandų literatūros sklaidos fondas  
Lenkų institutas Vilniuje  
Norvegų literatūra užsieniui (NORLA)  
Švedų institutas  
Velso literatūra užsieniui/ Llenyddiaeth Cymru Dramor

### **The anthology was supported by:**

Ministry of Culture of the Republic of Lithuania  
American Centre  
British Council  
Fund for the Promotion of Icelandic Literature  
Literature Center at the Danish Arts Agency  
Llenyddiaeth Cymru Dramor/ Welsh Literature Abroad  
Norwegian Literature Abroad (NORLA)  
Polish Institute in Vilnius  
Swedish institute

© Sudarymas, Kornelijus Platelis, 2006

© VO „Poetinis Druskininkų ruduo“, 2006

## TURINYS / CONTENTS

### Poetinis Druskininkų ruduo 2006/ Druskininkai Poetic Fall 2006

**Karnauskaitė Elena** (Lietuva/ Lithuania). Translated by Jonas Zdanys  
**Anna Auzinia** (Latvija/ Latvia). Vertė Erika Drungytė  
**Sergio Badilla Castillo** (Čilė/ Chile). Vertė Jurga Katkuvienė ir Laurynas Katkus  
**John Barnie** (Velsas/ Wales). Vertė Palmira Mikėnaitė ir Antanas A. Jonynas  
**Bengt Berg** (Švedija/ Sweden). Vertė Liana Ruokytė  
**fs** (Estija/ Estonia). Vertė Danutė Sirijos-Giraitė  
**Aidas Marčėnas** (Lietuva/ Lithuania). Translated by Laima Sruoginis  
**Rody Gorman** (Škotija/ Scotland). Vertė Kornelijus Platelis  
**Maria Grech Ganado** (Malta). Vertė Eugenijus Ališanka  
**Barbara Korun** (Slovėnija/ Slovenia). Vertė Laima Masytė  
**Ryszard Krynicki** (Lenkija/ Poland). Vertė Antanas Gailius  
**Klaus-Jürgen Liedtke** (Vokietija/ Germany) . Vertė Antanas Gailius  
**Edita Nazaraite** (Lietuva/ Lithuania). Translated by Edita Nazaraite/Anna Mioduchowska  
**Njordur P. Njardvik** (Islandija/ Iceland). Vertė Jurgita Marija Abraitytė  
**Frank Nortén** (Vokietija/ Germany). Vertė Antanas. A. Jonynas  
**Siargej Prylucky** (Baltarusija/ Belarus). Vertė Vladas Braziūnas  
**Boel Schenlaer** (Švedija/ Sweden). Vertė Ramunė Dambrauskaitė Muralienė  
**Gintaras Patackas** (Lietuva/ Lithuania). Translated by Jonas Zdanys  
**Harry Smith** (JAV/ USA). Vertė Agnė Biliūnaitė  
**Pia Tafdrup** (Danija/ Danemark). Vertė Giedrius Tamaševičius  
**Jūri Talvet** (Estija/ Estonia). Vertė Danutė Sirijos-Giraitė  
**Triztan Vindtorn** (Norvegija/ Norway). Vertė Nora Strikauskaitė  
**Rolandas Rastauskas** (Lietuva/ Lithuania). Translated by Edita Page (Petrauskaitė)  
Bibliografija/ Bibliography

### 2005-ųjų Poetinio Druskininkų rudens aidai/ Echoes of Druskininkai Poetic Fall 2005

Kronika/ Chronicle  
Jotvingių premijos laureatas/ Jotvingiai Prize Winner.  
**Tomas Venclova** (Translated by Constantine Rusanov)  
Premija už poetinį debiutą/ Prize for Poetic Debut.  
**Sonata Paliulytė** (Translated by Irena Praitis)  
Vieno anoniminio eilėraščio konkursas/ Competition of One Anonymous Poem  
**Andrej Khadanovich** (Vertė Vladas Braziūnas)  
**Gintaras Grajauskas** (Translated by Jonas Zdanys)  
**Dovilė Zelčiūtė** (Translated by Jonas Zdanys)  
**Artūras Valionis** (Translated by Jonas Zdanys)  
**Brian Johnstone** (Vertė Kornelijus Platelis)  
Anoniminio daiktiškiausio eilėraščio konkursas/ Competition for the most material poem  
**Sonata Pauliulytė** (Translated by Kerry Shawn Keys)  
**Patricia Goodrich** (Vertė Sonata Palilytė)  
**Jolanta Sereikaitė** (Translated by Jonas Zdanys)  
Nerimto, trašiausio eilėraščio konkursas/ Mock Competition of most fertilizing poem  
**Vladas Braziūnas** (Translated by Jonas Zdanys)

Renga

Anonimai ir mimai: **Kęstutis Navakas**. *Stichi*

Nuotraukų autoriai/ Authors of photos

Premijų laureatai, rengėjai, rėmėjai/ Prize winners, organizers, sponsors

## POETINIS DRUSKININKŲ RUDUO 2006

### Sudarytojo žodis

Pernai baigėme su keturiomis stichijomis susijusių festivalių ciklą, paskutinįjį paskyrę žemei. O šiemet nutarėme „įdarbinti“ dar vieną stichiją pagal kinų tradiciją – medį. Juolab kad ir PDR logotipas – medis, mėtantis eilėraščių prirašytus lapus, ir pats festivalis radosi kaip krintančių lapų šventė. Todėl galima sakyti, jog medis – tai pagrindinis PDR simbolis, titulinė jo tema. Šiai stichijai dedikuodami XVII festivalį, bandysime šiek tiek pakeisti jo struktūrą. Vietoje tradicinės teorinės konferencijos numatome surengti perpus trumpesnę pokalbį apie poezijos naujienas Lietuvoje ir šalyse, iš kurių laukiame svečių. Po to liks laiko jaunųjų poezijos skaitymams, kurie anksčiau vykdavo Vilniuje, nes Druskininkuose jiems neatsirasdavo patogaus laiko.

Visa kita Druskininkų ir Vilniaus programa keisis nedaug – vyks visi tradiciniai renginiai: du poezijos vakarai, per metus išėjusių knygų pristatymas, kameriniai ir naktiniai skaitymai, užsienio svečių kūrybos pristatymas Vilniuje ir vakaras Užupio kavinėje. Penktadienio naktiniai skaitymai „Vieno eilėraščio naktis“ vyks „Širdelėje“. Pageidautina, kad kiekvienas dalyvis turėtų po vieną neilgą eilėraštį, nes gali būti pašauktas skaityti kiekvieną akimirka. Šeštadienio rytą „Dainavos“ kieme prie laužo vyks „Medžių naikinimo akcija“.

Numatomi tokie anoniminiai konkursai: vieno eilėraščio; „Poezijos medis – pasaulio medis“; ir nerimtas: „Žodis suteikiamas Buratinui“.

Almanachą tradiciškai sudaro dvi dalys: šiemet pristatomi poetai ir pernykščio festivalio aidai. Autorius jame kaip ir pernai išrikiavau pagal abėcėlę. Lietuvių poetus, kuriems tenka lyg ir festivalio šeimininkų vaidmuo, taip pat išrikiavau pagal abėcėlę ir tolygiai paskirsčiau tarp mūsų svečių. Bloga tvarka geriau negu jokios.

Kaip šio almanacho sudarytojas dėkoju visiems autoriams vertėjams, redaktoriams ir, žinoma, rėmėjams, kurie išvardinti tituliname lape.

K.P.

## DRUSKININKAI POETIC FALL 2006

### *A Word from the Editor*

Last year we concluded our cycle of festivals related to the elements, having dedicated the final one to Earth. This year we decided to “put to work” one more element, following the Chinese tradition – the Tree. All the more so because the DPF logo is a tree dropping pages filled with poetry, and the festival itself was created as a holiday of falling leaves. That’s why it is possible to say that the tree is the principal symbol of DPF, and its quintessential

theme. Dedicating the XVII festival to this element, we will also try to change its structure somewhat. In place of the traditional theoretical conference, we plan to arrange for a shorter discussion about new directions in poetry in Lithuania and in those countries from which we are awaiting guests. Afterwards there will be time for readings of poetry by younger poets, which previously had taken place in Vilnius because due to the tight schedule there was not a convenient time for this event in Druskininkai.

The rest of the program in Druskininkai and in Vilnius will not change too much; all of the traditional activities will take place: two poetry evenings, the presentation of books published during the year, chamber and night readings, the presentation of work by guests from abroad in Vilnius, and the evening in the Užupis Café. Friday night's readings – "The Night of the Single Poem" – will take place in Širdelė. Each participant is required to bring along one short poem because he or she may be called upon to read at any moment. Saturday morning in the *Dainava* Courtyard the "Act of Destroying Trees" will take place in front of a bonfire.

We anticipate the following anonymous contests: a single poem; "The Tree of Poetry – The Tree of the World;" and the humorous: "Pinocchio, the floor is yours".

The Anthology is composed of its traditional two parts: this year's featured poets and echoes from the previous festival. This year, as last, I arranged the poets alphabetically. The Lithuanian poets, who in effect play the role of the festival's hosts, I also arranged alphabetically and distributed them evenly among our guests. A bad ordering is better than none.

As the anthology's editor, I am grateful to all of our authors, translators, editors, and, of course, to our sponsors, who are named on the title page.

*K.P.*

*Translated by Jonas Zdanys*

Elena KARNAUSKAITĖ  
(Lietuva)

Poetė Elena Karnauskaitė (g. 1964) gyvena Palangoje. Ji yra išleidusi tris poezijos knygas: „Briedė jūroje“, 1990, „Tiltas iš pelenų“, 2000, „Iš smilčių“, 2005. Už pastarąjį rinkinį buvo nominuota "Poezijos pavasario" prizui. E. Karnauskaitės poezija versta į rusų, latvių, lenkų, italų, švedų kalbas.

## **METŲ LAIKAI**

### **I**

sapne tavo kūnas dvelkia jauna žole –  
atsibundu – pažadina visa smelkiantis  
drėgnos žemės kvapas po lietaus  
garuoja asfaltas garuoja rytas nuo  
ištirpusių šaligatvių vasaros nakties  
karštis pasilieja į aitrius balokšnius

pilnus kaštonų žiedlapių – atsibundu –  
kaitrus dienos alsavimas laižo bejėgį  
dar nesusivokiantį kūną – laikas būti  
laikas (ne)atsimerkti uosti ryto rasą  
ant virpančių žolės pirštų

## II

o rudenį neliko žodžių tik liūdesys  
ir nuvažiuojantys vagonai bėgiai virpa  
paukščių veriantys riksmas ir virtinės  
per visą dangų dar nenuobodų bet  
žadantį kad visa tai – akimirka – ir tiek  
ir traukinys ir paukščių karavanai  
ir tyliai raustanti šermukšnių kekė  
siūbuojanti į ritmą gamtai tai laikina  
praeina užgyja jau seniai neskauda  
tokie klasikiniai įbrėžimai

## III

už įšaldyto mano lango  
įgraviruotas didžiulis medis  
juodas baltas bukas peizažas  
be jokių šešėlių ir atspalvių  
be menkiausių gyvybės ženklų  
lapas susisukęs į kokoną tarsi  
paskutinis žemės šikšnosparnis  
bando išgyventi šią begalinę  
kosminę žiemą

## IV

o pavasaris tiesiog neateis nesikals  
anemiški krokai pro sniego gniaužtus  
nemiklins užbrinkusių balsų bitės  
nes neateis ta diena kai mudu visu  
greičiu lėksim dviračiais palei parką  
iki pat jūros nes pavasarį reikia  
garsiai švilpauti arba dainuoti arba  
rėkauti iš laimės visa gerkle  
iki užkimimo iki saldumo  
pavasarij reikia gulėti užkukuotoj  
žolėj ir spoksoti į išgiedrėjusį dangų  
ar sakiau kad šįkart pavasaris  
tiesiog neateis?

**Elena Karnauskaitė**  
(Lithuania)

Elena Karnauskaitė (b.1964) is a poet living in Palanga. She has published three collections of poetry: *The She-Elk in the Sea* (1990), *Bridge from the Ashes* (2000), and *From the Sands* (2005). For the volume “*From the Sands*”, Karnauskaitė was nominated for the Poetry Spring Poetry Prize. Her poems have been translated into Russian, Polish, Italian, and Swedish.

THE SEASONS

I

in the dream your body smells of young grass –  
I wake – wakened by the penetrating  
fragrance of the damp earth after a rain  
the asphalt steams the morning steams from  
melting sidewalks the summer night’s  
heat pours into rancid swamps  
full of chestnut blossoms – I wake –  
the day’s intense breathing licks the helpless  
still not yet understanding body – time to be  
time to (not)open the eyes smell the morning dew  
on trembling fingers of grass

II

and there are no words for autumn only sadness  
and departing wagons the tracks tremble  
the birds’ piercing cries and caravans  
across the entire sky it is still not tedious but  
promising that all is – is only a moment – so much  
the train and the caravans of birds  
and the quietly reddening cluster of rowanberries  
swaying to the rhythm it is temporary for nature  
passes heals it long ago stopped hurting  
such classic inscriptions

III

outside my frozen window  
a large engraved tree  
a black and white blunt landscape  
with no shadows or colors  
with not even the tiniest signs of life

a leaf curled into a cocoon like  
the last bat left on earth  
who tries to live through this endless  
cosmic winter

#### IV

and spring will never come anemic  
crocuses won't hammer through clutches of snow  
bees won't loosen up their swollen voices  
because the day will never come when the two of us  
at full speed fly on our bicycles past the park  
to the sea because in spring we need  
to whistle loudly or sing or  
shout happily at the tops of our lungs  
until we are hoarse until our mouths are sweet  
in spring we have to lie in cuckooed  
grass and stare at the brightening sky  
did I say that this time spring  
simply will not come?

\* \* \*

ir patylomis liejas liepos vakaras  
virš nuvarvėjusių juodų stogų  
sugobdamas žiogų ir paukščių balsą  
mašinų ūžesį ir vieną kitą pavėlavusį  
praeivį ir vieną kitą žodį likusį  
be atsako tas vakaras toks aiškus  
paprastas niekuo neišskirtinis  
tiesiog kaip dukart du padauginus  
tiesiog kaip viens ir viens sudėjus  
tiesiog kaip akvarelėj tirpsta  
mūsų kontūrai ir širdys blanksta  
ir mintys tarsi kokios pasiklydę  
upės suteka į naktį ir viskas išryškėja

\* \* \*

and the July evening pours out silently  
above trickling black rooftops  
covering over the voices of grasshoppers and birds  
the noise of cars and one or two late  
passers-by and one or two words left  
unanswered that evening is so clear

simple not different from others  
just like multiplying two by two  
just like adding one and one  
just like in a watercolor melt  
our contours and our hearts grow pale  
and our thoughts like lost  
rivers flow into night and all is revealed

## ŠALNA

gruodžio vakarą kai negali skaityti  
o televizorius nerodo nieko ir vis viena  
žiūri tą nieką nes nieko kito nebelieka  
tavo gyvenime nes gruode įsirėžia pėdos  
mylimojo tarsi peilio delčios danguje  
nes išeini ir skaudžiai gelia skaudžiai  
rėkias tik tavo riksmo niekas neišgirsta  
gal nesiklauso nes balsės aštrios tarsi  
ledo šukės žeidžia gerklas ir skleidžias  
violeto gėlės vienišėjančiam lange –  
o televizorius įjungtas ir nerodo nieko

## FROST

on a December evening when you can't read  
and there's nothing on television but you still  
watch that nothing because nothing else remains  
in your life because the footprints of your lover  
cut into the frozen ground like knife crescents in the sky  
because you go out and you ache painfully cry out  
painfully only no one hears your cries  
perhaps do not listen because the vowels are sharp as  
splinters of ice injure throats and violet  
flowers open themselves in the ever more solitary window –  
and the television is on and shows nothing

## ŽODŽIAI

### I EILĖRAŠČIO PRIGIMTIS

visi pagalvoti ir neištarti  
žodžiai pabyra pasklinda



tarsi gyvsidabrio ašarėlės  
bandau suginti į vieną  
sugauti veidrodinį lašą  
tik jame nėra atspindžio –  
atsargiai kvėpuok

## II SLĖPTUVĖ

čia yra tokia maža kišenėlė  
su užtrauktuku kur dedami  
troleibuso talonai saldinių  
popierėliai tikras apelsino lapas  
čia ir tavo žodžius uždarysiu  
kad jie dabar netrukdytų  
one - - - - -zip

## WORDS

### I *The Poem's Nature*

all considered and unuttered  
words scatter spread  
like tears of quicksilver  
I try to round them up into one  
catch the mirrored drop  
but there is no reflection in it –  
breathe carefully

### II *A Hiding Place*

here there is a tiny pocket  
with a zipper where you put  
bus tickets paper candy  
wrappers a real orange leaf  
here I will close up your words  
so they don't disturb us now  
one - - - - -zip

\* \* \*

parašysiu tau laišką iš kvailučių  
Onulių šalies apie trokštamą meilę

apie ištikimybę ir supratimą rašysiu  
kaip gyvenu nei tai graudžiai anei  
juokingai ko noriu gal pasakysiu  
o gal jau nebe nes praėjo tiek metų  
ir viskas gali atrodyti nei šiaip  
nei anaip bet vis tiek tau rašau  
šį gražų vasaros vakarą prižadėk  
kai sutiksi mane apsimesi kad niekad  
nieko tau nežadėjau kad niekad nieko  
tau nerašiau apsimesk kad nepažinai

\* \* \*

I'll write you a letter from the land  
of silly rag-babies about a hungry love  
about fidelity and understanding I'll write  
about how I live not with sadness and not  
with laughter perhaps I'll say what I want  
or perhaps not because so many years have passed  
and everything might look neither here  
nor there but I still write to you  
this beautiful summer's evening promise me  
when you see me that you'll pretend that I  
never promised you anything that I never wrote  
you anything pretend that you did not know me

## VIETOJ LOPŠINĖS

neskaitysiu senų laiškų nes tie žodžiai  
vis tiek praeity ir tu nors esi bet nesi  
nes dabar mes kitokie ir mūsų jausmai  
it kokios mergautės paklodės padryžę  
pablukę plonai išnešioti po daugelio  
metų kantriausios tarnystės mes būnam  
šalia bet deja ne kartu subarškam  
arbatos šaukšteliais vienodai į taktą  
vienodai pasakom „alio“ kai reikia  
kam nors atsiliepti ir tiek to bendrumo  
tos laimės tos meilės aiškiai per maža  
šį drumzliną vakarą spalio išjungus  
viską kas kalba groja ir šviečia  
tamsoj atsigulę į lovas kiekvienas  
savojoj urvelio pusėj du maži pikti  
kirminėliai graudžiai susiriečia

## INSTEAD OF A LULLABY

I won't read old letters because those words  
are in the past and though you are you aren't  
because we are different now and our feelings  
are like some maiden's sheets shabby  
faded worn thin after many  
years of the most patient service we are next  
to one another but not together we rattle  
our teaspoons to the same measure  
say "hello" the same way when we have  
to answer someone and there is clearly so little  
of that sameness that happiness that love  
this murky October evening having unplugged  
everything that talks plays or lights  
lying in the dark in our beds each  
on his own side of the cave two small angry  
worms plaintively curl up

*Translated by Jonas Zdanys*

## **Anna Auziņa** (Latvia)

Anna Auziņa was born in 1975 in Riga. She studied painting at Riga's Art Academy and has published her poetry since 1990. She has published two poetry collections and was awarded with the Zinaida Lazda, the Klavs Elsbergs and „The Book of the Press House” prizes. Some of her poems are already translated into Belorussian, English, Estonian, Finnish, German, Lithuanian, Russian, Swedish, and Ukrainian. Presently, she works as a free-lanced artist.

\* \* \*

ko tu dari  
kad tu esi mikēniete  
virs pavarda tava nav jumta  
tur ielīst lietūs  
kļūst tavs pavards kā baseins?  
vai tu mazgā tur matus  
peldini savus bērņus  
un kā dūņās to kājas grimst pelņos?  
lieti šeit laikam ir silti  
bet ko gan jūs tad ēdat  
vai iebrīduši pavardā

tu un tavs mīlais vien krītošās debesis dzerat?  
saki — kad tu esi mikēniete  
ko dari kad pavardā tavā līst lietūs?

**Anna Auziņa**  
(Latvia)

Ana Auziņa gimē 1975 m. Rygoje. Yra baigusi tapybā Rygos meno akademijojē. Eilēraščius publikuoja nuo 1990 m. Išleidusi dvi poezijos knygas: „Atskirtieji sodai“ (1995) ir „Slidininkai bučiuojasi sniege“ (2001). Apdovanota Zinaidos Lazdos premija 1993 m., Klavo Elsbergo premija 1994 m., „Spaudos namų knygos“ konkurso apdovanojimu 2001 m. Jos eilės verstos į rusų, anglų, vokiečių, švedų, suomių, estų, lietuvių, ukrainiečių ir baltarusių kalbas. Šiuo metu yra laisva menininkė.

\* \* \*

kai mikēnietė tu esi  
ką gi darai?  
stogo nėra virš tavo židinio  
ir jį lietūs užlyja  
pavirsta baseinu tavasis židinys  
ar tu trenki ten plaukus  
ar maudai ten vaikus  
ir kojos jų į pelenus įklimpsta lyg į maurus?  
lietūs čionai turbūt šilti  
bet ką gi jūs tad valgot  
gal židinin subridę  
drauge su mylimuoju gurkšnojat debesis bekrintančius?  
sakyk – jei mikēnietė tu esi  
ką gi darai kai lyja tavo židinin?

\* \* \*

mazās gaišzaļās bumbiņas  
ar tumšām nabiņām sānos  
kā sīki kustīgi tārpiņi tās manās saujās  
tās ir negatavas jūnija jāņogas ko es ēdu  
kuru garša man atgādina  
kā garšo īstas gatavas jāņogas pat pārgatavojušās  
ā, jā! tad tās sulīgas šķīst  
pilnām mutēm var jāņogas spiest  
ēst kāri kustinot lūpas kā skūpstoties  
ēst atminos kādu lūpu garšu un kādu  
ļoti mīļu un sāļu ādu  
negatavās jāņogas no kurām nākušas visas šīs domas

savelk muti pretīgā grimasē  
jo ir sausas un skābas  
vēl vismaz mēnesi neredzēt man jāņogas labas

\*\*\*

menkučiai žalsvi rutuliukai  
tamsios bambytės iš šonų  
kaip judrūs maži kirminėliai mano delnuos  
tai žalios uogos serbentų biržely kurias aš kramsnoju  
jų skonis man primena  
tų tikrų jau prinokusių jau pernokusių serbentų skonį  
na taip, tuomet jie sultingi ir varva  
spausti gali serbentus pilna burna  
valgyti judinant lūpas geismingai tarsi bučiuotumeis  
valgyti ir atsimint kažkieno lūpų skonį ir kažkieno  
sūrią mylimą odą  
neprisirpę serbentai visas šias mintis atskraidinę  
bjauriai sutraukia man burną  
nes rūgštūs yra ir sausi  
mažiausiai mėnesį dar nevalgysiu raudonųjų uogų

### **Vitebskas motīvs**

kaza vista aka māja  
aizdziedāja pieraudāja  
ceļa malas dvēselpilnas  
gavilēja sumināja

*bet tu mīļais mazais neraudi  
labāk aizej uzlūdz konsuli  
ļoti ugunīga viņa ir*

viņas visas dzīvas bija  
kaza vista upe plāva  
dziedāja un gavilēja  
sinagogas ar vairs nava

*bet tu labāk izdancini konsuli*

skumjas straumē suminātas  
aizgājusi pametusi  
māja vista plāva upe  
aizplūst starojoši klusi

*bet tu labāk aizdedzini konsuli*

vedīs pienu ziedi vērsies  
aizmirsīs tu pret rītu

pļava māja aka kaza  
gavilēta gandarīta

*bet es iešu uzlūgt kādu šoferi  
ļoti ugunīgi tādi ir*

### **Vitebsko motyvas**

ožka višta svirtis namas  
prigiedojo priraudoj  
pakelēs dvaselių pilnos  
džiūgavo ir minavojo

*bet tu mielas mažutėli neverk  
geriau eik ir konsulę pasikviesk  
baisiai ugninga anoji yra*

josios visos gyvos buvo  
ožka višta upė pieva  
linksminosi ir giedojo  
sinagogos nēr taipogi

*bet tu konsulę geriau pašokdink*

liūdesį išminavotą  
ji paliko tėkmei srauniai  
namas višta pieva upė  
spinduliavo tykiai gausiai

*bet tu konsulę geriau pakurk*

veža pieną žiedai švyti  
rytui auštant tu pamirši  
pieva namas upė svirtis  
apdainuota ir išgirta

*bet aš eisiu pasikviest kokį šoperiuką  
labai jau ugningi anie*

### **Brokastis makoņos**

reizēm ir tik labi  
ka varētu vēl kādus bērnus  
suņus kaķus kāmjus  
zivtiņas pustrakas vecvecmammās  
divas trīs teltis

slēpes datoru  
vairākus monitorus  
salādētu to visu un ņemtu līdzī

brokastis zaļumos  
varbūt labāk mākoņos  
jānopērk piknika piederumi

un labi āķi  
lai trose bez bažām  
mūs debesīs uzvelk  
mēs mākoņos dešņas cepsim  
kā vienmēr  
un vēlāk tu mani pliku  
debesīs pafilmēsi

kad mākoņos aizmiguši  
būs bērni  
suņi kaķi kāmji  
zivtiņas puštrakās vecvecmammās

### **Pusryčiai debesyje**

kartais yra taip gera kad  
galėtumei ir dar vaikų  
šunų kačių žiurkėnų  
žuvyčių puskvaišių senelių  
dvejas trejas palapines  
kompiuterių ir slidžių  
monitorių gausybę  
sukrautum visa tai ir pasiimtumei drauge

ir pusryčiai žalumoje  
nors gal debesyje geriau  
reik įsigyti viską piknikui

ir gerą kablį  
kad mus be jokių abejonių  
trosas dangun įvilktų  
kaip visuomet debesyje  
dešrelių pasikepsim  
paskui tu pafilmuos  
nuogą mane danguj

kai debesy užmigę bus  
vaikai  
žiurkėnai šunys katės

žuvytēs puskvaišēs senelēs

\* \* \*

Ir vēl kas.  
Man kādas sievietes briesmīgi pietrūkst.  
Viņa pavada lidmašīnas.  
Viņa reizēm smaržo pēc ledus, pēc mežcirtēja un darvas,  
bet citkārt pēc siltas melones daivas.  
Viņa klusē kā ezers un elpo kā sala naktī.  
Viņa apsnieg kā rītausmā slidotava.  
Es gribētu viņu šurpu, lai apguļas smiltīs.  
Ar kaulu un ar kristālu es buru,  
bet es nezinu vairs, vai pa kvēlošām krāsmatām auļo viņas zirgs,  
vai dus viņa tīmekļos rasotā pļavā.

\* \* \*

Ir dar kai kas yra.  
Man baisiai trūkst vienos moters.  
Ji lēktuvus išlydi.  
Ji kartais ledu kvepia, miško kirtējais ir sakais,  
o retsykiais šilta moliūgo riekele.  
Ji tyli tartum ežeras, alsuoja lyg sala nakty.  
Ji apsnigta kaip čiuožykla ankstyvą rytą.  
Norėčiau, kad ji būtų čia, kad smėlyje gulėtų.  
Kaulu buriu aš, kristalu buriu,  
tik jau nebežinau, ar degančiom krosniavietėm jos žirgas dar šuoliuoja,  
ar snaudžia ji voratinkliuos rasotoj pievoj.

\* \* \*

*Mana sieviete ar ugunskura matiem*  
Andrē Bretons

Mans vīrietis ar jūras acīm rietā  
Ar vižņu acīm  
Aiz dūmakas plakstiņiem  
Ar neona skatieniem  
Mans vīrietis vienu aci piemiedzis  
Mans vīrietis ar leduslāča dvēseli  
Viņa krastos ir aļģes  
Viņa fjordos grūti izkuģot  
Mans vīrietis kura pierē ir aisbergs  
Gar kura pierē peld mākoņi  
Kura pierē plaukst sniegpulksteņi



Mans vīrietis ar pusdienlaika matiem  
Ar matiem pūpolvītoliem  
Ar matiem kas atritinās kā zīda baķis  
Kura vaigi ir pļauti lauki  
Kur čūskas lodā  
Un braukā traktoriņi  
Mans vīrietis kura kakls ir negaiss  
Un kura deguns ir tvaikonītis  
Kura vēders kūp kā pavasara augsne  
Mans vīrietis  
Kura krūtis ir stikla kalni  
Kura krūtis ir raudu mūris  
Kura pleci ir senmeža koku saknes  
Un pils pakāpieni  
Mans vīrietis ar Islandes ķērpjiem padusēs  
Viņa lāpstīņas ir klintis  
Viņa viduklis ir stirna  
Un pirmais sniegs  
Viņa mugura ir slēpošanas trase  
Viņa dibens ir futbolbumba un vakardienas bulciņas  
Viņa kājas ir ūdenstorņi  
Viņa rokas ir kaijas un ligzda vienlaikus  
Viņa pēdas ir līdakas  
Un viņa delnas ir laši  
Viņa delnās deg kūla  
Viņa pirksti ir ultraīsviļņi  
Un niedru stabulītes  
Viņa nagi ir ledenes  
Un veci gliemežvāki  
Mans vīrietis  
Kura cirkšņi ir laipas  
Kura klēpī ir grantsbedres  
Kura daikts ir lāsteka  
Kura pauti ir jūras oļi  
Un zaļi tomātiņi  
Mans vīrietis kura bērni piedzimstot smaržoja tik mīļi  
Kuram pašam ir zīdaiņa mute  
Troļļa mute pie krūtsgala  
Klusēšanas zvēresta mute  
Kapenes ausis  
Mans vīrietis elpu aizturējis  
Mans vīrietis novērsies  
Mans vīrietis dzelme dārzs un aizvējš  
Mans vīrietis ceļos noieties  
Bijībā

\* \* \*

*Mano moteris žarijų plaukais*  
Andre Bretonas

Mano vyras jūros akim saulei gulant  
Ižo akim  
Po ūkanų vokais  
Žvilgsniu neono  
Mano vyras vieną akį primerkęs  
Mano vyras baltojo lokio dvasia  
Jo krantai kloti dumbliais  
Ir sunku jo fiorduos išsukti laivams  
Mano vyro kakta yra aisbergas  
Per kurio kaktą nuslenka debesys  
Kurio kaktoje žydi baltos snieguolės  
Mano vyro plaukai tai pusiaudienis  
Jo plaukai katinėliai žilvičių  
Jo plaukai tarsi šilko rietimas atrieda  
Jo skruostai laukai nušienauti  
Gyvatės kur šliaužioja  
Traktorėliai puškuoja  
Tasai yra mano vyras kurio kaklas audra  
Kurio nosis yra garlaiviukas  
Ir pilvas kurio lyg dirvonas garuoja  
Mano vyro  
Krūtinė yra stiklo kalnas  
Krūtinė yra raudų siena  
Jo pečiai yra sengirės medžių šaknys  
Ir pakopos į pilį  
Pažastyse mano vyro Islandijos kerpės  
Mentės jo yra uolos  
Stirna yra jo liemuo  
Ir sniegas pirmasis  
Slidžių trasa nugara jo  
Futbolo kamuolys yra jo užpakalis ir pusketės bandelės  
Jo kojos vandens bokštai  
Jo rankos lizdas ir žuvėdros tuo pat metu  
Lydekos pėdos jo yra  
Lašišos jo delnai  
Pernykštės žolės delnuos jo dega  
Ultratumposios bangos jo pirštai  
Arba nendrių švilpynės  
Nagai jo ledinukai  
Ir pamestos kriauklės  
Vyras manasis yra tas  
Kirkšnys kurio liepteliai  
O žvyrduobės jo glėbyje  
Kurio daiktas yra varveklis

Gurvuoliai jūros jo kiaušiniai  
Žali pomidorėliai  
Mano vyro vaikai kvepėjo taip maloniai gimdami  
Ir jo paties burna tarsi naujagimio  
Trolio burna prigludus prie spenelio  
Burna jo tylos įžadų pilna  
Rūsiai yra jo ausys  
Mano vyras užgniaužęs kvapą  
Mano vyras yra nusigrėžęs  
Mano vyras užuovėja sodas gelmė  
Mano vyras parklupęs ant kelių  
Pagarbiai nusižeminęs

*Iš latvių kalbos vertė Erika Drungytė*

## **SERGIO BADILLA CASTILLO** (Chile)

Sergio Badilla Castilla, poet, playwright, prose-writer, essayist, was born in 1947 in Valparaíso, Chile. He has been living in Sweden for several decades and is considered the Latin American poet with the broadest Nordic influence. He has published seven collections of poetry, one of short stories, and two plays. He is the initiator of the transrealistic movement in contemporary poetry. He has taken part in many important international poetry events. His work has been awarded with several international prizes and translated into Swedish, English, Finnish, Catalan, Portuguese, French, Macedonian and Arabic.

## **EL HOMBRE DE CARTAGO**

Se fosiliza la muchedumbre de este ancladero  
con ansiedad espontánea:  
Vengo a ocultar mi vida como los viejos elefantes  
a esta ciudad que he preferido como hembra  
pese a que ella se enemistó conmigo hace 30 años  
El inventario se mofa del trotamundos con su vuelta  
despreciable desgarbado todavía con su mente de europeo  
con ademanes de inglés flemático agobiado de adversarios:  
a escondidas  
Es el viejo Strindberg caminando bajo la nieve en Karlavägen  
o soy yo al mediodía en la costanera,  
vagando sin rumbo para recuperar las huellas perdidas  
en el pavimento.  
Confusiones matemáticas explican mis años nefastos  
Permanezco perplejo cuando un imprudente consulta por  
la salud de mi madre y entonces pienso que aún soy trascendente

tras todas las luceras y las contrapuertas  
El destierro /en el fondo/ fue más desamor que destierro  
y quizás no lo que yo me imagino con en esta retornada  
La luz de una farola obstruye / en parte / el repaso obstinado  
de mis ojos con inquietud sincera.  
El Mar está allí y se escapa en la línea de la probabilidad  
de mi vista.  
Augusto Strindberg / decaído y barbiluengo / ha regresado a Estocolmo  
lee un volumen / en la torre azul de Drottninggatan /  
sobre un hombre solitario frente al mar en Cartago.

## **SERGIO BADILLA CASTILLO**

(Čilė)

Sergio Badilla Castilla, poetas, dramaturgas, prozininkas, eseistas, gimė 1947 metais Valparaiso mieste Čilėje. Kelis dešimtmečius jis gyveno Švedijoje, dėstė universitete, dirbo radijo žurnalistu. Badilla Castillo yra išleidęs septynias eilėraščių, vieną apsakymų knygas, dvi pjeses. Jis laikomas labiausiai skandinavų literatūros paveiktu Lotynų Amerikos poetu. Jis taip pat yra tarptautinio poetinio transrealizmo judėjimo pradininkas. Jis dalyvavo daugelyje svarbių tarptautinių poezijos festivalių. Jo poezija pelnė keletą tarptautinių prizų ir buvo versta į anglų, arabų, katalonų, makedonų, portugalų, prancūzų, suomių ir švedų kalbas.

## **ŽMOGUS IŠ KARTAGINOS**

Minia prieplaukoje staiga sunerimsta ir suakmenėja:  
Kaip seni drambliai ateinu paslėpti savo gyvenimo  
pas šitą miestą tarytumei pas išrinktąją patelę  
nors ji neprisileido manęs 30 metų  
Turto vertintojas juokiasi iš grįžusio klajūno  
niekingo netašyto vis dar europietišškai mąstančio  
su priešo žeminamo flegmatiško anglo manieromis:  
paslapčia  
Tai senis Strindbergas eina Karlavägen per pūgą  
arba aš vidudienį vaikštinėju pakrante  
klajoju be tikslo idant susigražinčiau grindinyje  
prarastus pėdsakus.  
Matematinės neapibrėžtys aiškina mano nelemtus metus  
Sutrinku, kai nemokša patarinėja, kaip rūpintis  
mano motinos sveikata ir pamanau, kad vis dėlto esu aukščiau  
visų stoglangių ir vidinių durų  
Tremtis [iš esmės] buvo labiau nemeilė nei tremtis  
ir greičiausiai ne tai, ką įsivaizdavau šitaip sugrįždamas.  
Gatvės žibinto šviesos nuoširdus nerimas užstoja [dalinai]  
atkaklų mano žvilgsnį.

Ten Jūra; ji išsiveržia iš mano žvilgsnio tikimybių  
ribos.

Augustas Strindbergas [sugniužęs ir barzdotas] sugrįžo į Stokholmą  
skaityti veikalą [Drottninggatano mėlyname bokšte]  
apie vienišką žmogų prie jūros Kartaginoje.

## **SAN PETERSBURGO**

He visto a Joseph Brodsky en una esquina del viejo Leningrado  
mirando con ojos mustios el Neva entumecido  
cabizbajo y astroso como si quisiera regresar a una distante linde  
bajo un sol pálido de invierno.

Un grupo de jóvenes pasa a su lado con un radioreceptor  
a todo volumen

bajo los pies - en movimiento - cruje

la alcantarilla ocluida por un manto de nieve dura

Una ráfaga de viento dobla los mástiles de un bergantín oculto  
se agita inseguro entre los fragmentos de hielo

Los estrechos del Báltico oriental están congelados entre las islas  
y la niebla turba y opaca la memoria

del trashumante que no tiene domicilio.

Los navegantes celebran sus hazañas con vodka y cerveza  
después de un largo viaje

La chimenea de la casa familiar expide ahora una densa humareda  
¡Sólo el fuego derrite la arrogancia del este invierno!

Las muchachas del bar ríen y levantan sus vasos preñados de anís

Un joven argonauta pierde la calma y vaga ebrio a través de las mesas  
se figura a las mujeres desnudas como ninfas en medio del bosque

Un cuarto oscuro me espera esta noche:

En unas largas horas de insomnio

tu rubia cabellera estará ausente

en las tierras adversarias que alguna vez amé con inocencia.

He visto otra vez esta mañana

a Joseph Brodsky en una esquina del viejo Leningrado  
melancólico y sucio como si quisiera volver a una distante certeza  
bajo un sol pálido de invierno.

## **SANKT PETERBURGAS**

Senam Leningrado skersgatvyje mačiau Josifą Brodskį

liūdnu žvilgsniu stebintį sustingusią Nevą

susimąčiusį ir apdriskusį tarsi norėtų sugrįžti į tolimą šalies užkampį  
po blyškia žiemos saule.

Pro šalį eina vaikinai nešdamiesi visu garsu plyšaujantį radiją  
po kojomis – judant – girgžda

kieto sniego danga užklotas tiltelis.

Vėjo gūsis lenkia pasislėpusios brigantinos stiebus  
neramiai blaškosi tarp ledo atskalų  
Rytinės Baltijos sąsiauriai tarp salų sušalę į ledą  
o rūkas drumsčia ir temdo benamio klajūno prisiminimus.  
Po ilgos kelionės jūreiviai pažymi savo žygdarbius  
degtine ir alumi  
Iš šeimyninio židinio pakyla tirštas dūmų debesis;  
tik ugnis ištirpdytų šios žiemos aroganciją!  
Merginos bare juokiasi ir kilnoja anyžinės pilnas taureles  
Jaunas argonautas netenka kantrybės ir šlaistosi girtas tarp stalų  
vaizduojasi nuogas moteris tarsi nimfas miško viduryje  
Šią naktį manęs laukia tamsūs kambarys:  
Ilgas bemieges valandas  
trūks tavo šviesių plaukų  
priešiškose žemėse, kurias kadaise naiviai pamilau.  
Šį rytą dar sykį mačiau  
Josifą Brodskį senam Leningrado skersgatvyje  
melancholišką ir purviną, tarsi norėtų atgauti nutolusią tikrovę  
po blyškia žiemos saule.

## **DELIRIO**

Arde Troya y quizás no nos importa.  
Estos disfraces nos ocultaron en la proximidad del mar  
ahora recuerdo.  
La ciudad de tablas engrasadas en la niebla.  
Tu cuerpo apasionado en mi pelvis  
cuando las llamas agredían el rincón donde antes nos amamos.  
Más lejos estaba Tiro Los emporios de Fenicia.  
La luz fosca reverbera ahora toscamente en tu rostro  
y en la tierra improvisada:  
Manila en el oriente  
difuminada en el tabaco odorante de mi pipa.  
La nostalgia crepita como oscuridad ciega  
en las ascuas encendidas.  
La tierra que se extingue tras la bruma ya no es nuestra  
es de quienes no aman.  
En los extremos el océano turbulento  
y en mi cerebro.  
El frenesí es tu cuerpo en el mío y una pasión insuficiente  
incinerada entre las ruinas

## **KLIEDESYS**

Troja dega ir regis mums tai nerūpi.

Tų gudrybių dėka mes pasislėpėm artimoje jūroje  
kaip dabar pamenu.  
Riebaluotų lentų miestas rūke.  
Aistringas tavo kūnas ant mano juosmens  
liepsnoms puolant užkampį kuriame prieš tai mylėjomės.  
Ten toliau stūkso Tiras     Finikijos prekyvietės.  
Rūškana šviesa grubiai krenta ant tavo veido  
ir ant paskubom sugalvotos žemės:  
Manila rytuose  
paplūsta kvapnios mano pypkės dūmais.  
Nostalgija spragsi nelyginant aklina tamsa  
smilkstančiose žarijose.  
Žemė kuri ištirpsta ūkanose jau nebe mūsų  
ji tų kurie nemyli.  
Neramus vandenynas horizontuose  
ir mano galvoj.  
Pasiutimas – tai tavo kūnas ant manojo tai netobula aistra  
virtusi pelenais griuvėsiuose.

## **EL FAROL EN LA LLUVIA**

El farol se balanceó en las piedras fúlgidas del muro,  
con el viento que viene del este con la lluvia  
y mis gestos prematuros reflejaron sin pudor nuestra memoria  
de la misma forma como entraron las sombras en la casa.  
Las viejas dejaron entonces que la rueda siguiera  
el curso de la lana, sin decir una palabra,  
y fueron con sus cestas vacías, sus morrales vegetales,  
a recoger las bayas más diversas de los bosques,  
a la silvestre terrenalidad del paraíso prohibido.  
No, ya no quisimos espantar la angustia sin dejar lágrimas  
y que el fuego nos acerque individualmente hacia la noche  
para decir verdades  
para reconocer que nos equivocamos en la saga  
y así volvemos a creer extrañamente  
en los que volvieron al mar para contarles historias a los  
dioses.  
La eternidad se quemará en la hoguera al llegar el día  
y será verano, por mucho tiempo, en las semillas,  
lo atestiguará la textura viril de mi cuerpo,  
cuando se pose como colibrí en la intimidad de tu geranio.

## **ŽIBINTAS LIETUJE**

Su lietumi iš vakarų atėjo vėjas,

ir žibintas siūbavo virš spindinčių sienos akmenų,  
ir mano nekantrūs judesiai begėdiškai atspindėjo mūsų prisiminimus  
taip, kaip į namą slenkantys šešėliai.  
Tada senės, nepratardamos nei žodžio,  
leido verpstei sekti paskui vilną  
ir su tuščiomis pintinėmis, krepšiais ir kapšais  
išsiruošė rinkti visas visų miškų uogų  
laukinėje uždrausto rojaus žemėje.  
Ne, jau nebenorime sausais palikusiais skruostais pabaidyti nerimą,  
nebenorime, kad liepsna kiekvieną atskirai vestų į naktį,  
kad išrėžtų teisybę,  
kad suprastų, jog klausėmės ne tos legendos,  
ir todėl mes vėl neįtikėtinai patikime  
tais, kurie grįžo į jūrą pasakoti istorijų dievams.  
Amžinybė sudegs lauže iki aušros  
ir sėklose vis tęsis vasara,  
kurią liudys mano kūno vyriškumas,  
kaip kolibris tupiantis ant tavo snapučio slėpinio.

## LA CERTEZA DEL OJO

En qué manera la opacidad del pedernal después de un cataclismo  
pierde su facultad de refractar la luz  
y adquiere una gravidez torpe inhábil inservible  
una cierta anuencia del cosmos para encarar su propia expansión  
El universo no es taumaturgia sino equilibrio  
totalidad analógica  
de los esmirriados astros de las consumidas estrellas  
escasas son las constelaciones en la certeza de mi ojo de ahí su perfección  
la pureza del firmamento con sus distorsionadas formas  
un gran cuaderno de páginas dispersas  
a pesar de su petrificada plenitud no hay ambigüedad  
Se friccionan sus entrañas como sustancias genésicas y primero fueron  
herramientas simples aparejos móviles en el vacío absoluto  
En qué manera la turbiedad del granito a continuación del desorden  
se manifiesta en sucios fragmentos en sedimentos desiguales  
Cuándo la alteración de la piedra detrás del laberinto  
eclipsa la noche en un instante  
y es más que el mar delimitado  
trozos de individuos partículas de seres con vida  
El infinito no es nigromancia sino armonía  
luz que orbita en el vacío implícito del ciego  
quien imagina los planetas en diferentes rumbos y no  
delira  
no demencia el mundo hecho añicos  
trizas debajo de toda cordillera  
La rareza es fundamento de cada organismo



acata la ley de las galaxias que afecta a las orugas y a los dioses  
las libélulas que vuelan tardías en un anochecer de otoño  
entre tantas no hay silencio  
ni frío  
Es un falso rumor un olor penetrante a día  
niños que gritan en el parque de la esquina de mi casa  
hombres maduros orinando después de una borrachera  
debilitadas estrellas  
expertos astrales con gigantescos astrolabios  
inocencia relativa frente al inexpugnable caos

## ŽVILGSNIO TIKRUMAS

Kokiu būdu po sukrėtimo drumstas titnagas  
netenka galios laužti šviesą  
ir įgyja stingų apatišką niekam nereikalingą sunkumą  
taip kosmosas stoja akistaton su savo plėtimusi  
Visata – ne stebuklas, o pusiausvyra  
užgesusių šviesulių išsekusių žvaigždžių  
analoginė visuotinybė  
mano žvilgsnyje – keli skurdūs žvaigždynai todėl jis tobulas  
dangaus skliauto tyrumas jo iškreiptos formos  
milžiniškas pasklidų lapų sąsiuvinis  
nors jo pilnatvė pribloškia čia nėra jokios dviprasmybės  
Jo viduriai trinasi tarsi genetiniai vienetai pirmiausia atsiranda  
paprasti įnagiai judrūs įrankiai visiškoje tuštumoje  
Kokiu būdu sumaiščiai tęsiantis nepermatomas granitas.  
iškyla purvinomis atplaišomis skirtingose nuosėdose  
Kada akmens šalia labirinto pasikeitimas  
akimirksniui užtemdo naktį  
ir pranokstą jūrą, turinčią ribas  
individuei nuotrupos gyvų būtybių dalelės  
Begalybė – ne nekromantija, o dermė  
šviesa, skriejanti numanoma tuštuma neregio  
kuris vaizduojasi skirtingas planetų orbitas ir  
nepaisto niekų  
suskilęs pasaulis nėra išprotėjęs  
į drūzgus sudaužytas kalnyno papėdėje  
Keistumas yra kiekvieno organizmo esmė  
paklūstantis galaktikų įstatymui, kuris galioja vikšrams ir dievams  
laumžirgiai, kurie praskrenda vėlų rudens vakarą  
tarp bažnė jų nėra tylos  
nei vėsimo  
Tai netikra aštrus kvapas dieną  
vaikai kurie šūkauja parke už mano namo  
vyrai besišlapinantys po išgertuvių  
nusilpusios žvaigždės

žvaigždžių žinovai su milžiniškomis astroliabijomis  
reliatyvi nekaltybė prieš neįveikiamą chaosą

*Iš ispanų kalbos vertė Jurga Katkuvienė ir Laurynas Katkus*

**John Barnie**  
(Wales)

John Barnie is from Abergavenny, Monmouthshire, on the south-east border of Wales. He taught from 1969-82 at the University of Copenhagen. Since 1990 he has worked as editor of the cultural magazine *Planet: The Welsh Internationalist*. He is the author of 15 collections of poetry, short fiction, and essays, as well as a book on the blues in Welsh, *Y Felan a Ffynau. The King of Ashes* was awarded the Welsh Arts Council's Prize for Literature in 1990. His latest book, *Sea Lilies: Selected Poems 1984-2003* was published by Seren in May. He plays guitar in the bilingual blues & poetry bands *Y Bechgyn Drwg/ The Bad Boys* and *Llaeth Mwnci Madoc/ Madoc's Moonshine* and has performed with them or given readings in Belgium, Austria, Hungary, Guyana, the USA and Canada.

INHUMAN

I walk on the hill's green  
wave and look down the vertiginous  
slope to the trough where a house  
is flotsam that would rise  
on a wind-and light-whipped  
peak, if there were time. Kings  
of the moment are about me:  
a lapwing following its cries  
over the moor, and a wheatear  
flicking cream-and-buff on a grey  
stone, as if it were light  
come alive, no time for a shadow.

**John Barnie**  
(Velsas)

Johnas Barnis yra iš Abergasvenio, Monmautšyre prie pietrytinės Velso sienos. 1969-1982 metais jis dėstė Kopenhagos universitete, o nuo 1990-ųjų dirba kultūrinio leidini *Planeta: Velso internacionalistas* redaktoriumi. Jis yra išleidęs 15 poezijos, apsakymų ir esė rinkinių ir velsietišką knygą apie bliuzą. 1990 metais jo eilėraščių rinkinys „Pelenų karalius“ („The King of Ashes“) apdovanotas Velso menų tarybos literatūros premija. Jis groja gitara dvikalbėse bliuzo-poezijos grupėse *Y Bechgyn Drwg/ The Bad Boys* ir *Llaeth Mwnci Madoc/ Madoc's Moonshine* ir yra skaitęs savo poeziją įvairiose šalyse.

## NEŽMOGIŠKAS

Užkopęs ant kalvos žalios  
bangos žvelgiu žemyn nuo šlaito  
svaiginančio į gilią lomą kur namai  
it laivo duženos jie dar pakiltų  
į vėjo gairinamą ir šviesos nutviektą  
viršūnę, jei dar būtų laiko. O aplink mane  
šitos akimirkos valdovai:  
pėmpė savo kryksmą lydinti  
viršum viržynės, kūltupis, trystelintis  
kreminė buivolo odos spalva ant pilko  
akmens, tarsi atgijus būtų  
vėl šviesa, pradingę sutemų šešėliai.

## NOTES FROM THE CARBONIFEROUS

Night. Lightning flickers without sound.  
A breeze shivers through a forest of ferns.  
Dawn. Blue sky washed clean. Fronds  
shutter out light. Green shade. Insect hum.  
Night. Clouds massed at dusk burst.  
Ferns bend low, lower, under the weight of rain.  
Dawn again. Two scorpions dart-stabbing  
ride each other to death. Insect hum.  
Night. Not a sound, stillness a being  
that's come up close, there in the dark.  
Dawn again. A lizard basks, utter attention  
and inattention, head a bronze rock. Night.  
The tick and tap of water after rain.

## UŽRAŠAI IŠ KARBONO PERIODO

Naktis. Be garso švytuojantis žaibas.  
Paparčių girią šiaušiantis vėjo dvelkimas.  
Aušra. Švariai nušiūruota žydrynė. Plačialapės  
langinės šviesai. Ūksmės žaluma. Dūzgia vabzdžiai.  
Naktis. Sutemos užklupti tirštėjantys debesys.  
Paparčiai nukarę, nulinkę, po lietaus nešuliais.  
Vėl aušra. Pora skorpionų aštriais geluonimis  
jodo vienas kitą į mirtį. Dūzgia vabzdžiai.  
Naktis. Jokio garso, rimtis – tai būtybė,  
tankmėj prisėlinanti arčiausiai, ten tamsoje.  
Vėl aušra. Atokaitoj šildosi driežas, budrus  
ir nerūpestingas, ant bronzos uolos. Naktis.

Tiksi ir tekši vanduo po lietaus.

#### DON'T SPEAK ILL OF THE DEAD

A penny in the hand  
for the Dark Man punting  
through the marsh who will  
say See there is the last  
river and there at its mouth  
the bar with the soundless  
beating of waves and summer  
lightning eyelash-painting the  
sky; the clouds are sodden  
with rain, the marsh birds  
silent; look carefully, you will  
never come this way again.

#### NEKALBĖK BLOGAI APIE MIRUSIUS

Skatikas suspaustas delne  
Tamsiajam Vyriui kur valtim  
per liūną irdamasis  
kalbės Žiūrėk tai jau paskutinė  
upė ir šičia jos žiotyse  
slenkstis kur bangos plakas  
be garso ir vasara blyksi  
žaibais, blakstienom tapydama  
dangų, debesys sunkūs pritvinę  
lietaus, pelkių paukščiai  
nuščiuvę; gerai įsižiūrėk, tu jau  
niekad šituo keliu nebegrįši.

#### PREPARATIONS FOR THE FINAL ASSAULT

The role is a small one and easy to get  
wrong; then he is shot, running down a bombed out  
street where the last unidentified sniper gets his

man, or shot in the head at a summary court martial,  
his life the shrug of an officer's shoulders,  
another bullet loaded in the breech; the message

gets through to mother and father; "He was an ordinary  
boy"; the tanks and apv's are fuelled, blue smoke  
chokes the air, icy mud creams as the tracks

execute a right-hand slide toward the city, and jets  
fly in low with messages for widows; the night  
was silent except for the barking of a dog, and snow

held off, only a few flakes came winnowing down  
among the stiff withies, brushing lightly off the fabric  
of the tents; at home they're holding a vigil; one

hundred thousand candles in the square, glittering  
like the lights in eyes; and a priest is denouncing this  
war, calling on Jesus; but there is no having done with it

yet; so the jets fly back to the burning city, with jokes  
written on the bombs; why did they start a winter  
war?, because mud covers the acts of the victors; meanwhile

defenders dig in on wooded slopes, not looking up  
at the sound of the shells' beautiful parabolas; to be alive  
and in a place like this, the heart shut down and cold.

## **PASIRENGIMAS PASKUTINEI ATAKAI**

Užduotis paprasta, tačiau nesunku  
apsirikti; tada jį nušauna bėgantį subombarduota  
gatve – paskutinis nesusektas snaiperis auką patykoja,

arba šūviu į galvą po karo lauko teismo nuosprendžio,  
kai tik virpteli karininko petys – ir gyvybės nebėr,  
o apkaboje kita jau budi kulka; tėvas ir motina

gauna žinią; “jis buvo eilinis vaikinąs”;  
šarvuočiai ir tankai pilni degalų, oras troškus  
nuo mėlynų dūmų, sušalę purvo gurvuoliai težta po vikšrais,

iš dešinės šliaužiančiais miesto link, o naikintuvai  
zvimbia pažeme su žinutėmis našlėms; naktį  
buvo tylu, tik skalijo šuo, ir sniegas

vis delsė, pavienėm sūkuriuojančiom snaigėm  
sklendė žemyn tarp karklynų, švelniai braukdamos  
per palapinių audeklą; namuose jie budi; šimtas

tūkstančių žvakių aikštėj, spindinčių  
tarsi akių žiburėliai; šventikas, smerkiantis šitą  
karą ir besišaukiantis Jėzaus; bet nieko kol kas

nepakeisi; ir naikintuvai sugrįžta į liepsnojančią miestą su sąmojais  
aprašinėtomis bombom; kodėl jie žiemą pradėjo  
ši karą? Todėl, kad žingsnius nugalėtojų purvas užkloja; gynėjai

apsikasę tuo tarpu miškinguos šlaituos, sviedinių  
kaukime nebeieško žavingų parabolų; tik išlikti gyviems,  
net tokioj vietoj, kaip ši; širdis išjungta ir ledinė.

## EASTER 3000

People said, Cover her face; we cannot have  
her looking down at us like this; it was done;  
still, it was a woman in the attitude of a

god; people said, We cannot have this at all;  
this is the wrong scenario; women are always accessories  
after the fact; why does she want to put us

through this ordeal; does she think she  
can persuade us this is right; come here to  
die in a woman's unsuitable form; this

is outrageous, a back-to-front world  
the sun won't stop for her, it will go  
on in a masterful way through the sky till

she dies, and the moon will come up like the  
sun's cold calf, still-born and unwept for;  
we have had enough of this; help us to

pull her down; this was never ordained, god  
has no daughters, only a mild-faced son  
for whom snowdrops bow their heads in winter;

I left and went home, and closed the door; the  
news was on, with details of the final assault on the  
city; I had to look away from the mothers, in old

clothes and head-scarves; they are always the last to  
understand; they bore the sons who must die,  
who beheaded captured soldiers made to kneel in

sand, a blotter for their blood and humiliation;  
the mothers cry for bread, for their sons,  
the raped daughters who will drag shame through snow

to the graveyards; government-in-exile is already

planning the memorial, two billowing sails of blue-glazed brick in the desert, like cupped ears,

for the troops to march past on Martyrs' Day  
when this is over, and the city in our hands again;  
I flicked channels, but none had news of the woman.

## VELYKOS 3000

Žmonės sakė, Veidą uždenk jos; nevalia jai taip žvelgti,  
nunarinus akis; taip ir padarėm;  
nuolanki, stovėjo ta moteris dievo akivaizdoj;

žmonės kalbėjo, Apskritai nevalia, kad taip būtų,  
tai nevykęs scenarijus; moteris visad dėtos  
kam nors įvykus; kodėl jina mus provokuoja

šiam išbandymui; negi ji mano, kad gali  
mus įtikinti savo teisybe; eikš šen,  
kad numirtum moters niekingu pavidalu; tai

papiktina, tai prieštarauja gyvenimo tvarkai  
saulė dėl jos nesustos, ji toliau dangumi  
nenumaldomai tęs savo kelią, kol

ji mirs, ir pakils mėnulis it šaltas saulės  
jauniklis, negyvas gimęs, neapraudotas;  
mums to buvo gana; padėk mums

ją nusmerkt; tai nebuvo įteisinta, dievas  
dukterų neturi, tik romiai žvelgiantį sūnų,  
kuriam žiemą snaigės savo žiedus nulenkia;

išėjau ir grįžęs namo užvėriau duris;  
rodė žinias, su smulkmenom apie paskutinį  
miesto antpuolį; negalėjau žiūrėti į motinas,

skarmaluotas, skarom apsigobusias; jos visada paskutinės  
supranta; jos gimdė sūnus, kuriems tenka mirti,  
kuriems galvas nukirs nelaisvėn paėmę kareiviai, privertę prieš tai

suklausti ant smėlio; ant kempinės jų pažeminimo ir kraujo;  
motinos šaukiasi duonos, šaukiasi savo sūnų,  
išžagintos dukterys velka savo gėdą per sniegą

į kapines; vyriausybė tremty jau planuoja

memorialą, dvi įsitempusias vėjų bures iš žydrų  
glazūruotų plytų dykynėį, kaip taurės ąseles,

kad kariuomenei būtų kur pražygiuot Kankinių dienos proga,  
kai visa tai baigsis, ir miestas vėlei bus mūsų;  
perjungiu kanalus, bet nė vienas neskelbia žinių apie moterį.

## WALKING BACKWARD TO THE EXIT

I wouldn't want to enter a  
pantheon and meet the Egyptian  
gods; moving slowly among jackal-  
heads and cats and hawks wa-  
tching with yellow eyes and sla-  
ves on their knees preparing di-  
shes and ships for the great; there'd

be a stiffness about the limbs  
as if they knew nothing except the  
high art of formality, as if  
where they belonged was the worl-  
d of the undead deep in the silence  
of pyramids; give the cat-god a bow-

l of milk, give the hawk some  
meat; as for the jackal don't let it  
see you're nervous, hum a tu-  
ne, say where you come from it's  
angels who carry souls to heaven,  
not a jackal worrying the bones of stiff.

## ATBULOMIS IŠĖJIMO LINK

Nenorėčiau patekti į  
panteoną ir susitikt su Egipto  
dievais; iš lėto sėlinti pro šakala-  
galvius, kates ir sakalus, tykan-  
čius geltonomis akimis, ir pro ver-  
gus klūpančius, ruošiančius mais-  
tą ir laives didžiūnui; tenai

man rankos ir kojos sustingtų  
tarsi jie nieko neišmanytų, tik savo  
aukštąjį formalumą meną, tarsi jie  
priklausytų amžinųjų gelmių pasauliui tyloj  
piramidžių; paduok kačių dievui duben-



į pieno, sakalui duok truputėlį  
mėsos; o šakalui – šakalui neleisk  
pajusti kad tau neramu, niūniuok me-  
lodiją, pasakyk iš kur tu atėjęs  
jo angelams, gabenantiems sielą į dangų,  
ne šakalas ramybės neduoda lavonų kaulams

#### AT LLANWENARTH

My great good friend the kingfisher  
on a post in the shallows;  
neon blue and sunset red are the best  
colours in the universe, it said, set off  
with a background of green; what

in humans would be gaudy, gala  
night at the Angel Hotel; the bird  
preened, tipped into the shallows,  
returning with the river's hall-marked  
silver; a toss of the beak and it was

swallowed; life within life for  
ever and ever, the bird remarked, and all  
in imitation of the photo of God;  
was it being smug? a shiver of feathers  
sent up a halo of shattered water.

#### LANVENARTAS

Mano mielas bičiulis tulžys  
ant polio seklumoje;  
neono mėlis ir saulėlydžio raudonis – gražiausios  
pasauly spalvos, sakė jis, išsiskiriantis ryškiai  
fono žalumoj; nors žmonėse

tai rėžtų akį, iškilminga  
puota Angelų viešbutyje; paukštis  
pasikeden plunksnas, linktelėjo seklumoj,  
pelnydamas aukščiausios prabos  
upės sidabrą; vos krestelėjo snapą, ir šis

prarytas jau; gyvybė gyvasties viduj  
visiems laikams per amžius, pridūrė paukštis, visas  
Dievo nuotrauką mėgdžiodamas;

ar jis puikuojas? kedenamos jo plunksnos  
mirkuliuoja ratilais sujudintame vandeny.

*Iš anglų kalbos vertė Palmira Mikėnaitė ir Antanas A. Jonynas*

## **BENGT BERG**

(Sweden)

Bengt Berg, poet, writer and publisher, was born in 1946 in Torsby, Sweden. He studied philosophy with the subjects of literature, art history, Nordic languages, German, and social anthropology at Uppsala, Lund, Göteborg and Karlstad universities. He made his debut in 1974 and has published about 30 books of poetry, many of them together with artists and photographers. Poems by Bengt Berg have been translated into Nordic languages as well as English, German, Dutch, Greek, Spanish, Turkish, Polish, Russian, Latvian, and Hindi. He has been awarded with several prizes. He runs a small publishing house [\*Heidruns Förlag\*](#) and [\*Heidruns Book and Art Café\*](#) in the lake and forest district (in the province of Värmland).

### **Ur "Sång till ingenting", 2002**

#### **TVÅ RÖDA BÄR**

bakom oss höstens rostiga glädje  
och den där gamla gistna ekan  
som dras upp ur älven år efter år.  
ett hundskall genom förmiddagen  
– soundcheck inför älgjakten

där, framför, bortom skogen  
väntar det som kallas framtid

dit är du på väg, med två röda bär  
i handen, ett för dig själv  
och ett för världen

mot makten står du rustad  
med ljungens ljusa envishet,  
det vet att det räcker inte långt  
– inte ens väderstrecken räcker till

men armarna når runt en dröm  
där tiden inte rusar och där alla barn  
kan all världens språk: varje tunga  
leker den frihet som inte finns

den som inte lyssnar till det obegripliga  
kommer aldrig att förstå nånting  
vi är inte bara det vi är  
vi blir det vi ser

två röda bär: där står du  
på världens tröskel, du går på luften  
och vinden blåser i ditt hår

*(till Sara)*

## **BENGT BERG**

(Švedija)

Bengtas Bergas, poetas, prozininkas ir leidėjas, gimė 1946 metais Morsbyje, Švedijoje, studijavo filosofiją, literatūrą, meno istoriją, socialinę antropologiją, Šiaurės šalių ir vokiečių kalbas Upsalos, Lundo, Geteborgo bei Karlstado universitetuose. Jis debiutavo 1974 metais ir išleido apie 30 poezijos knygų, daugelį jų su dailininkais ir fotografais. Bengto Bergo poezija versta į Šiaurės šalių, anglų, hindi, graikų, ispanų, latvių, lenkų, olandų, rusų, turkų, vokiečių kalbas. Jis buvo apdovanotas keletu premijų ir daug keliavo. Jis turi mažą leidyklą [\*Heidruns Förlag\*](#) and [\*Heidruno knygos ir meno kavinę\*](#) ežerų ir miškų krašte Varmlando provincijoje.

### **Iš „Daina niekam“, 2002**

#### **Dvi raudonos uogos**

už mūsų rudens aprūdijęs džiaugsmas  
ir ta senoji sutrūnijusi irklinė valtis  
metai iš metų traukiama iš kalnų upės,  
suloja šuva per priešpiečius –  
garso patikrinimas prieš briedžių medžioklę

ten priešais, už miško  
laukia tai, ką vadiname ateitimi

į ten tu keliauji su dviem raudonom  
uogom rankoj, viena – tau pačiam  
o kita – pasauliui

prieš jėgą tu stovi apsiginklavęs  
šviesiu šilinio viržio atkaklumu  
žinai, jog šito ilgam neužteks  
– neužtektų net vėjo rožės

bet rankos siekia apglėbti svajonę

kur laikas neskuba ir kur visi vaikai  
gali kalbėti visom pasaulio kalbom: kiekvienas liežuvis  
žaidžia laisvę, kurios nėra

kas neįsiklauso į tai, kas yra nesuvokiama  
niekad nieko ir nesupras  
mes nesam tik tai, kas esame  
mes tampame tai, ką matome

dvi uogos raudonos; ten stovi tu  
ant pasaulio slenksčio ir oru eini  
o vėjas plaiksto tavuosius plaukus  
(*Sarai*)

## DET ENKLASTE

1

Det är ännu en sommar  
och det blåser  
på handens nyckelpiga  
Det är mitt i kvällen  
Jag sitter helt enkelt  
på trappan

2

Det är äntligen augusti  
Ingen tänker på de dova isar  
som också de är på väg –  
Och ingen vet  
varför vinden låter  
just som den gör  
Det är heller inte nödvändigt,  
det behövs inte  
Men gräset behövs  
och regnet, det förbannade  
regnet behövs  
De långsamma maskarna behövs  
för att jorden  
och vi –

3

Blåsten är kvar  
och vet vad den vill  
med just denna kväll  
som samtidigt liknar en syrenkvist  
och en schäfernos

4

Att låna någon med blicken  
utan att veta

Bortom mörkret  
väntar mörkret

Gräset har nått  
sin absoluta grönska

Vågorna ropar sina namn,  
det lilla svaret  
på den barnsligt stora frågan

5

Det finns stunder  
då tankarna trevar

likt blinda igelkottar  
över de stenar  
som vant sig vid väntan  
mitt i en kväll  
Jag sitter  
helt enkelt på trappan

*(augusti 1988)*

### **Paprastumas**

1

Dar viena vasara  
ir vėjas pučia  
nuo rankos boružę  
Vidurvakaris  
Aš sėdžiu tiesiog  
ant laiptų

2

Pagaliau rugpjūtis  
Niekas negalvoja apie niūrius ledus  
kurie – ir tie –  
jau yra pakeliui –  
Ir niekas nežino  
kodėl vėjas skamba  
būtent taip kaip skamba  
Ir tai net nebūtina

to nereikia  
Bet reikia žolės  
ir lietaus, to prakeikto  
lietaus reikia  
Ir tų lėtų kirmėlių  
tam, kad žemė  
ir mes –

3  
Tebesiaučia vėjas  
žinodamas, ko siekia  
būtent šiuo vakaru  
panašiu į alyvų šakelę  
ir sykiu į vilkšunio snukį

4  
Pasiskolinti ką nors žvilgsniu  
nežinant

Už tamsos  
laukia tamsa

Žolė pasiekė  
absoliutą savo žalumą

Bangos šaukia savo vardus,  
toks paprastas atsakymas  
į tą vaikiškai didelį klausimą

5  
Būna valandų  
Kai krapinėja mintys  
tartum akli ežiukai  
per akmenis  
kurie prie laukimo priprato  
vakaro vidury

Aš sėdžiu  
paprasčiausiai ant laiptų

*(Rugpjūtis, 1988 m.)*

EN SPIK I SYDNEY

Här gäller det att se upp – vackrare

skyskrapor får man leta efter  
Speciellt den sandpappersfärgade  
på vägen ner mot ROCKS är fin,  
lite ensam kanske, och inte alls stursk,  
den liknar nästan ett leende  
som sprider sig uppåt  
i duggregnet, våning  
för våning

Det *pågår* hela tiden en massa män  
i slips och kostym, de kilar runt  
både utanför och inuti trafiken  
som om de letade efter son förlorade  
fru, eller bara jagade runt  
i hopp om nånting annat

En liten spik  
tränger oförmodat upp  
genom sandalsulan,  
som bara på sko, men  
det gör ont i hälen också i Sydney  
– en hur liten spik som helst  
gör så ont den kan  
när den rätar på ryggen

Det spelar ingen roll  
om man är på väg  
hit eller dit, den  
talar sitt tydliga språk: ont  
om tid är det också, folk  
blir alltmera sällan stående  
i en och samma rörelse, som  
avfotograferade mitt  
i själva livet

Nästa dag är ännu nyare  
Jag går över ett par broar,  
kommer tämligen väl överens  
med den kuperade terrängen  
och allt det gamla  
som trots allt gömt – eller glömt  
sig kvar i fasader och lagparagrafer

Detta gående genom en stad  
som liknar nånting helt annat  
än vad jag föreställt mig  
när jag stod där inne i vedskjulsdunklet  
på jakt efter en timid granklamp

att tina upp februarisjälén med

I eftermiddagen på Gallery of Contemporary Art  
sitter jag i ett annat varmare mörker  
och betittar en tjeckisk kortfilm  
när en röst kommer hukande och frågar om  
jag vill ha guidning runt om i FOOD, ja,  
utställningen heter faktiskt så; medan  
vi går runt berättar hon vad mina ögon inte vill se,  
och hela tiden uppskjuter hon sitt uppbrott  
men hon har för bråttom för att ge sig av

Plötsligt – och nu är det kväll – tar  
gatans nummer en helt ny vändning  
och under en järnvägsbro, där i Sydney,  
står en ensam man och fyllr sin trombon  
med en hel kontinents längtan: *the sky is  
delicate blue!*

### **Vinis Sidnėjuje**

Čia reikia tik būti budriam – sunku  
gražesnių dangoraižių rasti  
Ypač gražus tas švitrinio popieriaus  
spalvos, žingsniuojant žemyn link ROCKS,  
gal kiek vienišas, bet ne toks išpuikęs,  
šiek tiek panašus į šypseną  
aukštyn besistiebiančią  
dulkiančiam lietuje, aukštas  
po aukšto

Taip visą laiką: gausybė  
kostiumuotų ir kaklaraiščiųuotų vyrų, jie zuja  
gatve ir šaligatviais  
lyg ieškotų čia pamestų  
savo žmonių, ar tiesiog bėgioja  
vaikydami kažką kitą

Maža vinele  
staiga išlenda  
pro sandalo padą,  
lyg šiaip sau, juokaudama, bet  
sukelia skausmą kulne, nesvarbu, kad Sidnyje  
– tokia visai menkutė  
o šitiek pridaro skausmo, ji tai gali  
kai ištiesia nugarą



Visai nesvarbu  
kur eini  
ten ar šen, – ji  
kalba be galo aiškiai: o dar  
trūksta laiko, žmonės  
rečiau vis sustingsta  
tame pačiame judesy,  
tarytum nufotografuoti  
gyvenimo įkaršty

Kita diena dar naujesnė  
pereinu porą tiltų,  
puikiai derančių  
prie kalvotos vietovės  
ir praeities,  
kuri, nepaisant nieko, giliai pasislėpė  
fasaduose ir įstatymų paragrafuose

Ta kelionė per miestą,  
panašų į kažką kitą  
nei aš vaizdavausi,  
stovėdamas ten viduje, malkinės tamsoje  
ieškodamas menko pušinio medgalio  
vasario sielai atitirpdyti

Po pietų Šiuolaikinio meno galerijoje,  
jau kitoj, šiltesnėj tamsoj  
žiūrint čekų trumpametražį filmą,  
staiga paslaugiai artėja ir lenkiasi balsas, klausdamas, ar  
nenorėčiau, kad mane pavedžiotų po *FOOD*, taip,  
paroda būtent taip ir vadinasi; kol  
mes vaikštom po ją, ir ji pasakoja, ko mano akys nenori matyti,  
delsdama pereiti vis prie kito  
eksponato, nes per daug skuba viską aprodyti

Staiga – o dabar jau vakaras – gatvės  
numeriai kitą įgyja prasmę,  
o po geležinkelio tiltu, ten, Sidnėjuje,  
stovi vienišas vyras ir pildo savo tromboną  
viso žemyno ilgesiu: *the sky*  
*is dedicate blue!*

## I BACKSPEGELN: SOMMAR

Det är sommar, det är törstigt och varmt

Jag ser en kyrka, fem kor, blommande rapsfält  
Vårt hawaiiibehov sammanfattat i en skjorta  
Det vi kallar livet och lever så gott vi kan

Jag ser en volvo, en vedbacke och några villor  
som diskreta påminnelser om 50-atlets mitt  
Ett kvarglömt mjölkbord står där mitt i Sverige  
Vykort skickas hit och dit: vi har det bra!

Vår eftertänksamhet ligger nerplöjd sen i våras,  
nu står den där, grön och lovande. Alldeles  
i närheten av en tynande men stabil ekonomi  
Dagarna svalnar i kanten, lingonen glöder

Som en repa i isen rinner ett rea  
En färja ska alldeles strax ge sig av  
På kanten till havet står ett par flickor  
de vinkar ut varsitt klänningsfladder

Det enda som saknaden skänker  
är en stig rakt in i dig själv  
Mot ett mjukare mörker  
och aftontystnad, helt stilla –

#### GALINIAME VEIDRODĖLYJE: VASARA

Vasara, šilta, tvanku  
Matau pažnyčią, penkias karves, žydintį rapsų lauką  
Mūsų Havajų poreikis sutalpintas į marškinėlius  
Tai mes vadinam gyvenimu ir gyvenam kaip mokam

Matau volvo, malkų rietuvę ir kelias vilas  
it kuklius 6-ojo dešimtmečio vidurio priminimus  
Užmirštas pieno stelažas stovi ten, kažkur Švedijos vidury  
Atvirlaiškiai siuntinėjami skersai išilgai: pas mus viskas gerai!

Mūsų bandymas susimąstyti, užartas dar nuo pavasario,  
dabar stiebiasi, žalias ir daug žadantis. Visai  
arti menkėjančios, bet stabilios ekonomikos  
Dienos atvėsta pakraščiuose suliepsnoja bruknės

Lyg įbrėžimas lede nubėga lėktuvo pėdsakas  
Laivas netrukus išplauks  
Jūros pakrantėje dvi mergaitės  
Stovi ir moja ritmingai savo suknelių plazdėjimu

Viena, ką ilgesys dovanoja –

Tai keltas į tave patį  
į tamsą švelnesnę  
į vakaro tylą, į visišką rimtį –

Ur "NIO RÖDA ROSOR I REJKJAVIK", 2003

\*

Snart är svalornas tid, snart  
ljus om kvällen och handen  
runt en skuldra, snart är det så igen  
att gruset gråter under cykeldäcken  
– en aning av något oerhört  
och samtidigt alldeles nära,  
den där känslan av att vi finns  
inne i varann och gränserna doftar  
av ljung och är fyllda av skratt

Iš „DEVYNIOS RAUDONOS ROŽĖS REIKJAVIKE“, 2003

\*

Netrukus ateis kregždžių laikas, netrukus  
vakarai bus šviesūs, ranka  
ant peties, netrukus bus ir vėl taip,  
kad žvyras raudos po dviračio ratais  
– nuojauta kažin ko neįtikėtino  
ir sykiu tokio artimo,  
jausmas, kad mes esame  
vienas kitam, ir kvepia ribos  
viržiais, ir esti kupinos juoko

*Iš švedų kalbos vertė Liana Ruokytė*

**fs**

(Estonia)

fs, poet, prose-writer, literary critic, was born in 1971 in Tartu. He graduated from the University of Tartu as an art historian (1999). Currently he is employed at the Estonian Writers' Union magazine "Looming" as an editor of literary criticism. fs has published 3 collections of poetry – the last of them, titled "2004", received the national annual award of poetry (the award of the Cultural Endowment of Estonia). The same book is translated into Russian. His poems are also translated into English, French, Swedish, Finnish, Hungarian, Polish and Latvian. He has also published short prose and literary criticism. He lives in Tallinn and is the father of two daughters. His web-site is: <http://www.eki.ee/kodud/fs/>

\* \* \*

me synnime haiglates  
pikad luitunud koridorid  
vaikuses kajavad sammud  
õhk täis kloori- ja ravimihaisu  
seintesse imbunud haigused  
meie nimed on kirjas  
kõik on kontrolli all  
paberid on kaustades  
kaustad luku taga  
välisukse ees valvurilaud  
täna enam sind vaatama  
keegi tulla ei saa  
akna taga hämardub  
teisel pool maja surnukuur  
võta jalad eest  
ytleb koristaja

**fs**

(Estija)

fs, poetas, prozininkas, literatūros kritikas, gimė 1971 metais Tartu, 1999 metais Tartu universitete įgijo meno istoriko specialybę, šiuo metu dirba Estijos rašytojų sąjungos mėnraščio „Looming“ kritikos skyriaus vedėju. fs yra išleidęs 3 poezijos rinkinius, kurių paskutinis, „2004“, pelnė kasmetinę *Kulturkapital* fondo poezijos premiją ir yra išverstas į rusų kalbą. Taip pat jo poezija versta į anglų, latvių, lenkų, prancūzų, suomių, švedų ir vengrų kalbas. Jis taip pat skelbia apsakymus literatūros kritikos straipsnius, gyvena Taline, turi dvi dukteris. Jo internetinė svetainė: <http://www.eki.ee/kodud/fs/>

\* \* \*

mes gimstame ligoninėse  
ilgi nublanę koridoriai  
tyloje aidų žingsniai  
ore tvyro vaistų ir chloro smarvė  
sienos ligų prisigėrusios  
mūsų vardai surašyti  
visur kontrolė  
sąrašai aplankuose  
aplankai užrakinti  
prie lauko durų budinčio stalo  
šiandien tavęs aplankyti  
jau niekas nebegalės

už lango temsta  
kitapus namo lavoninė  
kojas patrauk  
meta valytoja

\* \* \*

ma ei karda liblikaid  
ega  
ega... ega...  
ega  
lepatriinusid  
isegi  
teatas valjul häälel  
punase mytsiga laps  
hommikul lasnamäe bussis

sina kes sa koostad valemeid  
ja paned meid reageerima  
anna ka meile julgust  
mitte karta seda  
mida me ihaldame

\* \* \*

aš nebijau drugelių  
nei  
nei... nei...  
nei  
net boruželių  
nebijau  
balsu pareiškė  
raudonkepuris vaikas  
rytą Lasnamejės autobuse

tu kurs rašai formules  
ir mus reaguoti mokai  
drąsos mums duok taipogi  
nesibijoti to  
ko patys trokštam

\* \* \*

pohmell me yhises kehas

lae all nagu udu  
ja esikus ukselingil  
nagu raske tolm  
akna taga on unenägu  
tooli peal Su sukad  
põrandal midagi minu  
voodi õhtuni tegemata  
uuesti soojuse sisse  
pohmell me yhises kehas  
hoiab meid  
mu naine

masin on kõrgel ja kaugel

\* \* \*

pagirios mūsų bendro kūno  
telkias po lubomis kaip rūkas  
ant prieškambario durų rankenos  
lyg slogios dulkės  
už lango sapnas  
ant kėdės Tavo kojinių  
ant grindų kažkas mano  
patalas lig vakaro neklotas  
vėl šilumon  
pagirios mūsų bendro kūno  
mus jungia  
mano žmona

mašina aukštai ir toli

\* \* \*

kui inimene sureb  
siis kolksuvad ukсед  
sõidavad autod  
ja taevas venivad pilved  
kass peseb silmi  
möödujatel on kiire  
ja kõrvaltoas undab arvuti  
suur mees on pikali  
pool põrandat teda täis  
või veerand  
või vähemalt viiendik  
keha läbivad krambid  
näonahk on sinakas

silmad enam ei näe  
ega näita välja  
suust voolab verist sylge  
enam ta ei räägi  
ei nyyd  
ega kunagi hiljem  
suur raske keha  
keeratud yhele kyljele  
viimase hetkeni pyyad päästa  
kuigi enam ei looda  
ja siis on see hetk käes  
sina oled elus  
ja näed ja mõtled ja tunned  
et see tuttav kogu  
ei näe ei mõtle ei tunne

kui inimene sureb  
ei muutu sellest midagi  
tänav on tunglemist täis  
kellegi tööpäev lõpeb  
ta lukustab kontoriukse  
ema viib lasteaiast  
väikse tytre koju  
tee peal ostavad kypsisist  
täna enam ei nuta  
tramm keerab vasakule  
lift laskub alla  
kohvikulaua on suhkruterad  
tehasevärava ees  
mees kysib teiselt suitsule tuld  
saab  
tänap  
vaikib  
nagu päevast päeva  
raudteeylesõidukohal  
seisva takso juht  
vannub oma keeles  
raadio reklaamib kaupa  
aknaklaasile langeb  
esimene piisk  
taevas on hall betoon on hall  
asfalt on niiske  
ja hall  
rohi ei ole veel tärganud  
rohelistes majas  
on vana naise jalgadel kylm  
yksinda teleka ees

kui inimene sureb  
kõik jääb endiseks  
see ei saagi teisiti olla

see ei saagi teisiti olla  
et sina seda ei usu

\* \* \*

kai žmogus miršta  
durys tebetrinksi  
mašinos rieda  
ir dryksta debesys danguj  
katė snukelį prausias  
praeiviai skuba  
o kambary šalia kompiuteris birzgena  
didelis vyras tyso ant grindų  
jis užima gal pusę ploto  
ar ketvirtį  
bent jau penktadalį  
kūną ištinka traukuliai  
veidas pamėlynija  
akys jau nebemato  
ir nieko neberodo  
iš burnos pliūpteli kraujuotos seilės  
daugiau jis nekalbės  
nei dabar  
nei kada nors vėliau  
sunkus didžiulis kūnas  
paverstas ant šono  
dar mėgini jį gelbėti  
nors jau nesitiki  
ir staiga stoja ta akimirka  
tu tebesi gyvas  
ir matai ir jauti ir mąstai  
kad tas pažįstamas žmogus  
nemato nejaučia nemąsto

kai žmogus miršta  
nesikeičia ničnieko  
gatvėj baidi minios grūstis  
kažkas užbaigęs darbo dieną  
biuro duris rakina  
mama paėmus iš darželio  
dukrelę vedasi namo  
pakeliui nuperka sausainių  
juk ši diena be ašarų



tramvajus pasuka kairèn  
žemyn nuslenka liftas  
cukraus krisleliai ant kavinės stalo  
prie gamyklos vartų  
vyriškis prašo prisidegt ugnies  
gauna  
dėkoja  
tyli  
kaip dieną iš dienos  
ties pervažą  
stovėdamas taksi vairuotojas  
nusikeikia sava kalba  
radijas reklamuoja prekes  
ant lango stiklo tykšta  
pirmasis lašas  
pilkas dangus pilkas betonas  
asfaltas drėgnas  
ir pilkas  
žolė dar neprasikalė  
žaliame name  
senutei stingsta kojos  
vienai prieš televizorių

kai žmogus miršta  
viskas palieka po senovei  
kitaip ir būt negali

kitaip ir būt negali  
kad tu neįstengi tuo patikėti

\* \* \*

naha- ja suguhaiguste haigla  
uksel kohtan elavat klassikut  
ytleme teineteisele tere  
kyllap ta nahk on lööbes  
kyyne peal kasvab seen  
või tuli tuttavat vaatama  
kyllap ta mõtleb minust sama  
viisakas mees nagu ta on  
kuid mul on üks teine haigus  
ykskord tuleb ikka  
täiskasvanuks saada  
kas ka klassikuks  
see ei ole kindel

\* \* \*

odos ir veneros ligų centro  
tarpduryje sutinku gyvą klasiką  
palabiname vienas kitą  
greičiausiai jį apniko žvynelinė  
ant nago auga grybas  
o gal atėjo aplankyti draugo  
turbūt apie mane galvoja panašiai  
korektiškas kaip visad  
bet aš sergu visai kita liga  
nes vieną kart vis tiek  
subręsti gausiu  
ar klasiku pasidarysiu  
kol kas neaišku

*Vertė Danutė Sirijos-Giraitė*

**Aidas MARČĖNAS**  
(Lietuva)

Aidas Marčėnas, poetas, literatūros kritikas, gimė 1960 metais Kaune, studijavo Lietuvos konservatorijoje. Pirmąją eilėraščių knygą išleido 1988 metais, o po to – dar septynias. Už paskutinį eilėraščių rinkinį „Pasauliai“ (2005) jam paskirta Nacionalinė kultūros ir meno premija. A. Marčėnas rašo kritikos straipsnius, literatūros apžvalgas. Gyvena Vilniuje.

### **Įkopęs į kalvelę seniokiškai atsidūsėjau**

ir tuomet pasirodė,  
kad, Viešpatie,  
jei esu

o esu priartėjęs prie tavo  
prieglaudos, šito beprotnamio  
Dieve

ženklą siunti man – aiškų,  
suprantamą pasikartojimą,  
įkvėpimo –

tarsi jaunystėje – angelą,  
įspėjantį nebesiartinti  
gūsi

kaip filmoj – už kadro  
autorius balsą, dialogą  
įraudusių boružėlių

šviesoj, pro retėjančią lają  
tviskesį aukso  
renetų

šilumą paskutinę  
belzebubinėms pragaro musėms  
atokaitoj

krintančio lapo  
stebuklą, ilgai krintančio lapo  
stebuklą

mane – senstančiam kūne  
burną bedantę pražiojusį  
vaiką

2005 10 11

**Aidas MARČĖNAS**  
(Lithuania)

Aidas Marčėnas, poet and literary critic, was born in 1960 in Kaunas. He studied at the Lithuanian Conservatory. He published his first book of poems in 1988, followed by seven books of poetry. He was awarded the Lithuanian National Prize for Culture and Art for his most recent collection of poems *Pasauliai* (2005), *Worlds*. Marčėnas writes criticism and literary analysis. He lives in Vilnius.

### **Having climbed the hill, I let out the sigh of an old man**

and then it seemed  
that, Lord,  
if I am

and am closer to your  
asylum, this mad house's  
God,

you sent me a sign – clearly  
understandable, repetitious  
an inspiration –

like in my youth – when an angel came  
to warn me not to get too close to an approaching  
storm

like in films – a voice over,  
the author's voice, a dialogue  
of the reddening ladybug

in light, through the thinning tree tops  
glittering gold  
apples

the waning warmth  
for belzebub's hell flies  
in a sun-warmed spot

the miracle of a falling leaf,  
a leaf falling a long time  
miraculously

me – in my aging body  
with the toothless gape of  
a child

### **Vis daugiau atrabotkės**

ir iš tikro kadaise buvau,  
kaip ir daugelis mūsų, kentauras,  
menamas

motociklas ir menamas  
motociklininkas viename, gan lengvai  
užsivesdavau

gazuodavau apsiputojęs,  
raudavau staigiai iš vietos, tikriausiai  
laimingas

tikriausiai keistai turėjau atrodyt  
lakstydamas kaip pasiutęs  
kalvomis Sapieginės

burzgiantis, atsilikęs nuo bendraamžių,  
su savimi  
lenktyniaujantis, vienas

malonigasis Viešpats pasakė:  
bet juk ir dabar iš tikrųjų niekas  
nepasikeitę

ta pati kibirkštis ir tos pačios

trys tave persmelkę gunos,  
stūmokliai, tas pats

neišmanymas mechanizmų

2005 10 13

### **More and more used motor oil**

and for real I once was,  
like many of us were, a centaur,  
imaginary

by my motorcycle, imagined  
as a motorcyclist, I'd start  
easily

gas away, thrilled,  
fly suddenly from my spot, most likely  
happy,

most likely I looked strange  
flying around madly  
over the hills of Sapieginė Park

droning, left behind by my peers,  
racing  
with myself, the propitious Lord

alone has said:  
but now for real nothing  
has changed

that same spark and those same  
three piercing gunas,  
the pistons, the same

ignorance of mechanisms

### **Plungės centrinės**

– *visi esame kalti dėl visko, už visus,*  
*visiems ir aš daugiau negu kiti –*  
turbūt Dostojevskis

tanki ir graži buvo

vasara, debesys  
vertikalūs, klausimus

mąslios filosofės reflektavau,  
ataidėjau vis labiau  
išmintį, gyvenimo

prasmę, senatvę artėjančią  
mirtį nesisekė  
formuluoti

vasarą visą – jei jau buvai,  
jei gyvenai, tai vien tam,  
kad išdrįstum

paprašyt atleidimo štai stoviu  
centrinėse kapinėse  
svetimoj žemėj

brūkšny tarp mirties ir gimimo  
datų nežinia ko  
šypsauti

nežinia ko prie tavo saulėto  
kapo, bičiuli, šypsauti  
ir nejaučiu nieko

nieko, vien gumulą  
gerklėje, tartum žemėmis  
būčiau paspringęs

gumulu tuo, iš kurio –  
juk žinai – kartais  
išsprogsta poezija

2005 10 11

### **Plungė's central**

*we are all guilty for everything, for everyone,  
towards everyone, and I more than others*  
probably Dostoyevsky

summer was dense

and gorgeous, clouds  
rose vertical, I reflected

on the questions raised  
by the ruminative philosopher,  
I echoed wisdom back ever more,

life's meaning, encroaching  
old age, death  
I failed to formulate

the entire summer – if you'd already been,  
if you'd already lived, then only for that,  
to dare

to ask forgiveness and so I stand  
in the cemetery  
of a foreign land,

in the hyphen between the date  
of death and birth, I don't know why  
I smile,

I don't know why, my friend,  
beside your sunny grave, I smile  
and don't feel anything,

anything, only a lump  
in my throat, as though  
I'd choked on the earth,

a lump, out of which,  
you know, after all – sometimes  
springs poetry

### **Nykštukinis**

tereikėjo aptikti paukštį  
negyvą, nykštuką,  
kad tuoj išryškėtų forma

trumpo ir nereikšmingo  
nykštukinio eilėraštuko  
sergančiam tėvui,

kurį vaikystėje  
pravardžiuodavome

mamutu. Siaubingi,

paslaptingi dalykai,  
apie kuriuos nesinori  
galvoti, protu sunkiai

suvokiami dėsniai vitališko  
kūrybingumo, tikrasis  
poezijos veidas, tas pats

ironiškai besišypsantis  
veidas  
poezijos, meilės, mirties

2005 10 15

### **Kingletish**

all it took was to find a bird,  
dead, a kinglet,  
to bring alive a form

for a short, insignificant,  
kinglet-size poem  
for my ailing father,

whom as children  
we called the mammoth.  
Terrible

mysterious things,  
things you don't even want  
to think about, things difficult

to understand rationally, lay down  
the rules of vital creativity, that true  
face of poetry, that same

face, smiling  
sarcastically –  
of poetry, of love, of death

### **Tai, kas įsirėžė**

– *keli pasiūlymai Rojaus projektui* –

prie krepšinio aikštelės, kurios



nebėra, įstrižai augantis  
gluosnis, kurio nebėra

į kurį mes, kurių nebėra, vėl ir vėl  
mėginam įsibėgėję užbėgti  
kaip galim aukščiau

ir šiltose vasaros sutemose  
šikšnosparniams  
smingant

į dangun metamą akmenuką  
sugrįžti kviečiantys  
balsai mūsų motinų, dar

kiti akmenukai, prieš saulę  
veik permatomos baltumos,  
tie, kuriuos mėgom

krapštyti iš sienos  
to blokinio namo krantinėje,  
špatas

2005 10 13

### **What stays with you**

*a few suggestions for the Paradise project*

besides the basketball courts, which  
no longer exist, a willow growing sideways,  
which no longer exists

that, we, who no longer exist, would try  
to run upwards, again and again, picking up speed,  
getting as high as we could

in the warm summer twilight  
with bats diving  
after stones

thrown up into the sky,  
returning to the beckoning voices  
of our mothers, still tossing

stones, before the sun  
white, see-through,

the kind we liked

to pick out of the walls  
of the concrete apartment house  
on the riverbank,  
spar

### **Muzikėlę išjungus**

i

lapuose vėjas  
sudžiūvęs, ledokšniai, laikas  
namop

ii

lapkritis, o girdžiu  
ir girdžiu  
žiogą kitapus

iii

bet labiausiai  
visi tie paukštukai ir jų  
šešėliukai

2005 11 05

### **Having turned off the music**

i

the wind dried  
in the leaves, glaciers, time  
for home

ii

november, oh and I hear  
and hear  
a cricket on the other side

iii

but most of all  
all those little birds and their  
little shadows

### **Olimpinis**

deivės, o ir dievai,  
kurie šypsotės man  
ankstų rytą

kaip ir aš  
kad šypsausi gyvenimui  
bundančiam kūne

vis dar tvirtas esu,  
kiek per naktį  
pavargęs, sapnavęs

tėvo slidėm be užkardų,  
tom, kurių troškau  
vaikystėj

Sapieginėje leidaus  
lengvai paskui mirusį  
draugą

o po to teko kopt –  
jau vienam –  
kol pažadino strazdas

realybėn,  
dievop – per poeziją –  
publikos teismui

gal nešališkam tiek,  
kiek ir šypsenos jūsų  
iš šerkšno

2005 12 05

### **Olympic**

goddesses, and the gods,  
who smile at me

early in the morning

just like I  
smile at life  
waking up in my body

I am still strong  
somewhat tired after having  
at night dreamed

of father's skies without the rails  
those, that I pined for  
as a child

and in the Sapieginė park I came down  
the hill effortlessly behind  
my dead friend

and after that I'd have to climb –  
alone now –  
until the blackbird woke me

to reality  
towards god – through poetry –  
the public's trial

maybe to a neutral party as much  
as your smiles  
from hoarfrost

## **Kas naujo**

*Rimvydui Šilbajoriui*

nežinau, ar galėsite ten  
papasakoti ir apie mano  
kūrybą, bet, jei jau paklaus

svarios jūsų nuomonės,  
tai, nevyniodamas į debesų  
vatą, sakykite kaip yra

žemiška, žema, nieko  
doro, tas pats ir tas pats,  
bet juk stengiasi, Viešpatie

kaip jis, tinginys, stengiasi,  
iki poezija jį ištiks,  
parašyt man kas naujo

2005 12 05

### **What's new**

*For Rimvydas Šilbajoris*

I don't know, if over there,  
you'll be able to explain about my  
creative work, but in the event they ask

your weighty opinion,  
then, not wrapping words  
in cotton candy, tell them how

earthy it is, how lowbrow, how there's  
nothing honorable to it, just the same old thing,  
over and over again, but how he tries, Lord

how he, that lazy bum, tries  
until the poetry hits him  
to write me what's new

### **Giesmė**

nenumanu – ar sapnuoju, ar jau  
matau iš tikrųjų – slyvos viršūnėje  
strazdas, gražus kaip poezijoje  
mano mylimo priešo – galėtų  
pats sau giedoti, bet leido  
man tai atlikti už jį – atviravimais  
meilės keistos, žodžiais paguodos  
mirštančiojo mirštančiajam,  
stoiškais žodžiais,  
vertais išdidaus geltonsnapio

2005 12 06

### **Hymn**

I don't know – if I'm dreaming, or if I'm seeing

it for real – at the top of the plum tree  
a blackbird, beautiful as in poetry  
my beloved enemy – he could  
sing only for himself, but he let's me  
do it for him – revealing  
a strange love, with words of the dying  
comforting the dying  
in stoic words  
worthy of that greener beak

### **Senatvės vėjas**

naktį po lova  
ieškojau  
obuolio susapnuoto

2005 12 06

### **The wind of old age**

at night under my bed  
I searched  
for the apple I'd dreamed of

*Translated by Laima Srugonis*

### **Rody Gorman** (Scotland)

Rody Gorman, poet, translator, was born in Dublin, Ireland in 1960 and now lives in the Isle of Skye, Scotland. He has published ten poetry collections in English, Irish, and Scottish Gaelic. He has worked as writing fellow at Sabhal Mòr Ostaig in Skye and at University College Cork and is editor and co-publisher of the annual Irish and Scottish Gaelic poetry anthology *An Guth*. Among his Gaelic translations are works by Cavafy, Yeats, Prévert, Neruda, Kavanagh, Holan, Milosz, Rósewicz, Larkin, Popa, Holub, Aspenstrom, Snyder, Longley and Armitage. His English translations include poems by Donald MacAulay, Sorley MacLean and Iain Crichton Smith. He has received writing bursaries from the Scottish Arts Council and An Chomhairle Ealaíon as well as from the Royal Literary Fund and the Society of Authors. He is Convenor of the Translation and Linguistic Rights Committee of Scottish PEN. He has worked as a Specialist Adviser for the Scottish Arts Council, as songwriter, editor, creative writing tutor and adjudicator of various literary competitions.

### **Togail is Giùlan do Iain**

Abair dà latha!  
Nuair a bhiodh na balaich a bh' ann a' leagail  
Nan craobh sna coilltean, bhiodh iad gan togail  
Air an dàrna gualainn  
'S a' gabhail an slighe

Is nuair a thigeadh an cràdh orra,  
Bhiodh iad gan leigeil a-nuas gun anail  
'S gan cur a-null dhan tèile,  
Cho rèidh 's mar gum biodh iad a' giùlan  
Uallach is eallach an t-saoghail.

### **Rody Gorman (Škotija)**

Rodis Gormanas, poetas, vertėjas, gimė 1960 metais Dubline, o dabar gyvena Skye saloje, Škotijoje. Jis yra išleidęs 10 poezijos rinkinių anglų, airių ir škotų-gėlų kalbomis. Jis dėsto kūrybinį rašymą ir yra vienas kasmetinės airių ir škotų-gėlų poezijos antologijos *An Guth* leidėjų, verčia poeziją į gėlų ir anglų kalbas. Jis yra Škotijos PEN centro Vertimo ir kalbų teisių komiteto koordinatorius. Šie eilėraščiai versti iš anglų kalbos, bet autoriaus pageidavimu skelbiame gėliškus originalus.

### **Nepakeliamas (Iainui)**

Keičias išties!  
Kai senoliai ten kirsdavo,  
mišką pramonei,  
užsiversdavo medį  
ant peties ir žingsniuodavo.

O kai skausmas rodės nepakeliamas,  
jų žodžiais, tada paprasčiausiai  
pakeisdavo petį, ir neprakaituodavo,  
tiesiog tarsį neštų viso  
pasaulio svorį.

## **Teàrnadh**

Bha dùil ris an t-seachdamh  
Uair sam bith fhathast.  
Dh'fhairich i ataireachd is gàir a' chuain  
A' tighinn thar a' Ghlinne.  
Bhris na h-uisgeachan aice.

Laigh i sìos air an làr.  
Ghabh i ri cloinn,  
Rug i air an spot.

Nuair a thog e ceann,  
Rinn i an teàrnadh a ghlanadh air falbh  
Agus a shìneadh a-null do Mhàiri.

Dh'èirich i  
Gun bhìog an uair sin  
'S chaidh i air ais don tobar.

## **Placenta**

Septintajam jau buvo  
atėjęs laikas.  
Ji pajuto už slėnio gaudžiant  
banguojantį vandenyną.  
Jos vandens prasiveržė.

Ji atsigulė  
ant grindų  
ir paprasčiausiai pagimdė.

Kai išlindo galva,  
ji nušluostė nuo jos placentą  
ir atidavė jį Marijai.

Tada atsikėlė  
netarus nė žodžio  
ir grįžo pas šulinį prie tvarto.

## ***Cuibhreann***

Nochd fear òg anns a' bhaile 'n là roimhe.  
Trusadh –  
Dèile.



Chuir e e fhèin an aithne  
Dhan a h-uile duine.

Chuir e ceist air a' bhodach:  
An dùil  
Càite bheil  
(*Cuibhreann air choreigin*)?

Rinn e meòrachadh.

Mu dheireadh thall,  
Shìn e làmh a-null  
Is thuirt e ris:

*Chan eil fhiosam a-nis  
Ach 's ann thall an sin  
A chleachd e bhith.*

### **Lauko darbai**

Tas tipas  
viena diena  
staiga pasirodo kaime.  
Lauko darbai – kas dar?

Jis kiekvienam prisistato.

Sutiktojo paklausia: *Kur  
yra* (tokia ir tokia vieta),  
*kaip jūs manote?*

Šis akimirkai susimąsto.

Pagaliau  
senis parodo štai ten  
ir pasako tipeliui:

*Ką aš žinau. Bet kadaise  
tai buvę yra štai ten.*

### **Ceann-an-rathaid**

Theich thu dhan a' bhus ri ceann-an-rathaid,  
Thu fhèin 's do luchd-eòlais  
Gun diù  
Gun soraidh slàn

Fhàgail againn.

Bha mi dìreach an impis  
A' cheist a chur:  
Dè tha thu 'g iarraidh  
*Airson do cheann-là-breith am- bliadhna?*

Bha beachd agam dè bhiodh tu air a ràdh:  
*Tha, dèile! Legoland!*  
Co-dhiù.

Chaidh mi air falbh an uair sin  
A thogail an sprùillich a dh'fhàg thu fhèin  
Sgapte mun làr

Agus a chàradh do leapa,  
Làn de chriomagan  
Is fliuchan anns a' mheadhan.

### ***Lego šalis***

Pasileidai prie autobuso  
ir savo draugų galukelėj  
nė neatsiklausęs.

Kaip tik norėjau teirautis,  
kur pageidautum nuvykti  
per šiemetinių gimtadienį.  
Maniau pasakysi:  
*Į Lego šalį! Kur gi daugiau?!*

Tada nuėjau surinkti  
detalių, kurias tu buvai išmėtęs  
po visą kambarį

ir lovos pakloti,  
pilnos trupinių,  
su drėgnu kėšneliu vidury.

### **Ceòl-mòr (do Alasdair)**

An dèidh cuirm-chnuic a chumail  
Air beul an taighe, chuir e fhèin air ghleus.  
Ghabh e ceòl-mòr dha na bha san làthair  
A bha dìreach uasal,

Anail a-steach is a-mach fad na tide,  
Tuar làn *Athena Syndrome*.

Fhad 's a bha e na sheasamh  
Ri iolach gu h-àrd agus càch  
Nan tost mar bu dual, balbh,  
Thàinig e dham ionnsaigh:

*Chuireadh aon chuileag-mheanbh às  
Don obair a tha 'n seo gu lèir.*

### ***Rèiteach***<sup>1</sup> (Johnui)

Po *rèiteach* vedējas  
Raudoklis išeina suderinti dūdmaišio  
ir groja kiekvienam *ceòl mòr*<sup>2</sup>,  
įkvėpimas ir iškvėpimas be perstojo,  
puošmenos ir Atėnės sindromas<sup>3</sup>.

Taip stovint jam prieš visus  
klasikine poza,  
stulbinančiai, visiems kitiems  
stebint nuščiuvus,  
tau dingteli:

*Mažas uodelis  
visa tai galėtų sugriauti.*

### ***Plathadh***

A-raoir nam aisling,  
Fhuair mi plathadh  
De chlann-nighean na clèith-luadhaidh,  
Na làmhnan ac' a' dol gun euradh,  
Am bun an cuid luinneagan  
'S òrain-bhàthaidh gu brìoghmhor

Agus an uair sin 's ann a thrèig  
An fhuaim a bha san dealbh  
Gus an do dh'fhàs a' chlann-nighean  
Gu bhith nan cailleachan ann an sreath  
San *typing pool* eadar

---

<sup>1</sup> Sužadėtuvių balius (gėliškai).

<sup>2</sup> Klasikinė škotiško dūdmaišio muzika.

<sup>3</sup> Cirkuliarinė kvėpavimo technika, naudojama grojant dūdmaišiu.

An dà chogadh mu dheireadh.

### **Lewis Harris<sup>4</sup> & Co.**

Praeitą naktį *aislinge*<sup>5</sup>  
išvydau akimirkai milą  
veliančias moteris iš Luiso ir Hario,  
sėdinčias aplink stalą,  
greitai pliaukšninčias rankom,  
darniai traukiančias dainą.

Tada garsas paveiksle nutilo  
ir tos moterys virto  
senėmis vienoje eilėje  
mašininkų biure  
tarp dviejų karų.

### **Tàladh**

**(i.m. Pop MacEacharna 1906 – 2003)**

A-nis a tha e tighinn dham ionnsaigh!  
An luinneag Ìleach a bha 'n siud  
A ghabhadh e fhèin  
A chianaibh  
Nach do dh'aithnich duine,

Chan e fonn 's chan e rann  
A thog e ri glùin  
A mhàthar a bh' ann  
'S a' chlann cruinn còmhla mun a' bhòrd.

Air a chaochladh. 'S e bh' ann  
Ach an turram sin  
Is tàladh na bruinne.

### **Slat Nach Lùb<sup>6</sup>**

**(i.m. Pop MacEachern 1906 – 2003)**

Dabar supratau aš!  
Ta *port a beul*<sup>7</sup> iš Aislės,  
kurią užtraukė tas senis

---

<sup>4</sup> Hebridų salos

<sup>5</sup> Gėliškas eilėraštis-vizija.

<sup>6</sup> Lazda, kuri nesulinks – gėliškos dainos pavadinimas.

<sup>7</sup> Burna atliekama gėlų muzika.

vėliau sau pačiam,  
kurios niekas neatpažino?

Tai nebuvo naujiena,  
kurią jis surado prie savo motinos kelio  
su visais kitais berniukais ir mergaitėm,  
susirinkusiom aplink stalą.

Ne, išties,  
tai buvo niūniavimas tas,  
įsčių lopšinė.

### **Riochd**

Chaidh mo mhosgladh anns an leabaidh  
Mu bhriseadh-latha.  
Thionndaidh mi 's shìn mi làmh  
'S bha riochd na mnatha  
Rim thaobh. Gun smuain,  
'S ann a thuirt mi rithe:  
*Dè 'n uair a tha e*  
*San taobh sa bheil sibh fhèin?*

### **Šešėlis**

Lovoje pabudau  
nuo pirmos šviesos.  
Apsiverčiau, ištisiau ranką –  
ji gulėjo šešėly  
šalia manęs.  
Nejučia paklausiau:  
*Kiek po laiko dabar*  
*tavo pusėj?*

### **Àm-tadhail**

‘S e Disathairne  
‘S fheàrr leotha le chèile  
Mar àm-tadhail.

An dèidh cuid na h-oidhch’ a ghabhail,  
Bidh sinn a’ dèanamh suidhe  
Gu cruinn,

Gun de dh'fhuaim ann  
Ach an t-srùblaich, na solais ìseal  
'S a' sealltainn air *Parkinson*.

### **Lankymo valandos**

Šeštadienio vakarais,  
kai jie dažniausiai ateina:  
po vakarienės

sėdim visi kartu,  
nė garso,  
tiktai šliurpimas,

šviesa išjungta,  
stebim drauge  
*Parkinsoną*.

### **Ceum a' Bhodaich**

Luaisg mi às mo thàmh gun fhiosta  
Nuair a dh'fhairich mi ceum a' bhodaich  
A' druideadh ri doras an t-seòmair.

Nuair a leig e sgread às,  
Chuir mi mi fhìn am falach  
Fo na plaidichean

Is nuair a dh'fhalbh e, thog mi mo cheann  
'S chan fhaca mi de shamhla  
Fa mo chomhair  
Ach an stad-iongnaidh na chois.

### **Ženklas**

Staiga pabudau,  
jo žingsnius išgirdęs  
prie savo kambario durų.

Jam pašaukus pasislėpiau  
po lovos užklotu.

Jam nuėjus pakėliau  
galvą ir tepamačiau

jo paliktą ženklą  
šauktuko.

### **Bàbag**

Dh'fhairich mi nam fhallas an corp na h-oidhche.  
Thug e ùine mus tàinig  
E steach orm dè bh' agam ann am firinn.

Dè bho Dhia  
Thug air Bàbag  
Nach do thog duine bho chionn fhada  
Glaodh a-mach mar sin  
Gu h-iseal am broinn a ciste?

### **Aušra**

Pabudau išpiltas prakaito auštant.  
Dar kurį laiką bandžiau  
susigaudyti, kas čia vyksta:

Kas Barbę,  
kurios ilgai  
nepakėlė niekas,  
pravirkdė šitaip  
iš pačių jos širdies gelmių?

*Iš anglų kalbos vertė Kornelijus Platelis*

### **Maria Grech Ganado (Malta)**

Maria Grech Ganado, (b. 1943), poet, translator, studied English at the Universities of Malta, Cambridge and Heidelberg. She was the first Maltese female Full-Time Lecturer at the University of Malta (Department of English), has published three collections of Maltese poetry (the first of which won the National Book Prize in 2002) and two of English. Her poetry in both languages has been translated into 5 languages. In 2000, Maria received the il-Qadi tar-Republika award. She has three children.

### **RHYTHM**

Between this blanket of soil  
and the wheeling bed-rock -  
sometime, we must have met;

your hand like a knot of roots  
must have found my kernel of breast,  
and your mouth, a bubble of air,  
sucked its tightness -

till there were shoots, and leaves  
and petals that came and came  
in prisms like waves, leaping up  
beyond skies away from the earth.  
Under the soil we must  
have generated planets.

Today, your hand lies gnarled  
and withered on the laundered sheet  
of a human room. My nipples are shrunk  
and hard like nuts, my body a parchment  
nobody writes new poems on. But  
Nature's rhythms cannot be  
just rotting succulence, wasted rain.

This is the human season of drawn curtains,  
of windows shut on disinfected rooms,  
of tiptoeing to bedheads, of silence,  
withheld breath, of trying to pretend  
we will not stir in the darkness  
between blanket and bed yet again.

**Maria Grech Ganado**  
(Malta)

Maria Grech Ganado (g. 1943) – poetė, vertėja, studijavusi anglų kalbą Maltos, Kembridžo ir Heidelbego universitetuose. Ji buvo pirmoji moteris maltietė, dėsčiusi Maltos universitete (Anglų kalbos katedroje). Poetė išleido tris poezijos knygas maltiečių kalba (pirmoji knyga pelnė Nacionalinę premiją 2002 metais) ir dvi knygas anglų kalba. Jos poezija buvo versta į penkias kalbas. 2000-aisiais Maria Grech Ganado gavo *il-Qadi tar-Republika* apdovanojimą. Poetė turi tris vaikus.

**Ritmas**

Čia tarp dirvos apkloto  
ir skriejančios ratu paklotinės uolienos –  
kadaisė turėjom susitikti;  
tavo ranka lyg šaknies rezginys  
surasdavo manosios krūties branduolį,  
ir tavo burna, oro burbulas,  
čiulpdavo jos standžią pilnatį –



tada sprogdavo ūgliai, lapai  
ir vainiklapiai tvindavo  
gūsiais kaip bangos, šokdami  
aukščiau nei dangus, palikdami žemę.  
Po dirva mes  
gimdydavome planetas.

Šiandien tavo gumbuota ir raukšlėta  
ranka parimus  
ant išskalbtos antklodės  
viename iš kambarių. Mano speneliai susitraukę  
ir kieti lyg riešutai, mano kūnas – pergamentas,  
ant kurio niekas neberašo naujų eilėraščių. Tačiau  
Gamtos ritmai negali būti tik  
pūvančio vaisiaus sultys, išsekęs lietus.

Tai metas, kai žmogus užtraukia užuolaidas,  
uždaro pravėdintų kambarių langus,  
tipena galvūgalio link, tylos metas,  
kai sulaikome kvėpavimą, kai mėginame apsimesti,  
kad tamsoje tarp apkloto ir lovos  
daugiau nebesusidursime.

## WAVE STATE

For years I've stalked you.

Not consistently.

There were times I lost the trail -  
or else some other tore my eyes away, because  
I've always had a curious mind, preferring  
to be the seeker than the prey.

It was your spores of light which sometimes played  
in thickets or in clearings, on stone, through trees  
which still distracted me, slipping from night to night  
flitting in space, as if place *and* momentum  
could be measured simultaneously  
no matter what Heisenberg had claimed.

And yet, about uncertainty – well, he was right –  
for even when I catch you moving, I'm moved too  
to find out where I am, or who. My principles  
grow watery, unsure. I become prey.

I wish you'd let me stalk you as before, controlling  
my own time from spot to spot, stopping  
to watch you sport as particle or wave – by turns,  
not both at once, at once both wild and tame.

This tension is immense. Immeasurable.

I do not need it fathomed, or explained.

### **Bangos būvis**

Metų metais sėlinu paskui tave.

Bet ne nuolat.

Kartais pamesdavau pėdsaką  
arba kas nors atplėsdavo žvilgsnį, nes  
visad buvau smalsi, linkusi medžioti  
pati, o ne tapti grobiu.

Tavo šviesos sporos, žaidžiančios  
tankmėje ar proskynose, ant akmenų, tarp medžių,  
vis blaškė mane, slysdamos iš nakties į naktį,  
šmėkščiodamos erdvėje, tarsi vieta *ir* judesio kiekis  
būtų išmatuojami vienu metu,  
nepaisant to, ką tvirtino Heisenbergas.

Ir vis tiek, kalbant apie neapibrėžtumą – gerai, jis buvo teigus –  
kai tik pagaunu tave judant, esu judesy ir aš,  
kad išsiaiškinčiau, kur ar kas esu. Mano principai  
blunka, tampa nepatikimi. Tampu grobiu.

Norėčiau, kad leistum sekti tave kaip ir anksčiau, valdyti  
laiką nuo vieno taško iki kito, stabtelėjus  
stebėti tave judantį kaip dalelę ar bangą – pakaitom,  
ne abiem būdais vienu metu, vienu metu nesuvaldomą ir prijaukintą.

Šį įtampa begalinė. Neišmatuojama.

Nenoriu į ją gilintis ar ieškoti paaiškinimų.

### **TIN CAN**

My mother's aunt, forever clothed in black from toe to chin,  
held it up high, the can of silver with the milk of froth,

a five-foot witch with hair bunned back, and we too small  
to pull it down as she protested - *no no no*,  
*what would your father think*.

After she took it off the ring, the milk, once boiled,  
was drunk without my aunt's (in her ghonnella<sup>8</sup> now,  
and off to church) fearing my father's dread of brucellosis –  
*and he, a world authority on undulating fever!*

But learning this as I grew couldn't erase the magic of the can  
borne frothily from goat to gas - perhaps it was the tinkle  
of the goat bells, a full herd moving haltingly at every house  
in the old narrow street, with children trying to guess  
which one he'd pick to milk at their own gate.

Then came the moment, long after we had stopped  
jumping at my aunt's sleeve, when I would linger to watch  
the boy slide in beneath the belly of a goat with ease  
and with sure fingers palpitate its udder, squirting  
the milk directly into his mouth.

He kept his eyes on me each time he rose, wiping  
his mouth with his hand, both back and palm,  
insolently smiling at my clean clothes, the gate between us  
and my fourteen years frothing at my throat. I'd turn inside  
to drink a glass of milk, properly boiled, and wonder  
about the quality of life without Pasteur.

### Skardinis bidonas

Mano motinos teta, visad vilkinti juodai nuo galvos iki kojų,  
laikydavo jį iškėlus aukštai, sidabro spalvos bidoną su pieno puta,  
metro penkiasdešimties ragana su kuodu, o mes per maži,  
kad pasiektume, kai ji drausdavo – *ne ne ne*,  
*ką pasakytų jūsų tėvas*.

Nukeltą nuo ringės pieną, jau spėjusį užvirti,  
gerdavome mano tetai (apsigobusiai *gohonnella*<sup>9</sup>  
ir išėjusiai bažnyčion) nesibaiminant dėl tėvui siaubą keliančios bruceliozės –

---

<sup>8</sup> the 'ghonnella' (a black half-rigid cape which went over the head) was worn traditionally by Maltese women till some time after WW2. I remember women in Gozo wearing it regularly even in 1953, especially if they belonged to a religious group.

<sup>9</sup> „Ghonnella“ (juodą gobtuvą, dengiantį galvą) maltietės moterys tradiciškai nešiojo dar ir po Antrojo pasaulinio karo. Atsimenu moteris Gozo apylinkėse, juos nešiojančias dar 1953 metais, ypač jeigu jos priklausė religinei grupei.

*tai juk jis, grėsmingos karštinės didysis žinovas!*

Paaugusi ėmiau tai suvokti, tačiau manęs neapleido bidono,  
sklidino ožkos purslų, magija – galbūt tai buvo ožkų varpelių  
tilindžiavimas, bandai klupinėjant namų link  
sena siaura gatve, vaikams spėliojant,  
kurią išsirinktų pasimelžti prie savųjų vartų.

Tuomet atėjo metas, daug vėliau, negu liovėmės  
šokinėti įsikibę tetos rankovės, kai likdavau stebėti  
berniuko, lengvai nuslystančio po ožkos pilvu  
ir tvirtais pirštais mygiančio jos tešmenį, švirkščiančio  
pieną sau tiesiai į burną.

Atsistojęs jis kiekvienąsyk stebeilydavos į mane, braukdamas  
per burną ranka, – ir delnu, ir kita puse,  
įžūliai juokdamasis iš mano švarių drabužių, vartų tarp mūsų  
ir mano keturiolikos metų, putojančių mano gerklėj. Aš grįždavau namo  
išgerti stiklinės virinto pieno ir galvodavau  
apie gyvenimo kokybę be Pastero.

## BOLERO

Ravel's Bolero on the radio, our arms  
on opposite ends of the sofa, our hands  
limp on the cushion in-between,  
almost touching, but not quite.  
I study your face emerging slowly  
smoothing the tones of time

Your lids are shut but your smile  
begins to play in a crescendo, defiant  
as on the evening our eyes first met  
across the concert hall – you stood  
furiously clapping as at some demonstration,  
taller than your small stature, face blazing  
with the climax Ravel had brought you to.

I watched you then. And I have watched  
you since. My life's sole leitmotiv has been  
this watching you. Perhaps you sensed  
the smouldering my eyes assumed and turned  
to gaze full into them, daring me if I would  
to do as much for you as Ravel could.

We danced, made love and raised our children

on Bolero. They did not like its repetition.  
We felt its orchestra expand, spiral by spiral.

And now we sit as the aged should, serenely,  
our hands limp on a cushion almost touching – not quite.  
And my eyes watch that smile, study you, waiting.  
Would you still dare dance into them tonight?

*“On the surface, there was always a realistically impeccable world, but underneath, behind the backdrop’s cracked canvas, lurked something different, something mysterious or abstract.”*

Part 2, Chapter 20 Milan Kundera *The Unbearable Lightness of Being*

### **Bolero**

Per radiją Ravelio *Bolero*, mūsų alkūnės  
ant priešingų kanapos ranktūrių, mūsų pirštai  
suglebę ant pagalvėlės tarpe mūsų,  
beveik liečias, bet ne visai.  
Tyrinėju tavo lėtai ryškėjantį veidą,  
kuris sušvelnina laiko atspalvius.

Tavo vokai nuleisti, bet šypsena  
auga iki crescendo, nieko nepaisydama  
kaip tą vakarą, kai mūsų akys susitiko pirmąsyk  
koncertų salėje – stovėjai  
tūžmingai plodamas tarsi per kokį mitingą,  
aukštesnis negu iš tiesų, veidas spinduliavo  
orgazmu, sukeltu Ravelio.

Stebėjau tave tada. Ir toliau  
stebiu. Mano gyvenimo vienintelis leitmotyvas ir yra  
stebėti tave. Galbūt pajutai  
mano akyse suliepsnojusią ugnį ir atsisukai,  
kad pažvelgtum gilyn, padrąsinamai, tarsi galėčiau  
tau duoti ne mažiau nei Ravelis.

Mes šokome, mylėjomės ir auginome vaikus  
pagal Bolero. Jiems nepatiko tas kartojimasis.  
Jautėme, kad jo orkestras aprėpia vis daugiau ir daugiau.

Dabar sėdime, kaip dera tokiam amžiui, romiai,  
rankos suglebę ant pagalvėlės, beveik liečias – ne visai.  
Mano akys stebi šypseną, tyrinėja tave ir laukia.  
Ar išdrįstum dar kartą nirti į jas šiąnakt?

*„Visada prieky buvo tobulas realistinis pasaulis, o už jo, kaip už praplyšusio dekoracijos audeklo, galėjai matyti visai kitą – paslaptinę ar abstraktų.“* (vertė A. Grybauskas)  
Milanas Kundera. *Nepakeliama būties lengvybė*, 2 dalis, 20 skyrius

#### FOOTBALL INJURY (Mukkula 2003)

Sometimes the memory's so sharp, my eyes begin to water –  
you limp across the grass in your green coat. I watch you  
fixedly - taut as a cat – although the rest of me's inert  
on the verandah, as you step out so slow.

I've counted seven months since then, and you still  
move me, your face pulled inward, your thoughts  
so very far, so very far away, so very long ago.

In this, a further world, I work, phones ring, I chat along  
and smile. You limp, a foreign green passing me by, but  
never leaving – never reaching where it was you meant to go.

Sometimes the memory's so keen when my eyes water that  
you move across them. I shut you there. What is the point  
of trying to work out what causes have to do with their effects?  
You hurt your leg playing football. You limped. And so

sometimes the memory's so green that my eyes water...

#### **Futbolo trauma** (Mukkula 2003)

Kartais atmintis tokia ryški, kad mano akys ima ašaroti –  
tu šlubuoji per žolę žaliais marškinėliais. Stebiu tave  
įdėmiai – įtemptai kaip katė – nors kita mano dalis  
tūno nejudri verandoje, kai tu lėtai palieki aikštę.

Suskaičiavau septynis mėnesius nuo tada, bet tu vis dar  
jaudini mane, tavo žvilgsnis uždaras, tavo mintys  
taip toli, taip neįmanomai toli, šitaip toli praeity.

Šiame, artimesniame pasaulyje, aš dirbu, skamba telefonas, šnekuos  
ir šypsaus. Tu šlubuoji, svetima veja tolsta nuo manęs, bet  
niekad nepalieka – niekad nepasiekia vietos, kuri buvo skirta tau.

Kartais akims ašarojant mano atmintis tampa tokia skvarbi,  
kad imi ir atsiduri jose. Užskliaudžiu tave čia. Kokia prasmė  
aiškintis, kaip priežastys susijusios su pasekmėmis?

Tu susižeidei koją žaisdamas futbolą. Ėmei šlubuoti. Todėl  
kartais mano atmintis tokia žalia, kad akys ima ašaroti...

## **ORANGE**

(translated from the Maltese 'Laringa' by mgg)

We were sitting together on the kitchen step  
peeling oranges. As though suspended  
from the courtyard's ceiling, the moon  
terrified us, it was so full, so rich,

so red. I started up, laughing  
"*I'll taste it*". You grabbed my right hand and  
without warning, bit a small moon into the flesh  
under my elbow where the skin turns white.

I felt myself split open like an orange,  
a segment for when you hurt me, another  
for when you're sorry, for when you order me  
to drop everything and come to you –

and the fullest gorged with juice for when you love me –  
you caress my hair, you caress my breasts  
and you bite me gently here, under the elbow,  
with a blood-orange moon ablaze in your eyes.

## **Apelsinas**

(iš maltiečių „Laringa“ vertė mgg)

Sėdėjom šalia ant virtuvės slenksčio  
lupdami apelsinus. Tarsi pakibęs  
ant kiemo lubų, mėnulis  
baugino mus, toks apvalus, toks sultingas,

toks raudonas. Tuomet prajukau:  
„*Paragausiu jo*“. Tu čiupai mano dešinę ranką  
ir neįspėjęs suleidai dantis, palikdamas mažą mėnulį  
po alkūne, kur pabąla oda.

Jaučiausi plyštanti tarsi apelsinas,  
viena skiltelė, kai sukeli skausmą, kita  
kai gailiesi, kai liepi  
mesti viską ir ateiti pas tave –

ir sultingiausia, varvanti gerklėn, kai myluoji mane –

glostai plaukus, glamonėji krūtis  
ir suleidi dantis taip švelniai, po alkūne,  
tavo akyse liepsnojant kruvino apelsino mėnuliui.

*Iš anglų kalbos vertė Eugenijus Ališanka*

**Ryszard Krynicki**  
(Poland)

Ryszard Krynicki, poet, translator, editor, was born in 1943 in Sankt Valentin (Lager Wimberg), Austria. He made his debut in 1968 and has published nine more collections of poems. He joined the Democratic Movement in Poland in the Seventies and Eighties, and edited cultural and other opposition editions in Poznan. His own poetry was banned by Polish authorities and so he published his poems in non-official publishing houses and other venues, or abroad. Translations of his work have been published in Bulgaria, Germany, Slovakia, Sweden, and the USA. He translates poetry from German – authors such as Nelly Sachs, Paul Celan, Bertolt Brecht, Reiner Kunze, etc. His poetry was awarded with several prizes. He has lived in Krakow since 1998 and works as editor of Poetry Library of *Publishing House a5*.

\*\*\*

Inne

mogą zarosnąć, lecz ta jedna, bezcielesna,  
najboleśniej obnażona,  
nie dająca ci żyć – i wciąż  
utrzymująca przy życiu, ta jedyna, na  
zawsze niezasklepiona, tobie jedynie  
dana, niech pozostanie

*otwarta*

**Ryszard Krynicki**  
(Lenkija)

Ryszardas Krynickis, poetas, vertėjas, redaktorius, gimė 1943 Sankt Valentine (Lager Wimberg), Austrija, debiutavo 1968 metais ir po to išleido dar devynis eilėraščių rinkinius. Aštuntajame ir devintajame dešimtmetyje dalyvavo demokratinės opozicijos veikloje, redagavo kultūrinius ir kitokius leidinius. Tuo laikotarpiu oficialioji valdžia draudė spausdinti jo kūrybą, tad jo knygas leisdavo pagrindinės arba užsienio leidyklos. Jo eilėraščių vertimų išleista Bulgarijoje, JAV, Slovakijoje, Švedijoje ir Vokietijoje. Jis verčia



poeziją iš vokiečių kalbos: Nelly Sachs, Paulį Celaną, Bertoldą Brechtą, Reinerį Kunzę ir kitus autorius, už savo kūrybą yra pelnęs keletą apdovanojimų. Nuo 1998 gyvena Krokuvoje ir dirba *Leidyklos a5* Poezijos bibliotekos redaktoriumi.

\*\*\*

Kitos

tegu užgyja, tik ta viena, bekūnė,  
skaudžiausiai apnuoginta,  
neduodanti tau gyventi – ir vis  
palaikanti gyvastį, ta vienatinė,  
amžiams neužsitraukusi, tau vienam  
duota, tegu pasiliks

atvira

### **Byłem tutaj**

Błysk, gasnący hieroglif promienia na murze –  
i powtarzane z uporem bezradne zakłęcie  
“Kilroy was here” jak naskalne  
ryty. We wnęce zmroku bezdomny  
rozkłada swoje kartony na nocleg. Nikt

odbija się w ścianie.

(1992)

### **Buvau čia**

Blyksnis, sienoj gėstas spindulio hieroglifas –  
ir įnirtingai kartojamas beviltiškas užkeikimas  
“Kilroy was here” lyg įrantas  
uoloje. Rūko irštvoj benamis  
kartonus savo klojasi nakčiai. Niekis

sienoj atsimuša.

(1992)

### **Pośród nich, w środku**

Dwunastu mężczyzn przy nakrytym do przeznaczeń stole: już wiedzą, że jeden z nich  
zdradzi a drugi po trzykroć się zaprze, zanim raz (albo dwakroć, to będzie do końca

niejasnie) zapieje kur. Z nimi, pośród nich, w samym środku swojej nieskończonej jedyności, mistrz i nauczyciel. Ten, którego nie mają się liczby. Syn niewymawialnego Imienia. Syn człowieczy. Przed chwilą skończył łamacz praśniki, teraz, po raz na zawsze ostatni, podnosi kielich z winem. Jego twarz dla nas pozostaje zakryta. Jego skropione olejkiem nardowym włosy promieniają nieziemską poświatą. Jego nieliczne słowa docierają do nas w przekładach i tłumaczeniach. Pilnych, wciąż poprawianych, po tylu wojnach nie wiadomo jak wiernych.

### **Tarpe jų, vidury**

Dvylika vyrų prie lemtims jau padengto stalo: jau žino, kad vienas išduos, o kitas triskart išsižadės, kol gaidys užgiedos vieną kartą (o gal du kartus, tas liks iki galo neaišku). Su jais, tarpe jų, pačiam vidury nesibaigiančios savo vienystės, meistras ir mokytojas. Tas, kurio neaprėpia skaičiai. Sūnus Vardo, kuris neminėtinas. Žmogaus sūnus. Ką tik jis baigė laužyti papločius, dabar, jau visai paskutinį kartą, pakelia vyno taurę. Jo veidas lieka nuo mūsų paslėptas. Plaukai, sutepti nardų aliejum, žvilga ne žemės šviesa. Negausūs jo žodžiai pasiekia mus per vertimus ir sekimus. Skubius, nuolat taisomus, po tokios gausybės karų jau nė nežinia ar teisingus.

### **Jakie tam?**

*Budzę się o 3.16.*

We śnie była akurat szesnasta trzy,  
widziałem to wyraźnie na kościelnym zegarze  
w Londynie? czy Budapeszcie?

Przed chwilą rozmawialiśmy o Brechcie  
z Györgym Petri,  
moim rówieśnikiem,  
który umarł dwa lata temu.

(Szczерze mówiąc, milczeliśmy,  
ale dobrze wiedzieliśmy, o co chodzi).

No dobrze – przerwałem mu – ale powiedz mi,  
jak tam jest?

Jakie tam – wzruszył ramionami –  
przecież jesteśmy tutaj.

### **Kas per ten?**

*Nubundu 3.16.*

Sapne buvo lygiai šešiolikta trys,

aiškiai mačiau bažnyčios laikrodį  
Londono? ar Budapešto?

Prieš valandžiukę apie Brechtą kalbėjomės  
su György’u Petriu,  
mano amžiaus,  
prieš dvejus metus mirusiu.

(Atvirai kalbant, tylėjom,  
bet žinojom puikiausiai, koks reikalas.)

Na, gerai – pertariau jį – bet sakyk man,  
Kaip ten viskas?

Kas per ten – jis pečiais tik gūžtelėjo –  
Juk esava šičia.

### **Powrót z Asyżu**

Okaleczony Giotto, Halaśliwe: *Silenzio!*  
Z mijanego po drodze samochodu  
do przewozu zwierząt  
odprowadza mnie bezradnie  
spojrzenie cielęcia  
wiezonego na rzeź.

Pomóż, święty Franciezk.  
Ukaż się przed bramą rzeźni.  
A jeśli jesteś teraz zajęty,  
to wyślij  
brata Sylwestra

lub wilka z Gubbio.

(1 sierpnia 2003)

### **Grįžtant iš Asyžiaus**

Sudarkytas Giotto. Rėksmingi: *Silenzio!*  
Iš pro šalį su gyvuliais  
pravažiavusio sunkvežimio  
neviltingai nulydi mane  
akys veršio,  
vežamo skersti.

Gelbėk, šventas Pranciškau.  
Atsistok prie skerdyklos durų.  
O jei būtum kitur užsiėmęs,  
siųsk mums  
brolių Silvestrą

ar vilką iš Gubijo.

(2003 m. rugpjūčio 1 d.)

### **Kolonia, daleko**

Lądujant w Kolonii,  
której tym razem nie zobaczę,  
powtarzam w myślach ten wiersz:  
*Köln, Am Hof.*

Tłumaczyłem go w stanie wojennym.  
Myślałem, że “Am Hof” to nazwa hotelu.  
Nie miałem jak sprawdzić.  
Do Kolonii było daleko  
(zresztą i tak nie miałem paszportu).

Dopiero później, robiąc korektę  
*Niepodległych nicości*,  
w podwarszawskim domu przyjaciół,  
na pożyczonym od nich planie miasta  
odnalazłem tę małą uliczkę  
u podnóża  
przytłaczającej katedry.

Przystanął na niej kiedyś  
Paul Celan,  
poeta, wygnaniec, Żyd,  
bliźni.

(3 maja 2004)

### **Kelnas, toli**

Tūpdamas Kelne,  
kurio šįsyk nepamatysiu,  
mintyse tas eiles kartoja:  
*Köln, Am Hof.*

Verčiau jas per karo stovį.

Maniau, kad "Am Hof" – tai viešbučio vardas.  
Negalėjau patikrinti.  
Kelnas buvo toli  
(be to, vis tiek neturėjau paso).

Tik vėliau, taisydamas  
*Niekiui nepavaldžių* korektūrą  
draugų namuose palei Varšuvą,  
iš jų pasiskolintam miesto plane  
suradau tą gatvikę  
papėdėj  
gnuždančios katedros.

Kitados joje glaudėsi  
Paulis Celanas,  
poetas, tremtinys, Žydas,  
artimas.

(2004 m. gegužės 3 d.)

## **W Berlinie**

W Berlinie, kiedyś Zachodnim,  
przed wystawą księgarni  
przypominam sobie dziewczynę  
z wiersza Jürgena Fuchsa,  
przyjaciela, poety  
prześladowanego przez Stasi  
także po tej,  
wolnej stronie  
muru.

Tłumaczyłem go  
ze dwadzieścia lat temu.  
Wielu z was wówczas  
nie było na świecie.

Jürgen  
żył wtedy jeszcze.

Był młodszy ode mnie.

Widywaliśmy się bardzo rzadko,  
Najczęściej w przelocie,  
Najczęściej przypadkiem.

Po drugiej stronie,

jeśli się przypadkowo spotkamy,  
będzie pewnie podobnie.

Jeśli jest.

### **Berlyne**

Berlyne, andai dar Vakarų,  
prie knygyno vitrinos  
mergaite prisimenu,  
aprašytą eilėrašty Jürgeno Fuchso,  
bičiulio, poeto,  
*Stasi* vis persekioto  
dar ir anoj,  
ir laisvojoje  
sienos pusėje.

Verčiau jį  
prieš kokias dvi dešimtis metų.  
Daugelio jūsų  
tada dar nebuvo pasauly.

Jürgen  
dar buvo nemiręs.

Už mane buvo jaunesnis.

Matėmės baisiai retai,  
dažniausiai praskrisdami,  
dažniausiai netyčia.

Anoje pusėje,  
mudviem susitikus netyčia,  
veikiausiai bus lygiai taip pat.

Jei tik yra.

### **Kasztan**

Kiedy na Nowym Cmentarzu Żydowskim w Pradze  
stałem przed grobiem doktora Franza Kafki  
z pobliskiego kasztanowca  
spadł ostatni kasztan  
i rozbłyśnął na chwilę  
w późnojesiennym popołudniowym świetle  
pośród innych kasztanów,

liści, listów,

kamyków i kamieni.

(25 października 2004)

### **Kaštonas**

Pragos Naujosiose žydų kapinėse  
man sustojus prie daktaro Franzo Kafkos kapo,  
nuo kaštonmedžio netoliese  
paskutinis nukrito kaštonas,  
valandžiukę sužvilgęs  
vėlyvo rudens pavakarės šviesoje  
tarp kitų kaštonų,  
lapų, laiškų,

akmenukų ir akmenų.

(2004 m. spalio 25 d.)

### **Golębie**

W napisanym na krótko przed śmiercią  
wierszu *Ostatnie słowa*  
Zbigniew Herbert wspomina  
poetę Mirosława Holubę

*który karmiąc golębie  
z okna VI piętra  
runął w dół*

Czeski błąd?

Czytałem przecież w gazecie  
że to Bohumil Hrabal  
wypadł z okna szpitala,  
kiedy karmił golębie.

(Co okazało się zresztą  
piękną legendą  
wymyśloną przez media).

Nie wiem, czy Herbert  
czytał Hrabala.

Nie wiem,  
czy łagodny surrealista Holub  
(spotkałem go kiedyś w Malmö)  
lubił gołębie.

Ale pamiętam, jak Herbert  
karmił synogarlicę  
na parapecie kuchennego okna  
w swoim mieszkaniu  
przy Promenady  
w lutym 1982 roku.

(Trwała wciąż mroźna zima  
i stan wojenny).

Herbert. Holub. Hrabal.

Trzy różne losy.  
Trzy siwe gołębie  
i jeszcze jedna

sowia zagadka.

### **Balandžiai**

Prieš pat mirtį rašytam eilėrašty  
Paskutinieji žodžiai  
Zbigniewas Herbertas mini  
Poetą Miroslavą Holubą

*kuris balandžius lesindamas  
pro VI aukšto langą  
žemėn nupuolė*

Čekų klaida?

Laikrašty juk skaičiau  
kad tai Bohumilas Hrabalas  
pro ligoninės langą iškrito  
lesindamas balandžius

(Nors galų gale paaiškėjo,  
kad tai tik graži legenda,  
žiniasklaidos prasimanyta).



Nežinau, ar Herbertas  
kada skaitė Hrabalą.  
Nežinau,  
ar nuosaikysis siurrealistas Holubas  
(sutikau jį Malmėje kartą)  
balandžius apskritai mėgo.

Bet menu, kaip Herbertas  
purplėlį lesino  
ant virtuvės palangės  
savo bute  
prie Promenados  
1982-jų vasarį.

(Tebetvėrė rūsti žiema  
ir karo stovis).

Herbertas. Holubas. Hrabalas.

Trys skirtingi likimai.  
Trys pražilę balandžiai  
ir dar viena

pelėdų mįslė.

*Iš lenkų kalbos vertė Antanas Gailius*

**Klaus-Jürgen Liedtke**  
(Germany)

Klaus-Jürgen Liedtke, poet and translator, was born in 1950 in Enge (Germany), and now lives in Berlin. From 1970 – 1978 he studied Scandinavian, German, and American Studies at Kiel, Uppsala, Berlin, and Turku universities. He has published three books of poetry. He translates Swedish and Finnish-Swedish poetry and fiction – since 1977 Gunnar Ekelöf, Göran Sonnevi, Lennart Sjögren, Bo Carpelan, Elmer Diktonius, Edith Södergran, etc. He is a member of the German Writers' Union, Chairman of the Baltic Writers' Council Visby, and Vice-President of the Three Seas Writers and Translators' Council Rhodes. He has received several scholarships and awards, among them the Translators' prizes of the Swedish Academy in 1993 and 2004, and the Paul Celan prize in 2005.

EPIPHANIAS

1

Erzähle mir von den Tauben  
Warum man die andre töten muß  
wenn die eine gestorben ist  
Bald kann ich dich  
nicht mehr fragen  
Wir bleiben uns fern  
fern füreinander  
Ruinen auf entgegen-  
gesetzten Ufern  
Und nie mehr wirst du  
erzählen können wie du  
die Tintenfische tötetest  
getötet hast -: so wie  
deine Liebe vermute ich

2

Ich kam, speiste, legte mich in dein Bett  
Deine Herzgrube wurde mein Nest -  
Kann dich halten wiegen  
nur in fernen Gedanken-:  
Roll meinen Knochen  
all meine Knochen  
unsre Gerippe solln rollen  
im Meersand Anishügel abwärts  
im Südwind Licht von den Inseln  
alle Knochen blank und gewetzt  
vor allem der eine gewetzt und gepudert  
mehlig doch blitzend von deinem Saft

In deinem Köcher  
trag meinen Schaft  
Meine Knochen trag  
leicht durch den Wind

3

Was wir  
gebaren:  
Kälte aus Kälte  
Kälte aus Hitze -:  
Geschmolzenes Blei  
verströmte göttliches Blut

Unfruchtbar  
unser Same  
Auf uns warteten:  
Hunger Typhus  
Galgen und Tod

Was nachher kam  
bloß Nachklang, Echo  
Zittern der Nerven

Was auf uns  
folgt: weiße  
Asche Regen  
und Ratten  
in Menge

4

Nicht zu greifen die Hand  
und sein Kopf abgeschlagen und schwer  
Ein scharfer Schnitt. Leg deinen Finger  
in diese Wunde. Blutbesudelt  
der Rumpf in antikem Panzer  
Kein Engel ist dieser Krieger  
Seine Augen sehn keine wachsenden Trümmer  
Sie sind leer. Sie fehlen. Um den  
fehlenden Kopf wächst die Stadt hoch  
aufs neu. Inmitten aber todwund  
hockt dieser Krieger -:  
abgeschlagen und schwer  
Leg ihm die Hand auf  
auf all seine Wunden leg deine Hand

5

Krähen flatterten hoch  
und setzten sich auf die hohen Bäume...  
Mitten im Unrat. Die Krähen von Kaunas  
die Krähen von Riga, Moskauer Vorstadt  
Die Krähen von Repino  
im Unrat des Strands. Bleigrau liegt  
der Meerbusen  
Finnland gibt es nicht  
gibt es noch  
Hockende Krähen räuberische

Bettler zudringlich  
tragen das Unheil dir nach

6

Ein Leben in Mehltau  
Alles in Zeitlupe  
die Stunden, Tage  
die flimmernden Bilder

Nur der Mord  
war in Echtzeit  
die ausgefahrene Faust  
für eine Packung  
Tortellini mit Sauce

und einen Fernseher  
Er starb dran der Nachbar  
Frührentner, "ihm geht  
es jetzt besser", zwei ab  
in den Bau, die andern

haben ihren Marktwert  
gesteigert. Leben in Mehltau  
Alles in Zeitlupe  
die Stunden, Tage  
die flimmernden Bilder

7

Sommerfülle und Fäulnis  
nichts kannst du halten  
nicht Liebe nicht Mauern  
stehn sprachlos. Was aber  
bebte die Erde der schrundige  
Fels risse auf und du hängst  
am Seil in der Schlucht  
eine Nacht lang die Frau redet  
mit dir aus der Höhe  
von unten erfriern  
dir die Füße...

8

Hummeln schwärmen im blühenden Land

Vor Granitklumpen das schmale Band  
Lavendel mit Tagpfauenaugen schwankend besetzt  
Vor denen Elsternkranien schwarz  
Den Sommer saugen - todesbenetzt

9

Dichter um Dichter  
vor der Mauer in sanftem Licht  
Ihre haltlosen Worte übertüncht von  
Polizeisirenen grell in die Nachtschwärze  
vom fernen Festland ein Stück Du, ein Stück  
Kirke, zerbrechliche Zauberin  
als hocktest du in meinem Ohr  
und lauschtest all den haltlosen Worten  
während ich neben mir steh  
wie ein Schiff, das sich sanft  
aus dem Hafen entfernt  
wenn die Anker gelichtet sind

10

Verdienen wir den Tod  
allein weil wir sündig sind?  
Ob wir gleich aneinander zerfallen

Ohr um Ohr taubgehört  
aus den Augen stäubt Schnee  
und die Fingerkuppen leise gläserne Harfen  
im Wind

bleibt doch die schrille ungehörte  
Wut auf das Mögliche  
das alles Unmögliche schon begrub  
unter sich

**Klaus-Jürgen Liedtke**  
(Vokietija)

Klaus-Jürgen Liedtke, poetas, vertėjas, gimė 1950 metais Enge (Vokietija), gyvena Berlyne. 1970-1978 metais jis studijavo skandinavų, vokiečių ir amerikiečių literatūrą Kylio, Upsalos, Berlyno ir Turku universitetuose. Jis yra išleidęs tris poezijos rinkinius ir nuo 1970-jų verčia švedų bei Suomijos švedų poeziją ir prozą (Gunnar Ekelöf, Göran Sonnevi, Lennart Sjögren, Bo Carpelan, Elmer Diktonius, Edith Södergran ir kitus autorius). Jis yra Vokietijos rašytojų sąjungos narys, Baltijos rašytojų tarybos pirmininkas,

Rodo Trijų jūrų rašytojų ir vertėjų tarybos vice prezidentas. Yra gavęs keletą stipendijų ir apdovanojimų, tarp jų: Švedų akademijos vertėjo premijas 1993 ir 2004, Paulo Celano premiją 2005.

## **Epifanijos**

1

Apie balandžius man pasakok  
Kodėl vienam jų nugaišus  
antrąjį tenka žudyti  
Netrukus tavęs  
nebegalėsiu paklausti  
Mudu liekam toli  
tolimi viens kitam  
griuvėsiai vien priešin-  
guos upės krantuos  
Ir jau niekados  
nebegalėsi papasakot kaip  
kalmarus tu žudai, kaip  
žudei-: numanau kad visai  
kaip savąją meilę

2

Atėjau, pavalgiau atguliau tavo guolin  
Duobutė tau paširdžiuos man tapo lizdu-  
tolimose mintyse vien  
tave aš laikau sūpuoju-:  
raičiok mano kaulą  
visus mano kaulus  
tegu mudviejų griaučiai raičiojas  
jūros smėliu žemyn nuo anyžių kalvos  
pietų vejy salų švitesys  
visi kaulai balti ir nugludinti  
ypač vienas glotnus ir lyg miltais  
barstytas bet žvilgantis tavo syvais

savo strėlinėj  
nešiok mano ieties smaigalį  
lengvai pavėjui  
nešk mano kaulus

3

Ką mudu  
gimdėm:  
speigą iš speigo  
speigą iš karščio-:  
išlydytas švinas  
dievišku plūdo krauju

Nevaisinga  
mudviejų sėkla  
mudviejų laukė:  
šiltinė badas  
kartuvės ir mirtis

paskui buvo  
vien atbalsis, aidas  
virpantys nervai

Kas po mudviejų  
bus: balti  
pelenai lietus  
ir žiurkių  
gausybė

4

Rankos pastvert negali  
o galva nukirsta ir sunki  
Pjūvis aštrus. Dėk savo pirštą  
jam į tą žaizdą. Apėjęs  
kraujais liemuo antikiniais šarvais  
Ne angelas šitas karys  
Nemato jo akys kaip auga griuvėsiai  
Akys jo tuščios. Akių nebėra. Aplinkui  
nesamą galvą miestas kyla  
iš naujo. Tačiau vidury mirtinai  
sužalotas stūkso šitas karys-:  
nukirsta galva, sunkus  
ant visų jam žaizdų  
ranką uždėk, dėk savo ranką

5

Varnos pakilo plasnodamos  
ir sutūpė medžiuos aukštuos...  
Pačiam mėslyne. Kauno varnos  
Rygos, Maskvos pakraščių

Repino varnos  
paplūdimių mėšlynuos. Švino pilkumo  
įlanka  
Suomijos nēr  
dar yra  
Tupinčios varnos plėšikės  
elgetos tau įkyriai  
nelemtį primeta

6

Gyvenimas miltligės apniktas  
Viskas sulėtinta  
valandos, dienos  
vaizdai mirguliuojantys

Tiktai žmogžudystė  
normaliu įvyko tempu  
atkištas kumštis  
dėl pakelio  
tortelinių su padažu

ir televizoriaus  
jis nuo to mirė, kaimynas  
pirma laiko išėjęs į pensiją, “jam  
dabar jau geriau”, dvejetas  
cypėn, kiti  
pasididino rinkos  
vertę. Gyvenimas miltligės apniktas  
viskas sulėtinta  
valandos, dienos  
vaizdai mirguliuojantys

7

Gausa vasarinė ir puvenos  
nieko neišlaikysi  
nei meilės nei mūrai  
stovi nebylūs. O kas  
jei žemė imtų drebėti, randuota  
uola skiltų perpus ir gautumj kyboti  
ant virvės tarpekly  
kiaurą naktį moteris kalbasi  
su tavim iš aukštybių  
iš apačios  
kojos tau stingsta nuo šalčio...



8

Kamanės skraido žieduotam krašte  
Šalia granito levandų kupste  
Spungės plevena kol saulė slaisti  
O prieky šarkų pakaušiai juodi  
Vasarą geria – mirties apklėsti

9

Vienas po kito poetai  
palei sieną švelnioj šviesoj  
Jų netvarūs žodžiai sumišę  
su sirenom skrodžiančiom naktį  
trupinėlis žemyno tolimo, Tu, trupinėlis  
Kirkės, trapioji kerėtoja  
lyg kiūtutum mano ausy  
netvarių klausydama žodžių  
kol aš stoviu greta pats savęs  
tartum laivas, švelniai iš uosto  
sklendžias pakeltais inkarais

10

Ar mes mirties nusipelnę  
vien todėl kad nuodėmingi?  
Nors išsyk į kits kitą sudušim

Kurčiomis ausis prie ausies  
iš akių kyla sniego dulksna  
o pirštų galiukai vien stiklo arfos vėjyje  
tykios

spigus ir neišgirstas lieka  
įniršis ant galimybės  
visą negalimybę po savim jau seniai  
palaidojusią

*Iš vokiečių kalbos vertė Antanas Gailius*

Edita NAZARAITĖ

(Lietuva/ JAV)

Edita Nazaraitė, poetė ir dailininkė, gimė Vilniuje, 1980 metais baigė Lietuvos dailės akademiją ir po ketverių metų išvažiavo į Kanadą, kur išleido tris poezijos rinkinius. Vienas jų „Mechaninė mūza“ pelnė Lietuvių rašytojų draugijos premiją. 1991 metais Edita atvyko į Vašingtoną, kurį laiką dirbo „Amerikos balso“ radijuje. Vėliau ji baigė Korkorano meno kolegiją, dabar gyvena ir dirba Virdžinijos valstijoje, daug važinėja po JAV ir Kanadą skaitydama savo poeziją. Jos tinklapio adresas: [www.portraitsbyedita.com](http://www.portraitsbyedita.com)

### **Turkio ir sidabro raudos IV**

#### **Kilk**

*Mes stovime kažkur tarp kalno ir skruzdės.*  
Onondaga<sup>10</sup> patarlė

Baltagalvi ereli, karaliau dangaus,  
Sklandai aukščiau už  
Raudoną skruzdę, už baltume skęstantį kalną.  
Kilk aukštyn,  
Aukštyn į erdves  
Ir nežiūrėk žemyn:  
Mes ten maži, lėti, vargiai bežiūrimi.  
Tik mūsų kulkos greitos.

Edita NAZARAITĖ  
(Lithuania/ USA)

Edita Nazaraitė, poet and artist, was born in Vilnius, Lithuania. She graduated from the Art Academy and received her Master's Degree in 1980. Four years later she came to Canada, where she published her poetry books and had many solo and group shows. In 1991 Edita came to Washington, D.C. where she worked as an international radio broadcaster with the Voice of America. Later she received an art degree from the Corcoran College of Art. She has had numerous poetry readings in Canada and the US. Her book "Mechanical Muse" was awarded as the best book of the year by the Lithuanian Writer's Association in Chicago. Edita lives and works in Virginia. Her website: [www.portraitsbyedita.com](http://www.portraitsbyedita.com)

### **Wails of Silver and Turquoise IV**

*We stand somewhere between the mountain and the ant.*  
Onondaga proverb

Bald eagle king of the skies  
You fly higher than a red ant  
And higher than mountains

---

<sup>10</sup> Onondaga – Šiaurės Amerikos indėnų gentis (autorės past.)

Drowning in whiteness  
Soar  
Soar in the heights  
Do not look down  
We may be small slow and scarcely visible  
But our bullets are swift

### **Turkio ir sidabro raudos V**

*Gyvenimas – jonvabalio blykstelėjimas naktį, bizono atokvėpis žiemą.*  
Blackfootų patarlė<sup>11</sup>

Užbūrė mus, atplaukusius  
Su pasiklydusiais ir pavargusiais Kristupo laivais,  
Mus, inkvizicijos ir maro marškomis vilkinčius,  
Užbūrė ši žemė, pakerėjo, apakino.  
Mes nutarėm,  
Kad čia per daug erdvės,  
Upėtakių margų, gauruotų bizonų ir karūnuotų elnių per gausu,  
Ir dievo jokio aplink nesimatė.  
Nutiesėm Ašarų taką<sup>12</sup>,  
Atitvėrėme rezervatus  
Ir pralaimėjome  
Šlovingiausiąją savo pergalę.

### **Wails of Silver and Turquoise V**

*Life is the flash of the firefly in the night, the breath of the buffalo in winter time.*  
Blackfoot proverb

We who came here with the lost and tired  
Vessels of Christopher  
Wrapped in garments of inquisition and plague  
We became enchanted  
Charmed and blinded by this land  
We decided that there is too much space  
Too many mottled trout and shaggy buffaloes and crowned caribou  
And no visible god around  
We paved a Trail of Tears  
Cut out reservations  
And lost  
Our most glorious victory

---

<sup>11</sup> Blackfootai – Šiaurės Amerikos indėnų gentis (autorės past.).

<sup>12</sup> Ašarų takas – taip vadinosi kelias, kuriuo keliavo Čerokių genties indėnai, išstremti iš Šiaurės Karolinos į Oklahomą 1838 metais.

### **Tamsiai žalia**

Tamsiai žalios spalvos suokalbis  
Su ramybe lietaus girtuokle  
Su vasara neišsemta o tik užliūliuota  
Su žalio kokono luotu  
Vinguriuoja pievomis  
Kur taip nerūpestingai išbarstytos uogos  
Kur dar ratų neišvažinėta  
Kur sugrįžta noras buti  
Žaliuoti ir vėl pavirsti  
Šiaurės pašvaistės liepsnom

### **Deep Green**

A conspiracy of dark green  
With stillness – drunk on rain  
With summer sinking but not asleep  
In a green canoe of cocoon  
Winds along meadows  
Where berries are scattered so carelessly  
Where wheels never left a mark  
Where the desire to be comes back  
Yearning to turn green and then again to change  
Into Northern Light

### **Sutemo rytas**

Ir sutemo rytas  
Tamsiai alyvinis  
Aplytais krūmais dvelkiantis  
Raudongalviais ir auksapilviais  
Paukščiais aplipęs  
Jau nuovargiu atsidūstantis  
Lietaus pritvinęs kilimėlis po mano durim  
Glaudžia paklydusį šunį  
Susirenku parduotų dienų  
Baltus kaulus – dažau žaliai –  
Mėginsiu vėl parduoti  
Nes už dyka imti niekas nenori

### **Morning Darkened**

Morning darkened  
To deep lilac  
Smell of shrubs washed in the rain  
Studded with red-headed and gold chested birds  
Weariness already in its sigh  
Flooded with water the doormat at my door  
Welcomes a stray dog  
I gather the white bones of my sold days  
Paint them green  
Will try to sell them again  
For free no one wants them

### **Raudonas lapiukas**

Ant sušalusio debesies –  
Ledo lyties  
Plaukia raudonas lapiukas:  
Su sniego perlų karoliais,  
Sniegžvaigždžių lietuje,  
Pro naikintuvų gaudesį.  
Mano liūdesio rytas.

### **Red Baby Fox**

On a frozen cloud -  
On an ice-floe  
Floats a red baby fox:  
Adorned with snow pearls necklace,  
In snow stars rain,  
Across the drone of jet fighters.  
Dawn of my sadness.

### **Ištikimybė yra geltonos spalvos**

Didžiausia mano gyvenimo meilė  
Iš tikrųjų yra maža.  
Dažnai ieškau jos po lova,  
Pakrūmiuos ar net kaimyno prieangy.  
Didžiausia mano gyvenimo meilė  
Bėga greičiau už mane,  
Nesidaro manikiūrų nei pedikiūrų,  
Tačiau nagais mane lenkia.  
Didžiausia mano gyvenimo meilė  
Daug miega, bet visada  
Pasveikina mane pusbalsiu – urrr, urrr.

Kai skaitau Biliūno „Kliudžiau“  
Ir regis, kad viskas šioje netikrų pažadų žemėje  
Bus tik blogiau,  
Didžiausia mano gyvenimo meilė  
Susirango mano skreite ir spokso  
Geltonom, apvaliom it monetos akim –  
Visa viso pasaulio ištikimybė jose susigėrusi.

### **Faith is of Color Yellow**

The greatest love of my life  
In fact is little.  
Often I seek for it under my bed,  
Look in the thickness of bushes or even on the neighbor's porch.  
The greatest love of my life  
Runs so much faster than I,  
Makes no manicure or pedicure  
Though wins the nail contest.  
The greatest love of my life  
Sleeps a lot but always greets me  
With its half silent hurr, hurr.  
When I read a story about a kitten killed by  
A cruel boy  
And into my hear crawls the belief that in this land of false promises  
Everything worsens,  
The greatest love of my life  
Makes itself comfortable  
On my lap and stares at me with its yellow and coin-round eyes –  
All the world's faith is sunken in them.

### **Deganti suknelė**

Degančia birželio  
Oranžine suknele  
Vilkinti deive Gabija  
Kelia atomines dulkes  
Prausia kruvinu naftos auksu  
Nukapotas dejonės galvas ir kojas  
Šluosto ašaras suaugusiam  
Apsiverkusiam vaikui  
Tada jo motinai atiduoda  
Savo degančią birželio  
Oranžinę suknelę

### **Burning Dress**

The Sun Goddess Gabija  
Wears a burning orange  
June dress  
Raises nuclear dust  
Washes with gory gold of oil  
Chopped off laments heads and legs  
Brushes off a tear  
From a crying adult child  
Then gives her burning orange  
June dress  
To child's mother

### **Brėkšta**

Žalsvas priešaušrio dangus  
Apžioja juodą vandenyną,  
Jo keteros keistai pasipuošusios  
Ne putom, o rožėm baltom,  
Bangų rožės išsivaduoja  
Iš vandens stichijos,  
Lekia tolyn, gilyn į žemyną,  
Skrieja palei pat murziną smėlį,  
Braukia per tirštą upių dumblą,  
Kol, galiausiai pavirtusios  
Purvo gėlėmis,  
Sukrenta savanoje,  
Aplink apsikačiavusią,  
Gražiom dėmėm nuklotą leopardę:  
Gimsta nauja diena –  
Šlapia, bejėgė, plėšri.  
\*\*\*

### **Day Is Breaking**

Light green pre-dawn sky  
Is mouthing up black ocean  
Waves tipped not with foam  
But with white roses  
The roses break free  
Of the water's impulsiveness  
Move towards land  
Fly above dirty sand  
Brush against river's mud  
Until they become flowers of sludge  
And fall down in the savannah

Next to a beautifully spotted leopard  
With her cubs:  
A new day is born –  
Wet helpless beast of prey  
\*\*\*

### **Baltosios meškos žvaigždė**

Balti baltame ledo sapne  
Žemės viršūnės lokiai  
Sauso sniego prerijoje  
Audžia  
Švytintį šiaurės pašvaistės laivą  
Iškeliaus į nebūties miražą  
Ten ir dalelė mūsų  
Šviesoje prapuls  
Švies liūdnai  
Šiaurinės žvaigždės akys

### **Star of Polar Bear**

On the top of the earth  
In the prairie of dry snow  
White giants in white dream of ice  
Polar bears are weaving  
A vessel –  
Aurora Borealis  
Will travel into the mirage  
Of non-being  
Where a tiny part of us  
Will perish in light as well  
Shine sorrowfully  
In the eye of the Northern Star

*Translated by Edita Nazaraite/ Anna Mioduchowska*

### **Njörður P. Njarðvík** (Iceland)

Njörður P. Njarðvík, poet, prose-writer, translator, professor of literature, was born in Ísafjörður, Northwest Iceland in 1936. He published 22 original and 24 books of translations from Swedish, Danish, English, Finnish, German and French. He has taught at Gothenburg and Reykjavík universities since 1966 and has been very active in public life:



he was President of the Writers' Union of Iceland, Chairman of the board of State Radio and Television in Iceland, Chairman of the Reykjavík Arts Festival, Member of the board of the National Theater of Iceland, Chairman of the Committee for the Literary Prize of the Nordic Council. He still is Founder (2000) and President of SPES INTERNATIONAL (Soutien Pour l'Enfance En Souffrance) which runs a home for abandoned children in Togo; Grand Master of the International Order of Co-Freemasonry LE DROIT HUMAIN since 1997; Honorary Consul of Togo in Iceland since 2002. He was decorated with Chevalier de l'Ordre de la Légion d'honneur (France) ; Commander of the Lion Order of Finland; Grand Croix Fondateur de l'Ordre de La Fayette (France).

From *Fjörður milli fjalla*

### **Eins og vatn í lófa**

Eins og vatn í lófa  
er veröld mín

fjörður milli fjalla  
fjara sem birtist og hverfur

sól sem rís yfir tind  
og týnist í skörðum

myrkur sem skríður úr gjótum  
giljóttra fjalla

sjór sem er logn  
og löðrandi brim

fiskur flæktur í net  
fjöll og himinn

veröld mín  
eins og vatn í lófa

### **Njörður P. Njarðvík** (Íslandija)

Njörður P. Njarðvík, poetas, prozininkas, vertėjas, literatūros profesorius, gimė 1936 metais Ísafjördure, Šiaurės Vakarų Islandijoje. Jis yra išleidęs 22 originalias ir 24 verstines knygas iš anglų, danų, prancūzų, suomių, švedų, vokiečių kalbų. Nuo 1966 metų jis dėstė literatūrą Geteborgo ir Reikjaviko universitetuose ir ėjo daug svarbių visuomeninių pareigų, buvo Islandijos rašytojų sąjungos, Valstybinio radijo ir televizijos valdybos, Reikjaviko menų festivalio ir Šiaurės Tarybos literatūros premijos komiteto pirmininkas.

Jis ir dabar yra organizacijos SPES INTERNATIONAL, išlaikančios pamestinukų prieglaudą Toge steigėjas (2000) ir pirmininkas, tarptautinio masonų ordino LE DROIT HUMAIN didysis magistras nuo 1997 metų ir Togo garbės konsulas Islandijoje. Už savo veiklą jis buvo apdovanotas Prancūzijos Garbės legiono ordinu ir La Fayette ordino didžiuoju kryžiumi, bei Suomijos Liūto ordinu.

Iš ciklo ***Fiordas tarp kalnų***

### **Kaip vanduo delne**

Kaip vanduo delne  
mano pasaulis

fjordas tarp kalnų  
užliejama ir vėl išnyranti pakrantė

saulė, kylanti virš viršūnės  
ir pasiklystanti tarpukalnėse

tamsa, atslenkanti iš daubų  
vėjų išraižytuose kalnuose

nurimusi jūra  
ir putojanti bangų mūša

žuvis, įsipainiojusi į tinklą  
kalnai ir dangus

mano pasaulis  
kaip vanduo delne

### **Hér er landið nakið**

Hér er landið nakið

Ekkert skýlir lýtum þess  
ekkert skyggir á fegurð þess  
lóðrétt fjöll  
og lárétt haf

og þar á milli manneskjan

### **Čia žemė nuoga**

Čia žemė nuoga

Niekas neslepia jos trūkumų  
niekas neužstoja jos grožio  
vertikalūs kalnai  
horizontali jūra

ir žmogus tarp jų

### **Fjallið kemur á móti mér**

Fjallið kemur á móti mér  
yfir fjörðinn  
læðist hljóðlega  
yfir lygnan sjávarflötinn  
hálfgagnsætt fjall  
af fjalli getið  
hrundið af stað  
af hverfandi sól  
þokast lárétt fram  
yfir fjörðinn

Hverfur í eigin skugga  
undir kvöld

### **Kalnas artinasi**

Kalnas artinas prie manęs  
fiordu  
tyliai slenka  
lygiu jūros paviršium  
beveik permatomas kalnas  
gimęs iš kalno  
išjudintas  
besileidžiančios saulės  
besiartinantis horizontaliai  
fiordu

Vakarėjant  
išnyksta savo paties šešėlyje

### **Sandurinn í fjörunni**

Sandurinn í fjörunni er þolinmóður

Á lygnum dögum bíður hann öldunnar  
í þurri mýkt  
lætur undan korn fyrir korn  
leysist upp  
í hrynföstu dunandi sozi  
skolast aftur í samfellda heild  
í votri mýkt  
sem leyfir iljum þínum að marka sig  
djúpum sporum

Á dögum þjótandi vinda  
lætur hann brimið berja sig  
í strandlaga skel  
sem herðist við lamstur boðanna  
uns hann brotnar af eigin hörku

Þegar aftur lygnir  
glúpnar hann í mildi  
og skolast hægt yfir spor þín

### **Pakrantės smėlis**

Pakrantės smėlis kantrus

Tykiomis dienomis jis laukia bangos  
ramus ir sausas  
atiduoda smiltelę po smiltelės  
ištirpsta  
į pakrantę dūžtančiose vilnyse  
vėl sulimpa į vientisą visumą  
šlapią ir minkštą  
leidžiančią tavo padams pažymėti save  
giliu pėdsaku

Tomis dienomis, kai užauja vėjai  
jis leidžia didelėms bangoms save plakti  
į krantą išplukdytoje kriauklėje  
kuri grūdinasi lamdoma pakvietimų  
kol sudūžta dėl savo kietumo

Kai jūra vėl nurimsta  
jis suminkštėja  
lėtai užslinkdamas tavo pėdsakus

### **Hvítir dagar**

Hvítir dagar  
halda á bláum nóttum

köld mýkt vetrarins  
vefst um fætur þeirra

þeir ganga til fjalls  
og fela sig á bak við næsta leiti

### **Baltos dienos**

Baltos dienos  
laiko mėlynas naktis

šalta žiemos ramybė  
rangosi po jų kojomis

jós eina kalno link  
ir pradingsta už gretimo kalnagūbrio

### **Torg fjarðarins**

Torg fjarðarins  
er gömul trébryggja

Þar á lífið  
sinn samkomustað

Þar mætast tveir straumar  
tilverunnar  
sá sem kemur af hafi  
sá sem kemur af landi

Nú er bryggjan tóm

### **Fiordo aikštė**

Fiordo aikštė  
tai medinė prieplauka

Ten susitinka  
gyvenimai

Ten susilieja  
dvi būties srovės  
ta, kur atplūsta iš jūros  
ir ta, kuri srūva nuo kranto

Dabar prieplauka tuščia

From *Steinatal*

### **Óskasteinn**

Einhvers staðar liggur óskasteinninn  
og bíður eftir bón þinni  
ekkert frábugðinn öðrum steinum  
að ytra útliti  
og því torfundinn  
þótt tryggilega sé gáð

En ef þú finnur hann  
er ósk þín þegar uppfyllt

Aðra ósk færðu ekki

Iš ciklo *Akmenų skaičiavimas*

### **Norus išpildantis akmenėlis**

Kažkur guli norus išpildantis akmenėlis  
ir laukia tavo prašymo  
savo išvaizda niekuo nesiskiriantis  
nuo kitų akmenų  
ir dėl to sunkiai randamas  
nors atkakliai ieškomas

Jeigu jį rasi  
išsipildys tavo noras

bet daugiau norèt nebegalima

### **Gimsteinn**

Gimsteinn  
kemur ekki til móts  
við leitanda sinn

Hann verður að grafa  
úr hörðu fylgsni bergsins  
dúpt í þagnarmyrkri  
aldanna

En þegar honum er lyft  
upp í dagsbirtuna  
blikar innra ljós hans  
í blindandi glampa

### **Brangakmenis**

Brangakmenis  
nepasitinka  
savo ieškotojo

Jis turi iškasti jį  
iš kietos kalno slėptuvės  
iš gilios ir tylios  
amžių tamsos

Bet kai jį iškels  
į dienos šviesą  
sužibės jo vidinė šviesa  
akinančiu spindesiu

### **Steinn**

Þegar þú verður að fara  
skaltu taka með þér stein  
sem stendur í forsælu  
frammi í dalnum

Þegar þú kemur á leiðarenda  
og leggst í dökka moldina

þá skaltu taka þennan stein  
og skorða hann djúpt í jörðu

Af rótum hans  
skal hús þitt rísa

### **Akmuo**

Kai turési išvykti  
pasiimk su savim akmenį  
gulintį šešelyje  
slėnyje

Kai atvyksi į vietą  
ir atsigulsi ant tamsios žemės  
išsiimk šitą akmenį  
ir įkišk jį giliai į žemę

Iš jo šaknų  
išdygs tavo namai

*Iš islandų kalbos vertė Jurgita Marija Abraitytė*

### **Frank Norten** (Germany)

Frank Norten was born in 1952 in Köritz, Mark Brandenburg. He worked in a hospital as a male nurse and studied medicine in East Berlin. He was educated as a doctor of neurology and psychiatry – his PhD thesis was about suicides of schizophrenics. He emigrated from the DDR of that time and worked for a long time in a psychiatric hospital in West Berlin. Since 1999 he has lived in Ibiza (Spain). He has published three collections of poems. The last one (*Frau von Capri*) appeared in 2002. His work is published in French and Polish.

### **ICH BIN EINE ZIKADE**

Ich bin eine Zikade,  
der Held von Troja,  
ein lasterhaftes, verwöhntes Kind,  
der sprichwörtliche Sohn aus gutem Haus  
Ein geprügelter Hund bin ich,  
geprügelt von denen,  
die mich zu lieben vorgaben  
Ich bin ein enttäuschter Mann,



ein Trinker, Müssiggänger, kinderlieber  
Nichtsnutz,  
Schläfer auf Parkbänken,  
erfolgreich im Aktiengeschäft,  
erfahren, sehr geduldig,  
zu Tode krank

Ich bin eine zänkische Deutsche,  
das schlechte Gewissen einer Nation,  
die sich fleissig ihrer  
Schandtaten erinnert  
Ein ungehobelter Berliner Taxifahrer bin ich,  
Anwalt einer unglücklichen Frau,  
Vater und Bruder zugleich,  
Mitglied der „Fruchtbringenden Gesellschaft“ in Schlesien  
(ein heimischer Dichter also),  
traurig, mittellos, reich an Geschmack,  
ein Bombenbastler,  
ein Kinderschänder,  
ein geängstigter Mensch,  
erregt von Grossstadtbahnhöfen und  
Platinschmuck

Ich bin das leere Nest eines Vogels,  
die Wildtaube im Baum, deren Laute  
schnell ermüden  
Ich bin Same und Stroh  
im glühenden Himmelbett

Ich bin die Monotonie  
des Lebens

## **FRANK NORTEN** (Vokietija)

Frankas Nortenas gimė 1952 metais Kiorice, Brandenburgo provincijoje. Dirbo slaugytoju ligoninėje, studijavo mediciną Rytų Berlyne. Gydytojas – neurologijos ir psichiatrijos specialistas. Apsigynė disertaciją apie schizofrenikų savižudybes. Pasitraukė iš tuometinės VDR. Dirbo gydytoju nervų klinikoje Vakarų Berlyne. Nuo 1999 metų gyvena Ibizoje (Ispanija). Eilėraščius spausdino įvairiuose žurnaluose ir antologijose, yra išleidęs tris poezijos rinkinius. Paskutinytis – „Moteris iš Kaprio“ (*Frau von Capri*) – pasirodė 2002 metais. Jo poezija yra leista lenkų ir prancūzų kalbomis.

## ESU CIKADA

Aš cikada,  
herojus iš Trojos,  
patvirkęs, išlepintas vaikas,  
plačiai pagarsėjęs geros šeimos atžala  
Užguitas šuo esu,  
luptas visų, kurie  
mane mylėti žadėjo  
Esu nusivylęs vyras,  
dykaduonis, girtuoklis, vaikų  
numylėtinis nieknauda,  
nakvojantis parke ant suolo,  
sėkmingas prekiautojas akcijom,  
itin kantrus, patyręs,  
mirtinai pasiligojęs

Esu vaidingas vokietis,  
tamsioji sąžinė tautos,  
kruopščiai išsaugojanti atmintį  
visas niekšystes  
Esu netašytas Berlyno taksistas,  
advokatas nelaimingos moters,  
sykiu jai ir tėvas, ir brolis,  
Silezijos „Naudingosios draugijos“ narys  
(taigi ir vietinis poetas),  
liūdnas, be lėšų, su skoniu,  
bombų gamintojas,  
vaikų išniekintojas,  
įbaugintas žmogus,  
sujaudrinamas didmiesčių stočių  
ir pakabučių iš platinos

Aš tuščias paukščio lizdas,  
karvelis medyje laukinis, kurio  
burkavimas tuoj pat nuščiūva  
Aš sėkla ir šiaudai  
žėruojančioje lysvėje dangaus

Aš monotonija  
gyvenimo

15.07.97  
Es Kubelsas, Ibiza

DER EINARMIGE MAGIER

Rechts ein Mörder,  
links ein Dieb,  
in der Mitte ein Jude,  
der sich für Gott hielt  
Das war die Gesellschaft,  
die ins Paradies aufbrach

Moderne Schädelstätten,  
der irdischen Drangsal  
ein Ende zu setzen,  
gibt es viele  
Immer interessantere Angebote  
werden entwickelt  
Delinquenz ist dabei  
nicht unbedingt von Vorteil

Ein Arm des Magiers  
weist gen Himmel  
Der andere, der zur  
Erde zeigen muss,  
ist ihm abhanden gekommen

## **VIENARANKIS MAGAS**

Iš dešinės žmogžudys,  
iš kairės vagis,  
per vidurį žydas,  
save laikantis Dievu  
Tokia buvo kompanija,  
išsiruošus į rojų

Šiuolaikinių golgotų,  
kur galėtum užbaigt  
žemiškuosius vargus,  
kiek tik nori  
Pasiūla vis įvairesnė  
tik rinkis  
Nusižengimas šiuo atveju  
nebūtinai pranašumas

Viena mago ranka  
rodo į dangų  
Kitos, kuria  
turėtų rodyt į žemę,  
jisai nebeturi.

## KINDHEIT OSTPREUSSEN

Einmal hört die Wiedergeburt auf  
Ein Ort erscheint am Morgen unseren Augen  
nicht mehr, verschwindet  
für immer

Wie Donner und Blitz über dem Haff verschwunden sind,  
Schneestürme und schwebende Störche,  
die sich ruhig auf Kirchtürmen niederlassen  
Sommerliche Weizenfelder,  
Pferde, schwarz und ungestüm,  
Zigeunermädchen aus Gross Warkau verschwunden sind  
meinen Augen

Die Nachfahren der vertriebenen Bewohner dieses Landes  
kommen jetzt irgendwo auf die Welt,  
weinen nicht darum,  
lachen laut, erlöst vom Bauch der Mutter  
Das vergossene Blut ist getrocknet  
Neue Spiele lösen einander ab  
Keine Lieder mehr  
Gras wächst über das Pflaster der östlichsten deutschen Städte  
Ihre Rätsel scheinen gelöst durch ihren  
Untergang

Die Ordensburgen legten sich traurig nieder  
und zerfielen  
Keine künftige Metaphysik aus Königsberg  
Am Dom, zwischen den Pregelarmen, wurde Immanuel Kant,  
der Geisterseher, begraben  
Seine Knochen werden seit längerem  
nicht mehr vermisst

Wir sind das Volk mit den abgeschnittenen Zungen  
Wir sind ein Wurstmachervolk  
Wir sind das Volk des lächerlichsten Fortschritts

Einst pflanzten wir dort Alleen von Birken  
Sie durchziehen jetzt noch alte, leere Frauenherzen,  
die von Stallupönen träumen  
Die Männer töteten den Schmerz mit Schnaps,  
warfen die nutzlosen Erinnerungen fort

Mit ihnen ihren harten Stolz  
Ihre Kinder sind weicher, schöner  
Sie haben keine Kraft

Es fehlt ihnen an Muttermilch  
und Herkunft

Mir fehlt es an nichts  
Die Lieder fehlen mir, der Traum vom  
Ewigen Frieden  
Mir fehlen die verschwundenen Orte am Ende meiner  
ausgestreckten Hände

## VAIKYSTĖ RYTŲ PRŪSIJA

Atgimimas staiga pasibaigia  
Vietovė ryte neatsiveria  
mūsų žvilgsniui, ir amžiams  
pranyksta

Kaip pranykę yra žaibai ir griaustinis virš marių,  
sniego pūgos ir ratą apsukę gandrai,  
prakilniai ant bažnyčios bokštų nutūpę,  
vasarėjantis laukas kviečių,  
arkliai, juodbėriai ūmūs,  
čigonaitė iš Varkuvos pranykus yra  
mano žvilgsniui

Išgintų šio krašto žmonių palikuonys,  
išsisklaidę šiandieną po visą pasaulį,  
dėl to neberauda,  
skardžiai juokias, iš motinos įsčių išlaisvinti  
Kraujas pralietas nudžiūvo  
Naujos pramogos džiugina širdis  
nebeliko dainų  
žolė pro grindiny kalas rytų vokiečių miestuos  
jų mįslės atrodo įmintos jiems  
žlugus

Ordino pilys suaižėjo nykiai  
ir plėnimis virto  
Jokios daugiau metafizikos iš Karaliaučiaus  
Prie Katedros, tarp Priegliaus dviejų atšakų, palaidotas  
Kantas, sielų aiškiaregis,  
jo kaulai niekam  
seniai neberūpi

Mes esam tauta su nukapotais liežuviais  
Mes esame dešrininkų tauta  
Mes esam paikiausio progreso tauta

Kitados ten sodinom alėjas bežų  
Jos šiandieną dar varsto senas, ištuštėjusias moterų širdis,  
susapnuojančias Stalupėnus  
Vyrai skausmą marino šnapsu,  
gindamies nuo Beverčių prisiminimų  
ir sykiu nuo atkaklaus išdidumo  
Jų vaikai švelnesni, gražesni  
jie neturi jėgos

Jie stokoja motinos pieno  
ir savo kilties  
Man nieko netrūksta  
Man stinga dainų, svajos apie  
amžiną taiką,  
man trūksta pranykusių vietų, kurias aš galėčiau  
pasiekti ištiesęs rankas

## KÖNIGSBURG

Hinter Pappgebirgen Meeresschmerzen  
Schwarzledernes Gesangbuch auf der Kirchenbank  
Rachsüchtige Pruzzenfurien geifern,  
bis Stahlskelette fremder Offiziere  
mich in eine ungeliebte Zukunft deportierten  
Mein Herz ist davon krank!

Blinde Fahrten, eroberte Kontinente,  
stehend Ovationen klatschen  
Wohin das führt, weiss ich genau  
Haltet doch endlich Eure Fresse, Städteschänder!  
Meine Stadt ist meine Frau

Blutendes Weib im Ordensbett,  
Königsberg, bist fast krepirt!  
In den Katakomben Müll  
und die Knochen Deiner Kinder  
Na los, schmink Dich wieder,  
den Damenbart rasiert!

Hässliches Frauenzimmer,  
Dirne zugereister Bauarbeiter

Eine Sommerwolke riecht nach Sprit  
Pappgebirge, Meeresschmerzen  
Am frühen Morgen schon betrunken  
nimmst Du mich in 'nem alten Auto mit

An Deinen weisshaarigen Brüsten  
saugen russische Gymnasiasten  
Welch' groteske Szenerie!  
Blöde Pappgeschichte!  
Verärgert spuck' ich meinen bitt'ren Speichel  
aus dem Fenster dieser Karre  
Du Frauenvieh!

Drecksgestalt aus 'ner Kantinenküche  
Um den rotgewürgten, dünnen Hals  
lege ich Dir angeekelt  
meine alten Liebesperlen  
Hab' die Schnauze voll von Dir und Deinen Kerlen!  
Weiss der Kuckuck, wer Dich morgen vögelt

Ich laufe langsam zum Dom hinüber  
In der Ruine stinkt es nach Pisse,  
der Pregel ist voll von Blut  
„Los, dreckige deutsche Schweine,  
rezitiert Gedichte! Das könnt Ihr doch so gut!“

Kinder kriechen durch die Strassen,  
Hunde fressen sich an Leichen satt  
Auf angekohlten Kirchenbänken  
sitzen mit Kot beschmierte Mädchen  
„Egal, Ihr kleinen Süssen,  
uns're Feier findet trotzdem statt!“  
Lachende Soldaten jonglieren  
... mit abgehackten Frauenfüssen

Am Schlossteich, neben der Fussgängerbrücke,  
liegt 'ne rote Coca-Cola Dose  
Ordensgeschmückte Sieger aus dem Altersheim  
prüfen ihre Glücksspiellose,  
Schwarzbrot in der Einkaufstasche  
Polen verkaufen Wein, da hinten,  
wo die Matrosen steh'n  
Zehn Dollar die Ein-Liter-Flasche  
Prosze bardzo! Bitteschön!

Am Königstor Ramsch und preussische Reliquien  
Herzog Albrecht kopflos. Pappgeschichte!

Im Hotel wird heute abend  
für die Touristen 'ne Schönheitskönigin gekürt  
Dazu gibt's fette Kohlgerichte,  
mit Kaffee und Schnaps serviert  
Zum Kotzen, dieser Fusel!  
Ich bin wütend, und mich friert

Gräserne Leere ... Der Wind weht vom Haff herüber  
Von der Domruine kann ich den Blick nicht wenden  
Leb wohl, Königsberg, Du meine liebe Stadt!  
Am Bahnhof sitz' ich mit 'nem schmaläugigen Mädchen,  
das sich meine Hand (die zwei Scheine hielt)  
zwischen ihre weissen Beine genommen hat

Hinter Pappgebirgen Meeresschmerzen  
Schwarzledernes Gesangbuch auf der Kirchenbank  
Rachsüchtige Pruzzenfurien geifern,  
bis Stahlskelette fremder Offiziere  
mich in eine ungeliebte Zukunft deportierten  
Mein Herz ist davon krank!

### **TVANKSTĖ (KIONIGSBERGAS)**

Už suverstų kartono krūsnų jūros sopuliai  
Juodos odos giesmynas ant suolo bažnyčioj  
Kerštingos prūsiškos furijos įtūžusios plūstas,  
ir plieniniai svetimšalių karininkų skeletai  
deportuoja mane į nekenčiamą ateitį  
Mano širdį tai žeidžia!

Netyčia pasitaikiosios kelionės, užkariauti žemynai,  
stačiomis pliaukšėtos ovacijos  
Puikiai žinau, kur tai neša  
Miestų žagintojai, užčiaupkite gi pagaliau savo žabtus!  
Mano miestas yra mano moteris

Kraujuojanti moteris ordino guolyje,  
Tvankste, kone nugaišinta!  
Katakombose atmatos  
ir Tavo kūdikių kaulai  
Nagi, dažykis iš naujo,  
nusiskusk savo kūšį!

Pasibjaurėtina bobše,  
atvykėlių statybininkų kekše  
Vasaros debesys pradvisę benzinu



Kartono krūsnys, jūros sopuliai  
Nuo anksto ryto jau apgirtusi  
įsimeti mane į kretantį automobilį

Į Tavo baltaplaukes krūtis  
įsisiurbę rusų gimnazistai  
Kokia groteskiška scenerija!  
Bulvarinė šlykštytė!  
Įtūžęs nusispjaunu karčia seile  
pro šito griozdo langą  
Karvė neraliuota!

Suskretėlė iš užeigos virtuvės  
Ant lieso išmušto raudonių kaklo  
pasibjaurėdamas užkabinu  
senoviškus perlus savosios meilės  
Eik pasikark ir Tu ir Tavo sėbrai!  
Pats velnias žino, kas tave ryt dulkins

Link Katedros iš lėto pasileidžiu  
Griuvėsiuos trenkia šlapimu,  
krauju paplūdęs Prieglius  
“Na, mėšlina vokiška kiaule,  
padeklamauok eilėraštį! Juk jūs tai puikiai mokat!”

Gatvėmis rėplinėjantys vaikai,  
lig soties dvėselienos prisiriję šunys  
Ant apanglėjusių suolų bažnyčioj  
susėdę šūdu išsidažiusios mergiotės  
“Vienodai rodo, mielosios mažytės,  
nepaisant nieko, mūsų šventė tuoj įvyks!”  
Kvatojantys kareiviai žongliruoja  
...moterų kojom nukapotom

Ties tvenkiniu pilies, greta pėsčiųjų tilto  
raudona mėtosi skardinė kokakolos,  
ordinais nusagstyti nugalėtojai iš prieglaudos,  
betikrinantys bilietus loterijų,  
kepalas juodos duonos pirkinių krepšy  
Lenkai pardavinėja vyną, ten, apačioje,  
kur buriasi matrosai,  
po dešimt dolerių už butelį litrinį  
Prosze bardzo! Maloniai prašom!

Greta Karališkųjų vartų prūsiškos relikvijos ir kičas  
Hercogas Albrechtas begalvis. Gynas šlamštas!  
Šįvakar viešbuty bus išrinkta  
turistams grožio karalienė

Prie jos riebus kopūstų troškinys,  
patiektas su kava ir degtine  
Nuo tokio brudo, regis, apsivemsi!  
Esu įtūžęs, krečia šaltis

nuo pažaliavusios tuštumos. Nuo marių dvelkia vėjas  
Nuo Katedros griuvėsių negaliu nugręžti žvilgsnio  
Lik sveikas, Kionigsberge, Tvankste, mielas mano mieste!  
Aš sėdžiu prie stoties su siauraake mergina,  
ji mano ranką (kurioje du bilietus laikau)  
tarp savo baltutėlių kojų spaudžia

Už suverstų kartono krūsnų jūros sopuliai  
Juoda oda trauktas giesmynas ant suolo bažnyčioj  
Kerštingos prūsiškos furijos įtūžusios plūstas,  
ir plieniniai svetimšalių karininkų skeletai  
deportuoja mane į nekenčiamą ateitį  
Mano širdį tai žeidžia!

*Vertė Antanas A.Jonynas*

### **Сяргей Прылуцкі** (Беларусь)

Siargej Prylucki was born in 1980; he graduated from Brest Railway School in 1999 and from the State University of Brest in 2004 where he studied history. He has published his poetry in the newspaper „Наша Ніва“ („Our Soil“), and in magazines „Дзеяслоў“ („The Verb“), and „ARCHE“. He was a finalist in the literary competitions organized by Belarusian PEN Centre: Of Natalya Arsenyeva (2003) and Uladzimer Karatkevich (2005). He lives in Brest.

### **Дзевяностыя forever**

*“...добрі часи погані часи -- вони залишали шанс”,  
Сяргей Жадан*

Шчасьлівай дарогі –кажаш ім – знойдземся як  
і матаеш назад касэту вулічнага юнацтва  
дзе бязладны гоп-стоп у раёнах горкіх на смак  
дворыкі крамаў сны малалетніх лярваў  
сьляпое *РБ* дзевяностых амнэзія нэрваў

Цяпер ужо звыклымі сталі бунты падлеткаў  
аўганская шмаль нянавісьць уцёкі з дому  
засталіся трывогі твае палахлівыя сьведкі

страх прыхаваны пад скурай разборкі урыўкі фраз  
старая факін мараль што скарысталася з нас

Школа нам не дала анічога набор алоўкаў  
форма паёк пара дзяжурных ведаў  
сынтэз нагляднай батанікі й фізпадрыхтоўкі  
прэла за шыбамі сонца й шалела ртуць  
у венах цнатлівых ад піянэрскага “Будзь...”

Сэрцы пустыя нібыта прылаўкі сяльмагаў  
дзеці прамзон і вялікіх пустых стадыёнаў  
толькі і ёсьць у вачох што наіўная прага  
стаць футбалістам банкірам ці лоўцам сноў  
зрабіўся грубейшым твой слоўнік душа – пагатоў

Ад каханьня цяпер толькі дзьве пустыя абгорткі  
барацьба ў душы ўвайшла ў стадыю зацяжнае  
на перапынках смакуючы формы порнаакторкі  
пераходзіў зь дзеўкі на дзеўку з клясу ў кляс  
твой пратэстанцкі Бог багоміў джаз

Зірні твае раўнагодкі ўжо заскокваюць у цягнічок  
і матляюць рукамі – давай не тушуйся пацан  
але ўгледзецца лепей – табе ў цалкам іншы бок  
на вакзальнай лаўцы парамі сыпяць галубы  
ўсё што робіш робіш інтуітыўна - *абы*

Бо гатовы жыцьцёвы плян грашыць сафізмам  
маўляў чарапахі хутчэй сягаюць вяршыняў  
маўляў у ахілаў адны панты і харызма  
і ў пятках душа падпішы пане фаўсьце кантракцік:  
садок вэнэу галімая праца раптоўны інфаркцік

Ці пра гэта чытаў ты ў мастацкай літаратуры  
але розум хутчэй шануе законы джунгляў  
за сыцяною бухае твой пралетарскі гуру  
у надвор’і нязьменны прагноз: сьпёка й залевы  
у позе лотаці тупа сядзіш пад дрэвам

Ападае лістота з сакуры то бок зь вішні  
атрымаўшы грын-карту сябры адлятаюць у вырай  
мо чарговы тэракт рыхтуе алаг-усявышні  
і таму мо ў апошні раз патэлефануй дамоў  
усё нармальна мама нармальна шоў маст гоў он

**Siargej Prylucki**  
(Baltarusija)

Siargejus Pryluckis gimė 1980-aisiais. Baigė Brastos geležinkelių technikumą (1999) ir Brastos valstybinio universiteto Istorijos fakultetą (2004). Kūrinius skelbė laikraštyje „Наша Ніва“ („Mūsų dirva“), žurnaluose „Дзесьлоў“ („Veiksmazodis“) ir „ARCHE“. Finalininkas literatūrinių konkursų, rengtų Baltarusijos PEN centro: Nataljos Arsenjevovos (2003, kolektyvinis rinkinys „12+1“) ir Uladzimero Karatkevičiaus (2005). Gyvena Brastoje.

## Dešimtas forever

*„...добри часи погані часи -- вони залишали шанс“  
Serhij Žadan<sup>13</sup>*

Gero kelio – jiems pasakai – susitiksim kaip nors  
ir suki atgalios gatvinės jaunystės kasetę  
kur op–stop be tvarkos rajonus iš skonio aitriuos  
parduotuvių kiemeliai sapnai nepilnamečių kekšių  
apakus BR ir nervų amnezija toks dešimtas

Dabar jau pilka kasdienybė paauglių maištas  
afganų žolytė bėgti iš namų neapkęsti  
likos kas tavo pavojus paliudys nors baikščiai  
baimė po oda įkalinta kivrčai nebaigtas sakiny  
fucking sena moralė pasinaudojus mumis

Mokykla nieko nedavė porą žinių parankinių  
uniformą valgyklos normą pieštukų dėžę  
pavaizdumo botaniką fizinį parengimą  
saulė virė ir gyvas sidabras imdavo dūkt  
po gyslas tyros mergystės nuo pionieriško „Būk...“

Širdys ištuštusios lyg krautuvėlių lentynos  
buvom vaikai pramoninių lūšnynų tuščių stadionų  
o akyse tik naivus tik tas vienas troškimas  
futbolą žaist žerti pinigų gaudyt sapnus  
tapo žodynas grubus tapo siela grubesnė – perpus

Liko iš meilės tie du net be lapų viršeliai  
dvasios kova užsibuvus latentinėj studijoj  
pornožurnalą per pertraukas kiek atidėjęs į šalį  
formas panelių rijai lyg ūmai praregėjęs akylis  
o protestantiškas Dievas tavasis dievino džiazą

Žvelk jau tavi bendraamžiai uždusę  
šoka į traukinius rankomis moja – greičiau

---

<sup>13</sup> „Gerieji blogieji laikai – jie atėmė šansą“ (Serhijus Žadanas, ukrainų poetas). – Vert. past.

bet pažiūrėjus geriau – tau į priešingą pusę  
snaudžia balandžiai porom priešais stotį aikštėj  
viską darai tik iš nuojaautos viską darai – *kaip išeis*

Tai todėl kad gyvenimo planas aiškiai sofizmas  
toks kaip kalno viršūnę pirmieji neva pasiekia vėžliai  
toks kaip achilų neva vien tik kulnai ir charizmos  
ir širdis jau kulnuos ponas faustai kontraktą rašykis  
sodas mokslas ir geidžiamas darbas infarktas mažytis

Gal skaitei apie tai ką iš grožinės literatūros  
bet kad džiunglių įstatymus rinktųsi protas veikiau  
va kaip plečias už sienos proletarinis tavo gūru  
žadą karštį ir liūtį – orų pastoviausia prognozė  
tu atbukęs po buko medžiu sėdi lotoso poza

Krinta lapai nuo sākūros taigi nuo vyšnios  
į šiltuosius kraštus gavę žalią kortelę keliauja draugai  
gal planuoja kažką už alachą jauni teroristai  
gal dėl to paskutinį dar kartą gali prisiskambinti namon  
viskas mama kaip reikiant viskas gerai šou mast gou on

## Арфэй

*“Ты, цемра, што мяне радзіла...”*  
*Р. М. Рыльке*

Як і заўжды, на Варшаўскім мосьце выходзіш з машыны.  
Сапсаваны, сапселы канвэер мытні, сябры, знаёмцы...  
Цыгарэта за цыгарэтай зь відам на рэчку, вышкі,  
на зьмяінае тулава чэргаў, ярмарку жарсьцяў.

Гэта былі няўяўныя зборышчы душ,  
якія кружлялі каля шапікаў з дрэнным фастфудам  
і ўзіраліся скрозь туман у адным кірунку.  
Цямнела вада за ўзбочынай. Больш не было нічога.  
Хіба што зарасьнікі й прывідныя лясы.  
Мост над вірамі, шэрае люстра неба.  
А ўдалечы – між аўто, людзей, прасталытак –  
быццам планкі бар’ераў на стадыёне,  
віднеліся абрысы шлагбаўмаў.

Ноч, ледзьве ня раніца; дрымота й чаканьне гадо  
ў бурлівым варыве моў, дыялектаў і рас:  
скрыні з карэйцамі, партыя сьвежых лаосцаў.  
А вось і ён, твой дзяжурны зьмены, мытнік гэрмэс:

“ваш квіток”, “кіруйце на трэці шэраг”, “калі ласка, пашпарт”.  
Свае абавязкі выконваў, як і належыць:  
пакуль душу маю разьвярэдзваў позіркам, тут жа  
спрактыкавана абшукваў аўто.  
Нават потым (па ўсім) трывога, нібы сабака,  
не адставала і бегла заўсёды побач.

Але большасць – тутэйшыя: дзядзька са століну, цётка  
зь відамлі, два маладзёны з чарнаўчыц, нібы цытаты  
з адной і той самай кнігі. Сьвітанак і кава з хатдогам.  
Мэтамарфозы лёсаў чаруюць вока.

Вось ты і маеш тую *нібыта-свабоду*,  
што блукае па венах і падвышае ціск.  
Знэрвананым арфэем ганяеш да беластоку,  
а твая эўрыдыка – палонная ў царстве айчыны.  
Пад нагамі нікае глебы – яе й не было ніколі.  
“Гэткім гандлем ты мецьмеш свой мінімум”, – кажа пагодак,  
выхаванец хіп-хопу, свабоднага сэксу й бясчасься.

Што ж, і ў гэтым схаваныя пэўныя праўда і шчырасьць.  
Бо яго заяблі, давялі да апошніх рыс  
іхні мэнтарскі тон, засьцярогі, іхнія будатрады,  
іхні цёплы куток з геранямі, сном і гарбаткай.

Атрымаўшы патрэбны штамп, зьнікаеш за даляглядам:  
са сваімі сумнівамі, верай, каханьнем, жыцьцёвай мэтай.  
Калі ты малады – кайфуеш з уласнай няведы.  
Аднак і ў яе, як і ў візы, аднойчы сканчаецца тэрмін.  
І тады дзяжурны гэрмэс спыняе і кажа, наўпрост у вочы,  
абыхава й патрабавальна: “Вяртайся”.

І ты едзеш назад, каб неяк уладкавацца  
качагарам у штольні аіду, пад бок да сваёй каханай.  
Таму колы аўто пажыраюць кавалкі зваротнага шляху  
няўпэўнана, мякка й цярпліва.

## Orfėjas

*„Tu, o tamsa, pagimdžius mane...“*  
*R. M. Rilke*

Kaip ir pratęs, ant Varšuvos tilto lipi iš mašinos.  
Muitinė, piktas sugedęs konteineris, bičiuliai, pažįstami...  
Cigaretė po cigaretės su vaizdu į upe, bokštus,  
į gyvatiškas strėnas eilių, į aistrų mugę.

Tai buvo neįsivaizduojami dvasių sambūriai,  
besisukinėjantys apie bjauraus fastfudo kioskus  
ir žvelgiantys pro rūką viena kryptim.  
Tamsėjo vanduo už šalikelės. Nieko daugiau nebuvo.  
Nebent tik užžėlę plotai ir vaidinuokliai miškai.  
Tiltas virš sūkurių, pilkas dangaus veidrodis.  
O toli – tarp mašinų, žmonių, prostitučių –  
lyg barjerų skersiniai stadione  
buvo matyti šlagbaumų dryžės.

Naktis, beveik jau rytas; miegūstas godo laukimas  
kunkuliuojant viralui rasių, kalbų ir tarmių:  
dėžės korėjiečių, partija šviežių laosiečių.  
O šit ir jis, pamainos tavosios budėtojas, muitininkas hermis:  
„jūsų polisas“, „sukit į trečią eilę“, „malonėkite pasą“.  
Savo pareigas ėjo kaip dera:  
mano sielą vis varstė akim ir čia pat  
profesionaliai kratė automobilį.  
Net ir po to (po visko) nerimas tarsi šuo  
vis bėgo greta, neatsilikdamas.

Bet didžiuma – vietiniai: žmogelis iš stolino, moteriškė  
iš vidomlės, du jaunuoliai iš černovcų, tarytum citatos  
iš vienos ir tos pačios knygos. Aušra ir kava, mėšainis.  
Likimų metaforos kerį akis.

Štai ir tu turi šią *tarytum-laisvę*,  
klydinėjančią venom ir keliančią kraujo spaudimą.  
Kaip susinervinęs orfėjas leki į Balstogę,  
o tavo euridikė – belaisvė tėvynės karalystėje.  
Po kojomis jokios dirvos – jos niekada ir nebuvo.  
„Iš tokios prekybos turėsi savo minimumą“, – sako toks bendraamžis,  
hip-hopo, laisvojo sekso ir belaikystės auklėtinis.

Ką gi, ir ten, matyt, slypi šiočia ar tokia tiesa, nuoširdumas.  
Nes jį jau užpiso, privarė visai prie ribos  
jų mentorių tonas, perspėjimai ir strojotriada, ir  
iš šiltas kampelis, toks su geranijom, toks su sapnais, arbatėlėm.

Gavęs reikiamą antspaudą, išnyksti už akiračio:  
su savo dvejonėm, tikėjimu, meile, gyvenimo siekiais.  
Kai jaunas – kaifuoji nuo savojo nežinojimo.  
Bet kartą ir jam, kaip ir vizai, baigias galiojimo laikas.  
Ir tada budėtojas hermis sustabdo ir sako tau į akis  
Abejingai ir reikliai: „Grįžki“.

Ir važiuoji atgal, kad kaip nors įsikurtum  
kūriku hado šachtose, savos mylimosios pašonėj.

Ryja ratai užtat atgalinio kelio atkarpėles  
taip nedrąsiai, minkštai ir kantriai.

### **Пасланьне да маладога вэртэра**

Ты ня ведаеш чаго чакаць ад лёсу:  
з працы выкінуць за п'янку ці дэбош,  
станеш гопнікам, падсядзеш на “калёсы”,  
прадасі апошні макінтош,  
малады няўрымсьлівы гаўрош.

Ты дагэтуль не пабачыў пірамідаў,  
не ўзышоў на беласьнежны эвэрэст,  
край атлянтаў і зямля карыятаў  
не патрапяць у тваю дзясятку “best”.

Ты памрэш, малы, далёка не ў парыжы, –  
бо, на шчасьце, не прарок і не герой, –  
а ў звычайным сьветлагорску ці нясьвіжы,  
праклінаючы жыцьцёвы гемарой.

Бо ня быў нідзе, ня ёсьць, ды і ня будзеш,  
пажыцьцёвы пэтэвэшнік-абармот.  
Тупа зь лярвамі здароўе каламуціш.  
Раскаваны пачатковец-ідыёт,

спадзяеся на шчасьлівыя выпадкі:  
купіш колы і з бутэлькі выйдзе джын,  
санта кляўс мільён падарыць на калядкі,  
прэзійк лопне й прэзыдэнтам стане сын.

Ты жывеш у атачэньні імпатэнтаў,  
бізнэс-лэдзі, мікі маўсаў, чаўнакоў,  
далакопаў, копаў, хачыкаў, студэнтаў,  
супэрмэнаў і астатніх чувакоў.

Ты зь дзяцінства марыў лётаць на камбайне,  
стаць ды-джэем, і сэнсэем заадно;  
нават зараз, завісаючы ў он-лайне,  
летуцееш пра чырвонае “рэно”,

пра бамонды і рашучасьць джэймса бонда,  
пра жанчыну, што кахацьме да труны:  
не за бабкі, а за так, нібы джаконда.  
Пра жыцьцё безь падарасаў і вайны.

Ты за сонца, што загляне у ваконца,



за галодных, што заглядваюць у рот,  
за каросту, трыпэр, сіфіліс у штонцах.  
За прыгожы горад-сад-і-агарод.

За гарэлку й цыгарэты без нацэнкі,  
фізкультуру і здаровы лад жыцця,  
каб заўжды была на піве пенка,  
каб мінала міма распачы ладзьдзя.

За саюз братэрска Бусьліка зь Цімошкам,  
за суцэльны карнавал і галівуд,  
каб каты таўсыцелі і ня мёрлі мышкі  
і заўсёды раскрываўся парашут.

Каб – купацца ў малацэ і шакалядзе,  
каб у крамах прадавалі канаплю.  
Каб зьявіўся невядомы камікадзэ  
і зрабіў краіне мёртвую пятлю.

Мой адзіны, мой любімы і харошы,  
хай учынкам тваім будзе умалот!  
Хай гульня прыемнай будзе і прыгожай  
і натхненьне выдае адно джэк-пот.

### **Pranešimas jaunajam verteriui**

Tau nežinoma, ko laukti iš likimo:  
darbas mes tave, nespėsi pagiriotis,  
būsi spirgalas, „ant adatos“ sodinamas,  
savo marškinius paskutinius praloši,  
šitoks jaunas, neramus gavrošai.

Tu lig šiolei neregėjai piramidžių,  
nelipai į baltasniegį everestą,  
nei atlantų, nei valdų kariatidžių  
nematys jau tavo dešimtukas „best“

Ir numirsi tu bet kur, tik ne paryžiuje, –  
tu ne pranašas ir, laimei, nei herojus, –  
svetlogorske arba šiaip kokiam nesvyžiuje,  
ir gyvenimo prakeiksi hemorojų.

Nes tu niekur nebuvai, nesi, nebūsi,  
taip ir liksi atlėpusis gražbylys.  
Tik sveikatą su mergom paikai praūši,  
pasileidęs idiote paaugly,

tu tikies, kad tavo atvejis kitoniškas:  
pirksi žiedus, džinas butelį pramuš,  
santa klausas duos kalėdoms milijoną,  
prezas plyš, ir prezidentas bus sūnus.

Gyveni tarp didžio būrio impotentų,  
biznio ledžių, mikių mauzų apspisty,  
su tavim kaskart kapakasiai, studentai,  
supermenai ir supermėmės kiti.

Iš vaikystės tu norėjai skriet kombainu,  
būt didžėjas ir griežėjas, maža to,  
net šiandieną bekybodamas online  
tu svajoji apie rožinį „reno“

ir bomondą, ryžtingumą džeimso bondo,  
apie tą, kur dosniai meilės apkerų  
duos ne už babkes, o šiaip, nelyg džokonda.  
Kad nei piderų nebus ir nei karų.

Tu už saulę, kur įspis dar mūs langelin,  
tu už alkanus, kur žiūri į dantis,  
tu už triperį, už sifilį, už kelnes  
ir kad miestas-sodas-daržas čia išdygs.

Už pigias cigaretes ir už degtinę,  
fizkultūrą ir gyvenimą sveikai,  
už alaus putelę rytmetinę,  
kad pro šal praplauktų negandų laivai.

Už Timoškos prijungimą prie Gandreljo,  
ištisinį karnavalą, holivudą.  
Kad storėtų katės ir nestiptų pelės  
ir kad visad išsiskleistų parašiutas.

Ir už pieno maudynės ir šokolado,  
ir už kráutuvėį sukráutas kanapes.  
Kad nežinomas atskris čion kamikadzė  
ir mums kilpą, baisiai mirtiną, paspęs.

O vieninteli, o mylimas ir geras,  
iš visų tavų darbų te bus naudos!<sup>14</sup>  
Te lošimai tau bus malonūs ir švarūs,  
įkvėpimą vien džekpotas teišduos.

---

<sup>14</sup> *хай учынкам тваім будзе умалом!* – baltarusių poetės Nataljos Arsenjevovos eilėraščio, tapusio neoficialiu baltarusių himnu „Магутны Божа“ („Visagalis Dieve“), citata. – Vert. past.

## Сэрэнада

A.

Жанчыны чытаюць “Алесю” і “Vogue”.  
Мужчыны віно распіваюць на трох.  
Сабака на траўку стамлёна прылёг.  
Ўе птушка гняздо на вярбе.  
Плыве цэпелін, а на ім сядзіць Бог,  
стары селянін расьцярушвае стог,  
рабочы ад моцных нагрузак падох,  
а я кахаю цябе.

У барах марціні, ікра, казыно,  
па тэлеку збольшага круцяць лайно,  
Кусто ў батыскафе дасьледуе дно,  
музыка гудзе на трубе.  
Вяртаюцца ў моду панамы й трыко,  
на працы за шкоднасьць даюць малако,  
сьлязу выцірае ўдавіца рукой,  
а я кахаю цябе.

Адзін у дэпрэсіі п’е “Валідол”,  
другая зьмяніла фрызуру і пол,  
у трэцяга жарсьць – беларускі футбол,  
чацьверты зьязджае з ЭРБэ.  
Банкіры ахоўваюць "бабкі" свае,  
а бабкі бароняць бутэлькі свае,  
і ўсе тут свае, і на ўсіх не стае,  
і я - кахаю цябе.

## Serenada

A.

Trys moterys skaito madų žurnalus.  
Trim vyram dalinantis baigias alus.  
Šuva ant žolyno vėl taikos prisnūst.  
Paukščiukė kuičias lizde.  
Danguj cepelinas, ant jo Dievuliuks,  
kaimynas iš klyno pešioja pelus,  
nuo darbo pakratė kanopas darbštus,  
o aš myliu tave.

Lošimai, martinis ir ikrai bare,

per telikā šūdas eilinis, bet re:  
Kusto batiskafas akylas dugne  
ir dūdu netyla do re.  
Panamū, triko vēl sugrīžta mada,  
vēl duodama pieno kenksmingam darbe,  
našlē ašarēlē nubraukia ranka,  
o aš myliu tave.

Vienam nevilty „Validolis“ gerai,  
kita keičia lytį ir dažos gelsvai,  
kas trečias nuo futbolo baigia apkvaist,  
ketvirtas palieka eRBė.  
Čia bankai, besaugantys savo babkes,  
o babkės čia butelius traukia savęsp,  
ir sava čia visa, visiems neužteks,  
ir aš – myliu tave.

*Iš baltarusių kalbos vertė VLADAS BRAZIŪNAS*

Boel SCHENLÆR  
(Sweden)

Boel Schenlaer, poet and playwright, born in Åtvidaberg, Sweden, in 1963, now living and working in Stockholm. She made her poetry debut in 1992 with *Fresk*, at Bonniers Förlag. She is the founder of Södermalms Poetry Festival and PoesiOnStage readings in Stockholm, editor of the poetry magazine *Post Scriptum*, and book publisher at *PS Förlag*. Her new collection of poems *Love as a phobia* will be published in late 2006, also at *PS Förlag*. These poems are from this collection.

### **Jag öppnar för dig**

Den vita grinden trasig.  
Låshaspen av.  
Jag öppnar  
för dig.  
Jag öppnar  
för de liv ingen visste fanns  
för de liv som kallades  
försumbara liv.

Boel SCHENLAER  
(Švedija)

Boel Schenlaer, poetė ir dramaturgė gimė 1963 metais Atvidaberge, Švedijoje, dabar gyvena ir dirba Stokholme. Ji debiutavo rinkiniu *Fresk*, 1992, Bonniers Förlag. Ji yra Södermalmo poezijos festivalio įkūrėja ir direktorė, poezijos žurnalo *Post Scriptum* redaktorė ir leidyklos *PS Förlag* direktorė. Naujas jos poezijos rinkinys *Meilė kaip fobija*, eilėraščiai iš kurio čia skelbiami, pasirodys šioje leidykloje 2006 metų pabaigoje.

### **Aš atsiveriu tau**

Baltieji varteliai sulūžę.  
Užrakto kabliukas atkabintas.  
Aš atsiveriu  
tau.  
Aš atsiveriu  
tiems gyvenimams, kuriuos esant niekas nenumanė  
tiems gyvenimams, kurie buvo vadinami  
nereikšmingais gyvenimais.

### **Syftet**

Stillhet, säger min vän,  
kan återkomma högljudd  
och du som enda dövd  
i församlingen  
ser öronblodet strömma  
nerför de andras kinder.  
De går förbi  
i hundratal  
på väg dit du just kom från.

### **Tikslas**

Ramybė, sako mano draugas,  
gali sugrįžti triukšmingai  
ir tu vienintelis kurčiasis  
iš susirinkusiųjų  
matai kaip kraujas iš ausų teka  
žemyn kitų skruostais.  
Jie eina pro šalį  
šimtais  
keliu ten iš kur tu ką tik atėjai.

### **Löftet**

Jag var en dålig scout  
– aldrig redo –  
men så länge kärleksplikten  
stod i åkallan  
drogs jag med  
längs de brunaste åkerrenar.  
Man fann mig  
bland oplockade rovor  
och oskördad potatis.

Jag var inte pang på rödbetan.  
Jag var Ingen  
alltid redo  
att ge in  
för den fulländade ömhetsbristen.

### **Pažadas**

Aš buvau bloga skautė  
– niekada nepasiryžusi –  
bet kol meilės pareiga  
buvo svarbiausia  
traukdavau palei  
rudžiausias ežias.  
Mane galėjai rasti  
tarp neišrautų ropių  
ir nenukastų bulvių.

Aš nebuvo karštakošė.  
Aš buvau Niekas  
visada pasiryžusi  
pasiduoti  
tobulam švelnumo stygiui.

### **Café Hill**

Här sitter jag och tiger  
med musiken runtomkring.  
Här sitter jag och förändrar människors liv.  
Den slutgiltiga förlåtelsen  
brinner inte i krematorieugnarna.  
Den omfamnar lidandet inifrån.

## **Café Hill**

Čia aš sėdžiu ir tyliu  
apsupta muzikos.  
Čia aš sėdžiu ir keičiu žmonių gyvenimus.  
Paskutinis atleidimas  
nesudega krematoriumų krosnyse.  
Jis apkabina kančią iš vidaus.

## **Jag skrek åt honom**

Jag var den torraste ökn  
utan hundratals regn.  
Jag var berget  
som aldrig pressat fram någon vattendroppe.  
Jag levde i en grotta  
inte längre hungrande  
men själen utmär glad  
hängande upp och ner  
i ett enda murket träd.

I mörkret från inlandet  
dök han upp, den nödtorftigt klädde,  
en gång en fruktad, nu sedan är  
hindrad från annan rörelse  
än korta steg  
med värkande, gulnade  
centimetertjocka tånaglar.  
Man fick skrika åt honom  
om han skulle höra, den sängliggande sjuke där hans förtorkade, ohyggliga penis vilade ut  
efter krigen.  
Jag skrek åt honom, den döende åldringen där hans sliriga hjärna ville tränga ut genom  
ögonhålorna för att stjäla vad som inte kan bli sett, för att bergta vad som inte finns.  
Jag skrek åt honom.  
Jag skrek åt honom.  
I en omöjlighet  
och i en outhärdlighet  
skrek jag åt honom.  
Lika obönhörligt  
som för en levande själ  
att äta formen av den döda skepnaden.  
I ögonblick ville han dra mig till sig  
hans andedräkt stinkande av min frihet.  
Jag skrek åt honom  
i hans sista rossling:

Jag älskar dig, far.

Min ande vakade.

Min ande kallade på gamarna.

### **Aš jam šaukiau**

Aš buvau sausiausia dykuma  
ištroškusi gausaus lietaus.  
Aš buvau kalnas  
niekada neišspaudęs nė lašelio vandens.  
Aš gyvenau oloje  
nebebadaudama  
bet siela sulysusia  
kabėdama žemyn galva  
vieninteliame supuvusiame medyje.

Tamsoje iš žemyno pusės  
jis išdygo, skurdžiai apsirengęs,  
kadaise bijotas, dabar jau metai  
nebegalintis atlikti kito judesio  
kaip trumpi žingsniai  
su skaudamais, pageltusiais  
centimetro storio kojų nagais.  
Reikėjo jam šaukti  
norint kad išgirstų, prie lovos prikaustytam ligoniui, kurio išdžiūvęs, siaubingas  
penis ilsėjosi po karo. Aš šaukiau jam, mirštančiam seniui, kurio  
slidžios smegenys norėjo išsiveržti pro akiduobes, kad pavogtų tai, ko  
negalima pamatyti, kad apžavėtų tai, kas neegzistuoja. Aš jam šaukiau. Aš  
jam šaukiau. Kai buvo neįmanoma ir nepakeliama, aš jam šaukiau.  
Taip nepermaldujamai kaip gyvai sielai įgyti mirusį pavidalą. Akimirksnį jis norėjo  
prisitraukti mane prie savęs iš jo burnos sklindant mano laisvės dvokui. Aš jam šaukiau  
girdėdama jo paskutinį gargimą: Aš myliu tave, tėve.

Mano dvasia būdravo.

Mano dvasia kvietė grifus.

### **Credo**

Jag tror inte på kärleken  
kanske därför att den tror på mig.

### **Credo**



Aš netikiu meile  
turbūt todėl, kad ji tiki manim.

### **Min beskyddare**

Jag behöver dig  
och din fullmatade nyckelknippa.  
Jag behöver din råstyrkas dammiga gators din salongsfähiga övertygelse, dina juerverma  
revolverar och din vredes blommande svordomar.

Låt drömmarna om en bättre verklighet  
gjuta ner världens självskrivna orättvisor till längre avstånd mellan cellgallren.

Lås in mig med frihet att avstå dig  
såsom du släpper in dig själv överallt  
dit du inte tror du är välkommen.

### **Mano globėjas**

Man reikia tavęs  
ir tavo pilno raktų ryšulio.  
Man reikia tavo jėgos dulkėtų gatvių tavo saloninio įsitikinimo, tavo  
tešmens šilumo revolverių ir tavo įtūžio žydinčių keiksmų.

Tegu svajonės apie geresnę tikrovę  
išlydo akivaizdžias pasaulio neteisybes į didesnę atstumą tarp  
kalėjimo kameros grotų.

Užrakink mane palikdamas man laisvę tave atstumti  
taip kaip tu įsileidi save visur  
kur nemanai, kad esi pageidaujamas.

### **Lycka**

Håll upp din oförmåga som en sköld.  
Och det må gå dig väl i livet.

### **Laimė**

Iškelk savo bejėgiškumą kaip skydą.  
Ir tesiseka tau gyvenime puikiai.

## Agrar bekännelse

Du lutade dig fram över ölen  
i ett närmande som gjorde mig nervös  
eftersom hotellrummet hyst vår oskuld  
under en timme eller två  
när lindade bananer på höften  
svor eden om förnekelse  
och vaggningen oss emellan  
inte krympt avståndet  
men avgjort:  
Jag vill avstå dig.

Dina händer korsar dina armar  
dina armbågar  
på min sida  
säger mig:  
Jag blir nu del av något större...  
Servitrisen bakom disken har ögon  
inte bara för dig men också för din hustru.  
Mitt intresse för dig inte mindre  
– nog tvärtom till och med –  
men oviss  
om en utkomst  
av en seger på bortaplan  
kan främja vår framtid...  
Min instinkt drar mig tillbaka  
till kanten av bord och av rum.  
Återstår min stol -  
den behåller jag!

Aldrig har väl någon hört om den hustru  
som inte blir bedragen  
då ett gästgiveri besökt på natten  
hyst en gäst extra?  
Nattportieren som ser förbi  
skuggan av den man eller kvinna  
vars torrhosta bort medicineras  
snarare än skrivas in i liggaren...?  
...inte så sent en måndag,  
med de flesta apotek stängda...

Jag avvek redan vid din armbåge  
när din blick satt nerkrupen  
som en falskt ammande kerub  
i min klivich.

Så rädd är jag om ditt äktenskap.  
Så rädd är jag för kärleken.

### **Agrarinė išpažintis**

Tu palinkai į priekį virš alaus bokalo  
artindamasis prie manęs, mane tai erzino  
nes viešbučio kambarys priglaudė mūsų nekaltybę  
valandai ar dviem  
kai ant klubų apvynioti bananai  
prisiekinėjo apie išsižadėjimą  
ir mūsų abiejų svyravimai  
nesumažino atstumo  
bet nulėmė:  
Aš noriu atstumti tave.

Tavo plaštakos susikryžiuoja ant tavo rankų  
tavo alkūnės  
mano pusėje  
sako man:  
Aš dabar noriu būti kažko didesnio dalimi...  
Padavėja už baro stebi  
ne tik tavo, bet ir tavo žmonos akimis.  
Aš domiuosi tavimi ne mažiau  
– turbūt netgi atvirkščiai –  
bet nežinau  
ar pergalės toli nuo namų  
baigtis  
gali puoselėti mūsų ateitį...  
Mano instinktas liepia man trauktis  
į stalo ir kambario kraštą.  
Belioka mano kėdė –  
Ją pasilieku sau!

Juk niekas niekad negirdėjo apie žmoną  
kuri būtų neapgaudinėjama  
kai užteigęs namai aplankyti nakčia  
priglaudžia papildomą svečią?  
Naktinis portjė kuris nusuka akis  
nuo to vyro ar moters šešėlio  
kurio sausą kosulį labiau reikėtų  
gydyti nei įrašyti į žurnalą...?  
... dar ne vėlyvas metas pirmadienį,  
bet dauguma vaistinių uždarytos...

Aš pabėgau nuo tavęs jau tada kai lietei mane alkūne  
kai tavo žvilgsnis tupėjo susigūžęs

kaip apsimestinai žindantis kerubinas  
mano tarpkrūtyje.

Taip aš saugau tavo santuoką.  
Taip aš bijau meilės.

### **Kärlek som fobi**

Livet är överkligt fint.  
Aldrig mer blir det lika fint.  
Åtrån står ren i vasken.  
Lusten såpad i en bubbla.  
Ja, så här kan Ingen leva.  
Ändå är detta mitt liv.  
Utan Din Kambodja-mjölk.

Andningen är verkligt tung.  
Aldrig mer blir den lika tung.  
Flämtningar var dag.  
Din handflata sover.  
mellan Södermalms-brösten.  
Recitation på vårtgården.  
Ja, så där nöts tiden ner.

Rysningarna är sant sköna.  
Aldrig mer blir de lika sanna.  
Från magen strider ögonblick  
i nervernas ormtåg.  
Det är svårare att dö  
än vad man inbillar sig.  
I hädanfärd ringlar  
mina kallaste bröstvårtor.

Ensamheten är ordentligt kall.  
Aldrig mer blir den lika ordentlig.  
Kom och spill ner mig.  
Eller skjut mig.  
Aldrig mer blir jag lika vacker  
och olycklig.

### **Meilė kaip fobija**

Gyvenimas nerealiai puikus.  
Daugiau niekad jis toks nebebus.  
Aistra išskalbta plautuvėje.

Geismas paverstas muilo burbulu.  
Taip, šitaip Niekas negali gyventi.  
Vis dėlto tai mano gyvenimas.  
Be tavo Kambodžos pieno.

Kvėpavimas yra tikrai sunkus.  
Daugiau niekad jis toks nebebus.  
Dūsavimai kasdien.  
Tavo delnas miega  
Tarp Siodermalmo krūtų.  
Deklamavimas ant spenelių laukelių.  
Taip, štai kaip leidžiamas laikas.

Šiurpuliai tikrai malonūs.  
Daugiau niekad jie nebebus tokie tikri.  
Iš pilvo braunasi akimirka  
Nervų raizgalynėmis.  
Mirti sunkiau nei  
Gali įsivaizduoti.  
Mano šalti be galo krūtų speneliai  
Raitosi mirties valandą.

Vienatvė tikrai šalta.  
Daugiau niekad ji nebebus tokia tikra.  
Ateik ir pražudyk mane.  
Arba nušauk mane.  
Daugiau niekad aš nebebūsiu tokia graži  
Ir nelaiminga.

*Iš švedų kalbos vertė Ramunė Dambrauskaitė Muralienė*

## **GINTARAS PATAČKAS** (Lietuva)

Gintaras Patackas, poetas, vertėjas, gimė 1951 metais Kaune, 1973 metais baigė Kauno politechnikos institutą. Iki 1979 m. dirbo inžinieriumi, laikraščio korespondentu, po to užsiima tik kūryba. Yra išleidęs 12 poezijos rinkinių. 1998 metais tapo Poezijos pavasario laureatu. Gyvena Kaune.

**Iš knygos “Duobės danguje”**

**Dėžė pilna grubių atsitiktinumų**

dėžė pilna grubių atsitiktinumų

jeigu taip ir liksiu nepastebėtas  
 tapsiu meile konstruktoriaus dukteriai  
 tyrumo konstanta  
 bet jeigu esu valanda valanda sutaupyto kelio  
 jeigu esu tarp pirštų įkaitęs lituoklis  
 aš galiu pagimdyti galaktikas aš žvaigždynus pažersiu  
 pilkojo kelio dulkėse  
 dėžė iš kurios mane išėmė bet ne jai lieku aš dėkingas  
 ne jai aš kosėju kančios įkaitintas laidas  
 aš sujungiau du polius ir dabar negaliu negyventi  
 ugnimi ir dūmais dūmais ir ugnimis iš plaučių  
 -----aš meile prisiekiu  
 švelnumo ašara jos akyse tai buvo rytmetį  
 rytmetį kupiną atsitiktinumų  
 dėžėje iš grubiai sukalto laiko

## GINTARAS PATAČKAS

(Lietuva)

Gintaras Patackas, poet, translator, was born in 1951 in Kaunas; he graduated from Kaunas Polytechnic Institute in 1973. Until 1979 he was working as an engineer and journalist, and after that he worked freelance. He published 12 collections of poetry. In 1998 he was awarded with the Poetry Spring Prize. He lives in Kaunas.

From the book "Pits in Heaven"

### A BOX FULL OF COARSE COINCIDENCES

a box full of coarse coincidences  
 if that's the case then I'll remain unnoticed  
 will become the love of a contractor's daughter  
 the constant of purity  
 but if I am an hour an hour of saved travel  
 if I am a hot soldering-iron between the fingers  
 I can give birth to galaxies I can strew constellations  
 in the dust of the gray road  
 the box they took me from but I am not grateful to it  
 not for it do I cough out broadcasts heated by pain  
 I connected two poles and now cannot not live without  
 in fire and smoke smoke and fire from my lungs  
 ----- I promise with love  
 a tear of gentleness in her eyes it was in the morning  
 morning filled with coincidences  
 in a box of coarsely nailed-together time

### **Aštuntoji proporcija**

Tu esi japoniško stabo didumo  
Minkšta kaip porcelianui iškastas molis  
Tu esi moteris sudievinta kambario  
Apsupta angelų ir vaikų tu esi  
Aš – pirmas mėnulio šešėlis aš plaukas atgulęs į knygą  
Tu esi o manęs jau nėra

Leidžiasi laiptais kaimynė į antrojo buto sapną  
Girgžda į ateitį metamas liftas  
Tu plaukus šukuoji į naktį jinai begalinė  
Tyli ji kai nėra į duris sutartinio beldimo  
Ir guolis neparuoštas meilei  
Kaip man sunku kaip sunku tau būti skirtingų būčių viršūnėse

Iš paveikslų išskridęs erelis snapu atkerta kosminę tiesą  
Aštuntoji virtuvės proporcija sėlina į gretimus kambarius  
Kur gėlės kvepia melsvai nuo dvejojo mūsų alsavimo  
Nes tu esi o manęs jau nėra

### THE EIGHTH PROPORTION

You are the size of a Japanese idol  
Soft as clay dug up for porcelain  
You are a woman made divine by the room  
Surrounded by angels and children you are  
I am the first shadow of the moon I am a hair lying back in a book  
You are and I am already not here

My neighbor descends down the stairs into the second apartment's dream  
The elevator cast into the future creaks  
You comb your hair into the night it is endless  
It is silent when there is no agreed upon knock on the door  
And the bed is not made ready for love  
How hard it is for me how hard for you to be at different pinnacles of being

An eagle that flew out of a picture snaps off a cosmic truth with its beak  
The kitchen's eighth proportion slinks into adjacent rooms  
Where flowers smell blue from our doubled breathing  
Because you are and I already am not here

\* \* \*

mane siutina žaluma  
žalias cerberis su sidabrinu  
antkakliu  
visas pigus šito namo anachronizmas  
liūtai gulbės pavainikių procesijos  
mane jau trečią dieną  
siutina tabako kvapas  
kažkoks skaudumas ir silpnumas  
sutriuškintame krumplyje  
ir pamažu ant lapo  
kaip Leonardo da Vinčio brėžiniuose  
atsiranda  
mylimosios kojų  
kreivumas

    tai stulbinantis įžūlumas moters  
    nesąžiningai atėmusios  
    iš manęs laiką

dabar aš ne kapitonas ne žmogus  
ne išradėjas  
aš įeinu per išklypusį stibinkaulį  
į žaliai auksinį jos žvilgsnį  
ir randu jame jūrą žvaigždę pasatą  
ir tą paslaptinę išcentrinę jėgą  
beveik 15° kreivume  
persmelkiančiame mano likimą

mylimosios kojų kreivumas  
plaukia į sutemas gatvėmis  
užkabinėdamas visus sutiktuosius  
geidulių amerikomis

    suknelėje atmintie suknelėje  
    sukies tu ir skęsti o saulės  
    sunkumas  
    šis vakaras sofoje o  
    balsas balsta  
    aš nesakau kad tu  
    atmintie šlubuoji tai laikas  
    apsivelka suknele šlamėdamas  
    eina pro šalį  
    kaip moteris

mylimosios kojų  
kreivumas  
tai mano valandos  
tarytum žiurkės pagautos spąstuose  
rėkia



\* \* \*

I am infuriated by greenness  
a green Cerberus with a silver  
collar  
the whole cheap anachronism of this house  
lions swans processions of illegitimate children  
for the third day now  
I am infuriated by the smell of tobacco  
some sort of pain and weakness  
in my shattered knuckle  
and slowly on the page  
as in Leonardo da Vinci's drawings  
appears  
the crookedness of my lover's  
legs

it's the startling impudence of a woman  
who has unscrupulously taken time  
away from me

now I am neither captain nor person  
nor inventor  
I enter through the bow-legged shinbone  
into her golden-green glance  
and find in it ocean star trade-wind  
and that secret centrifugal power  
in the nearly 15° crookedness  
that pierces through my destiny

the crookedness of my lover's legs  
floats into twilights along the streets  
accosting all those it meets  
with longing for Americas  
in the dress memory in the dress  
you turn and sink while the sun's  
weight  
this evening on the sofa while  
the voice pales  
I'm not saying it's you  
it's memory that limps it's time  
that puts on a dress rustling  
passes by  
like a woman  
my lover's legs'  
crookedness

such are my hours  
like rats caught in traps

crying

## Apvalumo psalmė

ratas užsidaro many many užsiveria durys  
tu verki ir daužai kumščiu į mūrą pakeli pigaus vyno  
stiklą ir tampa tamsiai raudona kaip dangus kaip diena  
neturinti pavadinimo  
fleita mano širdies tu išleki paskui ulbantį garsą –  
ne paukštė ir ne pavydas  
dabar aš galiu leist sužydėt savo kūno giraitėms aš  
galiu save apgyvendinti – meilės kamuojamą salą  
kolosai kojų tavųjų taps pagrindu mano šventykloms aš  
marmurą baltą atskelsiu ir dainuosiu po žvaigždėtą  
dangum kaip piemenys mano tėvynės  
ak aš leidžiu sugriūti saulėlydžiams liūdnai išdidiems  
vaiduokliams ir statau iš jų puikų vaivorykščių rūmą  
ko tu siela dar nori netekti – sakyki  
atsakyk išdidžioji paniurėle atsimink vieną kartą įtūžęs  
aš jau perskėliau Babelį atsakyki o meile  
atsakyki man žeme išplaukus iš tvano rūščių vandenų  
esu neapbrėpiamas beviltiškai didelis beviltiškai vienišas  
kaip ir tu mane pervėrus meile  
smėlyje mano akių kaunas šviesos apvaisinančios  
dykumas platybėje toj kada nors gal sutiksiu tave

## THE PSALM OF ROUNDNESS

the wheel closes in me in me the doors shut  
you cry and pound your fist on the brick wall lift a glass of cheap  
wine and become dark red as the sky as the day that has no name  
the flute of my heart you fly away after a warbling sound –  
not bird and not envy  
now I can let the groves of my body blossom I  
                can populate myself – the island tormented by love  
the colossuses of your legs will become the foundations of my temples I  
will split the white marble and will sing beneath the starry  
                sky like my homeland's shepherds  
ah I let the sunsets collapse for sadly haughty  
ghosts and from them build a perfect rainbow palace  
what else do you wish to lose, soul – say it  
answer, you proud sullen thing remember answer once angered  
                I have already split Babel o love  
answer me earth floating out from the flood's angry waters

I am boundless hopelessly big hopelessly alone  
like you piercing me love  
in the sand of my eyes the lights that impregnate the wide  
wilderness fight there where someday I may meet you

\* \* \*

Vėl dangus juodai išdažytas  
Užmirštai helikopterio šviesai...  
Pasimatymų dialektikoj pasimetęs  
Stovi pasimatymų elgeta  
Vienišas kaip klaustukas  
Tarp lietaus skyrybos ženklų.  
...O tuomet, kai tuokėmės tamsoje,  
Glamonėmis ir apsirikimais  
Liesdami tą patį kūną  
Švelniai švietė neryškūs  
Fosforiniai mūsų judesiai  
Tarp vestuvinių rakandų.  
Ką mes dar galėjome vienas kitam pasakyti  
Padalintomis sielų trupmenomis.  
Vasaros vamzdžiai susprogo,  
Debesų kiaurymėse šniokštė  
Tamsios oro upės,  
Nešdamos į atvirus langus  
Rudeninį lapų žargoną,  
Viešbučių priimamuosiuose  
Siautėjo šimtmetis lietus,  
Ir visa planetų mechanika  
Plastiškai sukosi  
Apie buvusias mūsų sielas...

\* \* \*

Once again the sky is painted black  
For forgotten helicopter light...  
The beggar of appointments stands  
Lost in the dialectic of appointments  
Lonely as a question mark  
Among the punctuations of rain.  
...And meanwhile, when we married in the dark,  
With caresses and mistakes  
Touching that same body,  
Our indistinct phosphorus movements

Shined softly  
Among the wedding utensils.  
What could we still say to one another  
With distributed fractions of souls.  
The pipes of summer exploded,  
On precipices of clouds snorted  
Dark rivers of the air,  
Carrying to open windows  
The autumnal jargon of leaves,  
In hotel lobbies  
A hundred year rain raged,  
And the entire mechanics of the planets  
Turned plastically  
Around what once were our souls....

### **Iš knygos „Kapitono Homero vaikai“**

#### **Ką aš mėstau apie antrąją Mėnulio pusę**

ką aš mėstau apie antrąją mėnulio pusę  
žiūrėdamas šeštadienį į veidrodį  
ką aš mėstau skusdamas mylimajai barzdą  
ką aš mėstau apie skutimosi peiliukus

aš kažką mėstau nepatogiai sėdėdamas ant kėdės  
įtempdamas plaukus taip kad jie pasišiauštų  
kaip šiaušiasi eglės spyglių linijos  
prieš skutimosi peiliukus

aš mėstau apie antrąją mėnulio pusę  
šeštadienio vakare prieš veidrodį  
atlikdamas vieną ir tą pačią ceremoniją  
nes tik ritualas gali išgelbėti  
skutimosi peiliukus

aš mėstau įtemptu kenčiančiojo žvilgsniu  
žvelgdamas į sudieviną mylimąją  
į šešėlius krentančius ant šeštadienio veidrodžio  
ir skutu antrąją mėnulio pusę

aš skutu savo mąstymą taip kad jis pasikeistų  
aš įtemptai mėstau apie eglės spyglių poliariškumą  
aš skutu surūdijusį šeštadienį nuo veidrodžio

kol tu mylimoji nepaklausi: apie ką tu mąstai

aš mąstau kad aš skutu mylimoji  
aš mąstau kad mudu skutame antrąją mėnulio pusę  
aš mąstau kad šeštadienio veidrodyje  
atsispindi tik neperžvelgiama lemtis mylimoji

aš mąstau mylimoji kad mudu  
esame nepakartojami kokia vešli tavo barzda  
kada krankia eglėje antroji mėnulio pusė  
vien tik veiksmas gali išgelbėti skutimosi peiliukus

### **From the book “Children of Captainj Homer”**

WHAT DO I THINK ABOUT THE OTHER SIDE OF THE MOON

what do I think about the other side of the moon  
looking into the mirror on Saturday  
what do I think about shaving my beloved beard  
what do I think about shaving razors

I think about something sitting uncomfortably on a chair  
tensing my hair in such a way that it stands on end  
the way lines of fir-tree needles stand up  
before shaving razors

I think about the other side of the moon  
Saturday night in front of the mirror  
completing one and the same ceremony  
because only ritual can save  
shaving razors

I think about the tense glances of the suffering  
looking at my idolized lover  
at shadows falling on the Saturday mirror  
and shave the other side of the moon

I shave my thinking in such a way that it would change  
I tensely think about the polarity of the fir-tree's needles  
I shave rusted Saturday from the mirror  
until you my love don't ask: what are you thinking about

I think that I am shaving my love  
I think that the two of us are shaving the other side of the moon  
I think that in Saturday's mirror

reflects only impenetrable destiny

I think my love that the two of us  
are unrepeatable how luxurious your beard is  
when the other side of the moon snores in the fir-tree  
only an action can rescue the shaving razors

### **Odė moterims**

jis pasityčiojo iš moters pasityčiojo iš moters  
iš moters jis pasityčiojo nuėjo ir negrižo  
jis nuėjo pasityčiojęs iš moters ir negrižo  
ir negrižo nes jis buvo toksai

jis iš moteries nuėjo pas moterį  
jis nuėjo pas moterį nes jis ėjo  
nes jis visą gyvenimą nemokėjo stovėti vietoje  
jis nuėjo pas moterį ir negrižo

jis nuėjo pas moterį ir negrižo  
jis pasielgė negražiai ką jis padarė  
kodėl apie jį kalba ligi šiolei lūpos  
ligi šiolei kalba apie jį širdis ne kitaip

jis nuėjo pas moterį tik tarp kitko  
bet negrižo nes iš moteries niekas negrižta  
jis pasityčiojo iš moters pasityčiojo iš moters  
jis pasityčiojo nuėjo ir negrižo  
iš savęs

kartais man atrodo kad jis tai aš  
ko gero jis tai aš jis nuėjo pas moterį  
kas dieną man kalba mano buvimo taškas  
kad yra jis kažkur šalia manęs

aš pasityčiojau iš moters pasityčiojau iš moters  
uždengiau akis klausą pirštais užspaudžiau burną  
ir nuėjau pas moterį nuėjau pas moterį  
kad niekas nesuprastų juokiuosi aš ar verkiu

mes išeiname pas moteris pasityčiojame ir negrižtame  
mes pasiklystame savo vertybių skalėje  
tarp valstybių žemėlapių skalbinių iškabintų kiemelyje  
kas dieną mes ieškome savo buvimo taškų

mes pasityčiojame iš moterų pasityčiojame iš moterų  
iš moterų mes keliaujame pas moteris ir negrižtame

klaidingais likimo keliais apraizgiusiais mūsų buvimo taškus  
ir moterys čia suprantama niekuo dėtos

#### ODE TO WOMEN

he disparaged a woman disparaged a woman  
a woman he disparaged left and didn't return  
he left having disparaged a woman and didn't return  
and didn't return because he was like that

from a woman he went to a woman  
he went to a woman because he went  
because all his life he didn't know how to stand in place  
he went to a woman and didn't return

he went to a woman and didn't return  
he acted badly what he did  
why are lips talking about him until now  
until now the heart talks about him the same

he went to a woman among other things  
but didn't return because no one ever returns from a woman  
he disparaged a woman disparaged a woman  
he disparaged went and didn't return  
from himself

sometimes it seems to me that he is me  
it may well be that he is me he went to a woman  
each day the point of my being talks to me  
that he is somewhere alongside me

I disparaged a woman disparaged a woman  
covered my eyes put my fingers in my ears shut my mouth  
and went to a woman went to a woman  
so no one would know if I laugh or cry

we go to a woman disparage her and don't return  
we get lost on the scale of our own values  
among nations maps laundry hung out in the yard  
each day we search for the point of our being

we disparage women disparage women  
from women we go to women and don't return  
on false roads of destiny wound with the points of our being  
and women here of course are not concerned

*Translated by Jonas Zdanys*

Harry SMITH  
(USA)

Essayist and poet Harry Smith is publisher of The Smith, a small press, and the author of fourteen published books, most recently *The Sexy Sixties* (2002), essays on the 1960s, and *Synesthetics/ Edges of Sound* (with Stanley Nelson), artistic manifestoes and dramatic experiments (2004). He is the winner of the Small Press Center's Poor Richard Award for lifetime achievement and PEN's Medwick Award for his work as a writer and editor. Currently he is completing a collection of his *Light Memoirs: Making the Best of Death*. Recent work has appeared in *Confrontation*, *Home Planet News*, *Iconoclast*, *Lillput*, *Prairie Schooner*, *Presa*, *Puckerbrush Review* and *Small Press Review*. He divides his time almost equally between Brooklyn Heights, NY and Downeast Maine.

### Axes

What is more basic than an ax?  
The stone ax preceded our species.  
You can mark the march of cultures by their axes:  
the Neolithic hunter's fine-flaked flint,  
the Olmec or Maori warrior's sharp jade,  
the Sumerian's copper for war or wood,  
the woodsman's iron ax from Before Christ,  
the Viking raider's awesome battle ax,  
the ice ax, the ship carpenter's, the cooper's  
the butcher's, the wheelwright's, the coachmaster's,  
and all the felling & hewing axes  
like Canada broad, Georgia long bit,  
Michigan, Ohio, Kent, Kentucky,  
New Jersey, Pennsylvania and Hudson Bay,  
Different bits of such varied lengths & widths.  
The big old double-bit ax adorns the barn,  
too tricky & dangerous for me to wield.  
I use the shorter head long-blade Maine ax –  
simplest... Can't say I'm good enough to prove  
the saying, „A good ax is a good friend.“

HARRY SMITH  
(JAV)

Haris Smitas, eseistas ir poetas, nedidelės leidyklėlės *The Smith* savininkas, keturiolikos knygų autorius. Naujausios iš jų: 1960-ųjų esė rinkinys *The Sexy Sixties* (2002) ir meninių manifestų bei eksperimentų rinkinys *Synesthetics/Edges of Sound* (2004, kartu su Stanley Nelson). Poetas yra apdovanotas *Small Press Centre's Poor Richard* apdovanojimu už viso



gyvenimo nuopelnus ir *PEN's Medwick* apdovanojimu kaip rašytojas ir leidėjas. Šiuo metu Haris Smitas ruošia rinkinį, pavadintą *Light Memoires: Making the Best of Death*. Autoriaus tekstai publikuoti tokiuose leidiniuose, kaip *Confrontation*, *Home Planet News*, *Iconoclast*, *Lillput*, *Prairie Schooner*, *Presa*, *Puckerbrush Review* ir *Small Press Review*. Autorius nuolat dirba ir gyvena trijose vietose: Brukline, Niujorke ir Downeast Maine.

## Kirviai

Kas gali būti už kirvį svarbiau?  
Akmens kirvis ėjo išvien su žmonių gimine.  
Kirviais gali kultūras žymėti:  
Neolito medžioklio titnago skeltė,  
Olmekų ar Maorių kario aštrusis nefritas,  
Šumerų žalvaris karui ar medžiui,  
geležinis medkirčio kirvis Prieš Kristų,  
bauginantis vikingų kario kirvis į mūšį,  
ledo kirvukas, laivo dailidės, kubiliaus,  
mėsininko, račiaus, kariatinko,  
ir visi kiti kertantys ir kapojantys,  
kaip Kanados platusis, Džordžijos ilgaašmenis,  
Mičigano, Ohajo, Kento, Kentukio,  
Niudžersio, Pensilvanijos ir Hiudson Bei,  
įvairiausio ilgio ir pločio ašmenys.  
O didysis senasis dviašmenis kalavijas? Jis puošia daržinę,  
per daug įmantrus ir pavojingas valdyti.  
Naudoju Meino kirvį – trumpesne pentimi –  
jis paprastesnis... Negaliu pasigirti įstengsiąs  
patvirtinti posakį: „Geras kirvis – tai geras draugas“.

## Blueberry winnower

The red blueberry winnowing machine  
was in the barn thirty-nine years ago  
and long before, for it was made to last –  
old paint, as prized by antique collectors,  
but it's a common thing in Downeast Maine:  
a few acres of wild blueberry land  
can pay the taxes. The machine still works.  
You crank a wheel to make it blow, then pour  
a pail of berries through the grate on top;  
the leaves blow away, and the berries drop  
Into a half-bushel box at the base  
(crank too hard and berries fly out too).  
The sturdy wooden frame makes it heavy.  
To raise one end slightly, I must strain now.  
You need two able men to carry it.

Could I still hold up my end? How did I  
ever lug it alone out of the barn?  
The machine becomes the measure of me.  
I don't use it anymore. The blueberry hill,  
untended, has become quite overgrown.

### **Vaivorų vėtytuvas**

Raudonoji vaivorus vėtanti mašina  
atsirado daržinėje prieš trisdešimt devynių metų –  
daug anksčiau, nei buvo nuspręsta palikti  
senąją spalvą, įkainuotą antikvaro kolekcionierių,  
bet tai įprasta Žemutiniam Meinė:  
iš keleto akro laukinių vaivorų lauko  
gali apmokėti sąskaitas. Mašina vis dar veikia.  
Įsuki ratą, tada supili  
kibirėlį vaivorų pro groteles viršuje;  
lapai išpučiami, o uogos subyra  
į pusės bušelio dėžę  
(pasuk smarkiau ir uogos pažirs į šalis).  
Tvirtas medinis rėmas suteikia svorio.  
Norėdamas kilstelti kraštą vos vos, jau turiu pasistengti.  
Prireiktų dviejų pajėgių vyrų, kad ją pakeltų.  
Ar vis dar galiu išlaikyti savąjį kraštą? Kaipgi aš  
kažkada ją ištempdavau vienas iš daržinės?  
Mašina virto mano matu.  
Daugiau jos nebenaudoju. Vaivorų kalnas,  
apleistas, visiškai užužėlė.

### **Me, the people**

|                                                             |                                  |
|-------------------------------------------------------------|----------------------------------|
| Me the people had enough.                                   | Out of the gorge of city         |
| this glittering Bicentennial I came,                        |                                  |
| fat & discontent                                            | after my feasty Christmastide,   |
| down to dark, stilled docks trimmed with Yule electric glit |                                  |
| at grayday unseen sundown                                   | and watch the steel              |
| dusk deepening across my home harbor                        |                                  |
|                                                             | most fabulous and most dreamed – |

|                     |                                    |
|---------------------|------------------------------------|
| My Lady of Liberty, | Seen everywhere, beckoning...      |
|                     | Thy sister isle of immigrants lies |
| lightless, closed.  | I see it dimly, image              |
| fading into night   | relic towers                       |

ghostly        blackbourne derelict  
                 the corpse of a dream  
Ellis Island, last stop before the shores of dream.

                 My Yiddishers named it The Isle of Tears.  
That crowded, redbrick Immigration Works processed  
Esteke  
                 of Warsaw, removing her with her five small children  
                 from the moving line when the medical inspector found  
                 trachoma in her unforgotten eyes        never to see  
                 her husband in New York.  
Tears. I speak those tears                    at the far end of hope,

                 each coming ship leaving a story to give the name  
once more:  
INZL FOON TRERN  
                 I weep. This Bicentennial Christmas of our graven  
past,  
                 I weep for my Yids. All my brave, bewildered  
greenhorns, I see them  
                 my amazed millions, herded through mazed,  
sweating corridors,  
and waiting in the echoing great hall (like a Balkan  
Ministry's):  
dapper adventurers and proud peasants in their  
                 vari-spendid  
                 native garbs, or the tidied tatters of the disposed:  
Benita,  
                 the five-year old Palermo girl holding her first  
penny like a star  
-O shiny New!-  
Spring tides of history tossing on America!  
A twenty-seven acre isle, dump for ships' ballast, Army  
ammo dump,  
                 made the main pumping station for the overflow of  
nations  
                 into the open continent

New World,  
I see the terrific progeny on the expressway  
Herding: here, hard by the overhead HUIZZ of traffic, the  
unnatural  
                 haze of wasters (farts to kill the world!)  
I see the destined city dimming this year in a time of  
shortages,  
                 energy ebbing,                    new slab skyscrapers cemeterial,



riebi-ir-nepatenkinta po šventinio Kalėdinio antplūdžio,  
tamsiuose, tykiuose dokuose suraižyta elektrinio Kalėdų spindesio  
pilką Grėjaus dieną besileidžiant nematomam saulėlydžiui regiu plieninę  
sutemą gilėjant aplink mano gimtąją uostą  
nuostabi ir išsvajota

manoji Laisvės Dama

visur matoma, mojanči...  
tavo sesuo – imigrantų sala  
be menkiausio žiburio, uždaryta. Vos galiu įžiūrėti, vaizdas  
varva į naktį suvenyriniai „taueriai“  
vaiduokliški pajuodę apleisti  
svajonės lavonas

Ellis Island, paskutinis stabtelėjimas prieš svajonės krantus.

Manieji, kalbantys jidiš, pavadino ją Ašarų Sala.

Prigrūsti, raudonplyčiai Imigracijos Fabrikai, pradėję

Varšuvos Procesą,

perkraustant pačią su penkiais mažamečiais vaikais  
iš judančios vilkstinės inspektuojančiam sanitarui  
aptikus trachomą jos neužmirštamose akyse, niekad nebeišvysiančiose  
savo vyro Niujorke.

Ašaros. Aš iškalbu tas ašaras kitame vilties gale,

kiekvienam atvykstančiam laivui palikus po istoriją,  
kad dar kartą pavadintum:

INZL FOON TRERN

Apraudu. Šias Dušimtmetines mūsų pakastos praeities

Kalėdas.

Apraudu savo žydus. Drąsius ir suglumusius  
naujakurius regiu

sužavėtus milijonus, miniomis suvartus klaidžiais,  
prakaituotais koridoriais,  
laukiančius didingoje aidinčioje salėje (panašioje į Balkanų  
ministro):

tai dabitos avantiūristai ir išdidūs valstiečiai  
išeiginiais,

čionykščiais aprėdais, ar nuskalbtais išaugtiniais skudurais:

Benita,

penkiametė Palermo mergaitė, laikanti pirmąją savo pensą  
kaip žvaigždę

-kaip blizga!-

Pavasariniai istorijos potvyniai, užliejantys Ameriką!

Dvidešimt septynių akrų sala, laivų balasto sąvartynas, Kariuomenės amunicijos sandėlys,  
centrinė stotis, perpumpuojanti tautų perviršį  
į atvirą kontinentą,

Naująjį Pasaulį  
regiu

siaubingus palikuonis, besiganančius  
greitkelyje, išvargintus virš žemės tyrančio gausmo,  
dirbtines

išmetamųjų dujų miglas (beždėjimas nužudys pasaulį!)  
regiu likimo paženklintą miestą, apsiblaususį šiais  
nepritekliaus metais,  
energijos pereikvojimą, naujus plokščius dangoraižių kapinynus,  
pasaulio sostinę, galingiausių žmogaus kūrinių sostinę žlungant, merdint.  
Aš įkvepiu senyvo vargetos, nesurankiotų šiukšlių  
ir apleistų daugiabučių dvoką, nualintą orą, kurs ėda  
suvenyrinę Laisvės bronzą

Laisvės, kuri apšviečia pasaulį?  
Niurzgu ir niekas nebeguodžia. Mūsų Dušimtmetystės žiema.  
Šalčiausia mano žiema. Energijos krizė. Badu marinama ateitis?  
Išpampęs Europos vilčių burbulas?

Aš regiu vadą: plastikinės kartos ir besivaipančių idiotų,  
nesiliaujančių automobilių, dviakių, beveik gyvų savo abipuse  
simetrija.

Apraudu Pažadėtą Likimą. Silpstu, prarandu savo  
gyvastį... Ne! Manyje prabunda pirmapradis įniršis! Mano esatis  
iškeliauja tolyn  
per vandenį tarsi lėtas, ryžtingas  
ir sklandus keltų judėjimas į Ašarų Salą,  
europietiškos dvasios pastatus, tuščius ir bedvasius.

Aš permąstau vietą! – Ir jie pranyksta. Gražinu viską atgal į savo vietas taip, kaip buvo  
prieš pradedant Sam Elis,  
prieš nežinomam olandui prasitarant apie Austrių Salą –  
kartokite – taip, kaip buvo, kai Karnasy nusileido žemyn į Tarpeklius  
kad pamatytų Džiovanio Verazanos groteskiškuosius laivus  
plaukiančius per pasaką į Minisais

Didžiąją Austrių Ilanką

Aš užburiu viziją. Paverčiu tai ateitimi. (Aš absoliutas!)  
Mano galios nuostabios, Aš svajotojas-ir-svajonė,  
harmonijos dulkė rezonansui pasaulio!  
Šventas pyktis besiilsinčio pranašo,  
esu ten, kur nukelia sapnas,  
vežikas, vežimas, susiliedama su savo pačios eismu,  
pilku triukšmu-ir-nedarniaisiais spec. decibelais,  
registruojanti  
moderniąją dėtį, mūsų tranzitą, aš tas  
tranzistorius.  
Aš – tai tęstis.

*Iš anglų kalbos vertė Agnė Biliūnaitė*

Pia TAFDRUP  
(Denmark)

Pia Tafdrup, poet, novelist, was born in 1952 in Copenhagen. She has till now published eleven collections of poetry. The poems published here are from the latest collection *Hvalerne i Paris (The Whales in Paris)*, 2002. In addition, she has published a statement of her poetics, *Walking over the Water*, 1991, written a novel, *Surrender*, 2004, two plays, a libretto to a dance and edited two anthologies of contemporary Danish poetry. In 1989 Pia Tafdrup was elected a member of The Danish Literary Academy and in 1999 she received The Nordic Council's Literature Prize. English versions of her poems have appeared in more than forty literary journals in the UK, USA, Canada, and Australia. Her poems have been translated into Swedish, Finnish, Icelandic, German, Dutch, French, Portuguese, Spanish, Italian, Lithuanian, Macedonian, Polish, Rumanian, Slovenian, Slovakian, Russian, Turkish, Hebrew, Arabic and Vietnamese.

## KERNE

Jeg var en nat i august, hinsides planeternes is,  
jeg var en hånd, der greb og holdt fast,  
jeg var et sneskred, en blodsorv væg i brand,  
jeg var en skærende passage i min mors hjerte,  
hvor hun skulle afgøre,  
om livet var værd at leve,  
jeg var min fars begær, jeg var tilgivelsen,  
jeg var pulsen i jorden, de dybeste årer,  
jeg var duggen i græsset en råkold morgen,  
jeg var blomst og nektarduft,  
jeg var en dryppende sødlig smag  
af æblet med bitter karneolrød skal,  
– en kerne,  
der uden at synke red på vandet  
og blev skyllet i land på en nordvendt kyst  
på den seksoghalvtredsindstyvende breddegrad,  
jeg var det skjulte, der blev fundet af en lysstråle,  
set af en engels øje –  
et øje der troede, det fór vild,  
der hvor stranden var salthvid, sandet let som aske,  
og bøgeskoven forcerede stejle skrænter  
for at reflekteres i vandet,  
ekko på ekko ...

Jeg var en rygende feber i blodet,  
jeg var en hinde, der bristede, fuglene der bar,  
jeg var suset i rummet under kronernes kuppel,  
en svirren af lyde, der førte vægtløst ind,  
hvor stier viskes ud,  
og der ikke er vej tilbage,

ind i det skjultes magnetfelt, ind i zonen af sugende mørke,  
hvoraf samtlige bogstaver springer  
– ud i lyset,  
ud i stilheden for at slå rod  
i endeløs nutid,  
hvor skyggerne bor, og ikke assimileres.

Pia TAFDRUP  
(Danija)

Pia Tafdrup, poetė, prozininkė, gimė 1952 metais Kopenhagoje. Iki šiol ji išleido 11 poezijos rinkinių. Čia skelbiami eilėraščiai yra iš paskutiniojo *Hvalerne i Paris (Banginiai Paryžiuje)*, 2002. Be to ji yra išleidusi knygą apie savo poetiką *Vaikščiojimas vandeniui*, 1991, romaną *Kapituliacija*, 2004. 1989 metais ji buvo išrinkta Danijos literatūros akademijos nare, o 1999 apdovanota Šiaurės Tarybos literatūros premija. Jos eilėraščių vertimai į anglų kalbą buvo skelbti daugiau nei 40 literatūros žurnalų Britanijoje, JAV, Kanadoje ir Australijoje ir daugeliu kitų kalbų.

### **Branduolys**

Buvau rugpjūčio naktis anapus planetų ledo,  
buvau ranka, sugriebusi ir tvirtai įsikibusi,  
buvau sniego lavina, liepsnojanti kraujo juodumo siena,  
buvau status skersgatvis savo motinos širdyje,  
kur jai reikėjo nuspręsti,  
ar verta toliau gyventi,  
buvau savo tėvo aistra, buvau atleidimas,  
buvau žemės pulsas, giliausios kraujagyslės,  
buvau rasa žolėje darganotą ir šaltą rytą,  
buvau gėlė ir nektaro kvapas,  
buvau salsvas sultimis varvančio obuolio skonis  
su karčia, raudona tarsi karneolio žieve.  
– branduolys,  
šuoliavęs vandeniui ir neskendęs,  
išplautas į sausumą šiaurinėj pakrantėj  
ties penkiasdešimt šeštąja lygiagrete,  
buvau slapukė, šviesos spindulio aptikta,  
angelo akies pastebėta –  
akies, kuri manėsi pasiklydusi  
ten, kur druskos baltumo pakrantė, smėlis lengvas it pelenai,  
kur bukų miškas kopė stačiais šlaitais,  
atsispindinčiais vandeny,  
aidu į aidą...  
Buvau siautulinga karštinė kraujy,  
buvau suplyšus plėvelė, nuskridę paukščiai,



buvau ošimas ertmėj po medžių lajom,  
garsų dūzgesys, lengvai įviliojantis ten,  
kur pranyksta takai,  
iš kur nėra kelio atgal,  
į magnetinį lauką slapukės, į įsiurbiančios tamsos zoną,  
iš kurios visos raidės iššoka  
lauk, į šviesą,  
lauk, į tylą, idant suleistų šaknis  
į begalinę dabartį,  
kur šešėliai gyvena ir nesusigeria.

HVILKEN DAG, HVILKEN TIME?

Hvis læber?

Nogens læber, en hastig tunge  
inde i skyggen og patologien  
eller ude i solen,  
ude i solen og inde i kønnet,  
mens lyset ganges med sig selv,  
ligesom vejtrækningen.  
Fra oprejst stadium  
baglæns gennem arkader af tid  
til kravlende, liggende ...  
Ingen ord i mørket,  
fordi vi ingenting ser,  
lukket inde  
    bag sænkede øjenlåg.  
Et ikke før betrådt terræn,  
et sted at gemme sig  
for at blive fundet  
– og åbnet  
af en tungespids, af læber,  
andre læber,  
drejer rundt og mærker  
nye læber,  
    svævende ild,  
cirkler indtegnet i cirkler,  
    dryppende ild.  
Inhalerer det langsomme lys –  
drejes, soles, velsignes  
og giver  
    syg af kærlighed  
døden  
en mulighed.

## Kurią dieną, kurią valandą?

Kieno lūpos?  
Kažkieno lūpos, nekantrus liežuvis  
viduj, šešėly ir patologijoje  
arba išorėj, saulėje,  
išorėj, saulėje, ir viduj, lytyje,  
kol šviesa pasidaugina iš savęs,  
kaip kvėpavimas.  
Nuo stovinčio stačio stadijos  
atgal per laiko arkadas  
iki šliaužiančio, gulinčio...  
Žodžių jokių tamsoje,  
nes nieko nematome,  
užsidariusios  
už nuleistų blakstienų.  
Žemė, kuria niekas dar nežengė,  
vieta pasislėpti,  
kad būtumei surasta  
– ir atverta  
liežuvio galiuko, lūpų,  
kitų lūpų,  
apsiverti ir pajunti  
naujos lūpos,  
plevenanti liepsna,  
ratilai ratiluos įrašyti,  
lašanti liepsna.  
Įkvepia lėtosios šviesos –  
yra apverčiamos, užliejamos saulės, palaiminamos  
ir suteikia  
sirgdamos meile  
mirčiai  
proga.

## HVILKEN TIME, HVILKET MINUT?

En forseelse i livet straffes undertiden  
med døden  
– gift – gas – strøm – skud – eller hængning –  
men hvad er døden,  
når den ikke kommer som straf?  
Vel næppe en belønning?  
Dømt til at dø  
er vi

– selv uden straf.  
Eller er døden  
trods alt en gave,  
da vi ellers havde levet for længe?  
Dét ville være en straf!  
for os selv og andre.  
Svært er det at se døden  
som en gave,  
når jeg vil smide papirlappen væk  
med navn og adresse på en ven,  
der er død,  
fordi jeg skal huske mig selv på  
ikke at sende flere breve, ikke ringe op mere,  
men vel ikke afstå fra at samtale i drømme ...  
Skal jeg gemme den flossede lap  
eller huske dens indhold?  
Der er stille  
i skyggen ...  
Jeg evakuerer adressen, han skrev til mig  
– men hvorfor?  
Fordi himlen med stigende glød  
lyser herodesrødt –  
eller fordi en spætte nu  
vandrer ud ad en gren med fødderne op  
og hovedet ned,  
    men blikket  
        langs afgrundens morgenhimmel.

### **Kurią valandą, kurią minutę?**

Nusikaltėlis kartais būna  
baudžiamas mirtimi  
– nuodai – dujos – elektros kėdė – sušaudymas – arba kartuvės –  
bet kas ta mirtis,  
kai ateina ji ne kaip bausmė?  
Ar gali ji būti atlygis?  
Esame pasmerkti  
mirti –  
kad ir nebaudžiami.  
O gal mirtis  
nepaisant visko yra dovana,  
kitaip gyventume per ilgai?  
Tai būtų tikra bausmė!  
Mums patiems ir kitiems.  
Sunku priimti mirtį  
kaip dovana,

kai noriu išmesti lapelį  
su vardu ir adresu draugo,  
kuris yra miręs,  
nes turiu pati sau priminti,  
kad jam nebesiūsčiau laiškų, nebeskambinčiau,  
nors nenustočiau tikriausiai kalbėtis sapnuos...  
Ar turėčiau paslėpti nučiurusį popierėlį,  
o gal įsiminti jo turinį?  
Tylu  
nuošalėje...  
Išsaugau adresą, kurį man užrašė jis  
– bet kodėl?  
todėl, kad dangus su besiplečiančia žara  
švyti raudonai it Erodas,  
arba todėl, kad genys  
keliauja šaka aukštyn kojomis  
ir žemyn galva,  
o žvilgsniu  
į ryto dangaus bedugnę.

#### KRITIK AF DEN INCESTUØSE TANKEGANG

Havde fisk ord, havde de fortalt om os, om en sommer  
da vi jog gennem vandet,  
min far og jeg –  
brød bølge på bølge, der slog op i kaskader  
af regn og rædsel.  
Jeg lå på hans ryg, hang på hans skuldre  
med armene hårdt slynget om hans hals.  
Han svømmede – hvad jeg ikke havde lært,  
jeg fulgte hvert tag, mærkede hans muskler bevæge sig  
smidigt spændt under huden.  
Med hans fart kløvede vi bølgerne, der var langt koldere  
end mit blod, med hans fart kom jeg til at elske vandet,  
og luftens varme berøring.  
Min fars glinsende ryg op og ned,  
frem, frem.  
Hans arme i vandoverfladen i store, kraftige træk,  
mens jeg lå febrilsk stille, indtil hans bevægelser blev mine ...  
Han kastede sig frem, jeg kneb øjnene sammen,  
han dykkede, og jeg var med –  
knugede armene fastere omkring ham, da vi fløj under vandet,  
tryk ved musklernes kræfter, når vi strøg af sted,  
dukkede op, i ryk frem mod intet  
andet end det forfærdendes glæde, og horisonten der kurvede.  
Det var ikke en rejse fra A til B,

men fra katakombblignende drøm  
 til lynende leg  
 gennem dråbers stænk af ild.  
 Lugten af hans hud blandede luftsyn og havskarpt salt,  
 sådan gled jeg over bundløse skove af tang og bjerge af sten,  
 hen over en hvidt riflet sandbund, ligesom han engang  
 i et gabende hav blev båret  
 på ryggen af sin mor, med armene om hendes hals.  
 Sådan dykkede vi igen og igen, sådan lærte jeg et fast greb,  
 men også at slippe, hvor intet er sikkert –  
 at danse med ordene,  
 bryde lydmure af vand  
 og synge med hvaler.  
 Sådan fór jeg gennem oceaners uundgåelige smerteruter,  
 lærte at jeg vistnok druknede, men alligevel svævede –  
 Sådan mødte jeg mændene: Vi skulle dykke  
 ned til huler i klipperne, til skjulte grotter, stige  
 op fra det dybeste hav, drømme  
 om ebbe og flod,  
 lytte til slag af finner,  
 lytte til pulsen ... Mod død – holde os flyvende i sol, salt og skum.

## Incestinio mastymo kritika

Jei žuvys žodžiais prabiltų, jos papasakotų apie mus, apie vasarą,  
 kai mes plaukėm per vandenį,  
 mano tėvas ir aš –  
 kirtome bangą po bangos, joms kylant  
                                          lietaus ir siaubo kaskadomis.  
 Gulėjau jam ant nugaros, kybojau ant jo pečių  
 rankom tvirtai apglėbus jo kaklą.  
 Jis plaukė – aš dar nemokėjau,  
 sekiau kiekvieną mostą, jutau kaip jo lankstūs raumenys,  
 įsitempdavo po oda.  
 Jo greičiu mes skrodėme bangas, kur kas šaltesnes  
 nei mano kraujas, jo greičiu aš pamilau vandenį  
 ir šiltą oro prisilietimą.  
 Žvilganti mano tėvo nugara aukštyn ir žemyn,  
                                          pirmyn, pirmyn.  
 Jo rankos vandens paviršiuje, plačiais, galingais yriais,  
 man ramiai it karščiuojančiai gulint, kol jo judesiai tapo mano...  
 Jis metė į priekį, aš tvirtai užsimerkiau,  
 jis panėrė ir aš kartu –  
 dar tvirčiau apkabinau jį, mudviem skriejant po vandeniu,  
 saugūs jo raumenų jėga, tebeneriantys,  
 išnyrantys, besiveržiantys ne į ką kita

tik į baugulio džiaugsmą ir į banguojantį horizontą.

Tai nebuvo kelionė iš A į B,

o iš katakombiško sapno

į žaismą žaibų

pro lašelių ugnies purslus.

Jo odos kvapas sumaišė miražus ir aštriąją jūros druską,

sklendžiau taip virš bedugnių jūros dumblių miškų ir uolėtų kalnų,

virš balto, ribančio smėlio dugno, tarytum kadaise

jis jūromis būtų nešiotas

ant savo motinos nugaros, rankom apglėbęs jos kaklą.

Taip mudu nērēm ir nērēm, taip išmokau tvirtai įsikibti,

bet ir atleisti, kai nieko nebūna tikra –

šokti su žodžiais,

pralaužti vandens garsų užtvaras

ir su banginiais dainuoti.

Taip keliavau vandenynų neišvengiamais skausmo keliais,

išmokau, nors tegu skęsdama, vis tiek iškilti –

Šitaip susitikdavau vyrus: Nerdavom

į uolų bedugnes, į slaptąsias olas, iškildavom

iš giliausios jūros, sapnų

apie atoslūgį, potvynį,

klausydavomės pelekų plakimo,

klausydavom pulso... Link mirties – teskriesime saulėj, per druską, purslus.

## KUNDSKAB

I lyset af sjælens drøm hamres kastanjens blade

af solen til guld,

træet kaster dem fra sig, men duerne i elmetræet

har taget fejl og har unger nu,

og du

er et tårn af glæde og truende forventning.

Du illuminerer det stærkt duftende løv,

løfter mig op i spiral med dit blik.

Solen bag sort drivende regnskyer,

solen i halvcirkel om os,

fra vindue til vindue, svimmelt

som blodet suser i de fineste kapillærer:

Stilheden synger,

men vi lider ikke af højdeskræk,

vi stiger stejlt,

kronet af kragers skrig,

balancerer og klatrer videre op i blæsten,

der er lun som et forår, som hænder og læber,

men kommer imod os i stød på stød,

mens alt omkring vælter omkuld –

falder  
 mod jorden, hvor det våde mørke vokser  
 i gabende kaotiske formationer ...  
 Vi skal muligvis tabe hinanden af syne igen,  
 men som de intensive farver,  
 den blinde ser i søvnen,  
 vil huden huske, hvor den blev berørt,  
 af flyvende hænders zigzag, af læber på vandring,  
 af en tunge der med ét rejser  
 overraskende autentiske og dunkle steder hen,  
 som ville den kende slutningen før begyndelsen.

### Pažinimas

Sielos sapno šviesoj kaštonų lapus į auksą  
 perkala saulė,  
 medis nusimeta juos, bet balandžiai guoboje  
 supainioję metų laikus susilaukia jauniklių,  
 o tu  
 esi džiaugsmo ir grėsmingo lūkesčio bokštas.  
 Tu apšvieti stipriai kvepiančią lapiją,  
 žvilgsniu keli mane spirale aukštyn.  
 Saulė už vėjo genamų juodų lietaus debesų,  
 saulė puslankiu gaubianti mus,  
 nuo lango lig lango, svaiginančiai,  
 kaip kraujas kad šlama smulkiuos kapiliaruos:  
 Tyla dainuoja,  
 bet mūsų nevargina aukščio baimė,  
 kopiam stačiai,  
 vainikuoti varnų kranksėjimo,  
 atgaunam pusiausvyrą, kopiam toliau stipriam vėjy,  
 šiltame kaip pavasaris, kaip rankos ir lūpos,  
 bet šuoras po šuoro mus puola,  
 kai viskas aplinkui griūna –  
 ir krinta  
 į žemę, kur auga šlapia tamsa,  
 žioji chaotiškom sankaupom...  
 Mes galbūt vėl išleisime iš akių vienas kitą,  
 bet kaip tirštas spalvas  
 regi sapne aklasis,  
 taip oda prisiminti trokšta, kur buvo liesta,  
 skrajojančių rankų zigzagų, klajojančių lūpų,  
 liežuvio, staiga pasiekiančio  
 stulbinančiai tikras tamsiausias vietas,  
 tarsi norėtų patirti pabaigą dar prieš pradžią.

## DET ER DIT ANSIGT JEG SØGER

Der skal et stadigt stærkere lys til at træde en nål  
for at sy en knap, der sprang af min bluse  
under et dybt suk –  
ved synet af to unge mænd, der lænket  
med håndjern til et rækværk, hvorfra  
de i det klare vejr – i et panorama  
der ikke er enhver forundt – kunne se  
halvtreds kilometer ud over tagene i Paris,  
og på samme tid lyttende  
til fjerne toner af nonnernes koralsang,  
blev kropsvisiteret af håndfaste betjente  
og siden sluppet løs, så kåde  
som nonnerne,  
der efter koralsangen og før vesper  
spillede stikbold bag Sacré Coeur  
i flagrende kalkhvide dragter og gravsorte slør  
og siden skød  
opstablede dåser ned fra et vaklende havebord  
og jublende hoppede, da det som et under  
lykkedes den yngste at ramme nøjagtig så præcist,  
som jeg gerne vil sende den røde tråd  
gennem øjet i nålen,  
men frem for mig ser et elsket ansigt,  
når det i en metamorfose forvandles  
fra ét udtryk til det modsatte:  
Jeg har en stærk vilje,  
siger det,  
men også en stærk lyst...  
Cherchez ma face – synger nonnerne  
og tænker på Le Seigneur.  
C'est ta face, Seigneur, que je cherche,  
synger de – mens jeg  
ved lampens lysskær med al tydelighed ser dit.

## Tai tavo veido aš ieškau

Reikia dar stipresnės šviesos, kad įverčiau adatą,  
idant prisiūčiau sagą ištrūkusią iš palaidinės,  
man giliai atsidusus –  
kai pamačiau du jaunuolius,  
pirakintus antrankiais prie tvoros, iš kur  
esant giedram orui – ne kiekvienam



*Cherchez ma face*<sup>16</sup> – gieda vienuolės,  
šaukiasi *Le Seigneur*<sup>17</sup>.  
*C'est ta face, Seigneur, que je cherche*<sup>18</sup>,  
jos gieda – o aš tuo metu  
šviečiant lempai visu ryškumu regiu tavą.

*Iš danų kalbos vertė Giedrius Tamaševičius*

**Jüri Talvet**  
(Estonia)

Jüri Talvet, poet, essayist, translator, professor of literature, was born in 1945 in Pärnu. He graduated from Tartu University (1972) in English philology, but early on started to learn Spanish and to translate Spanish and Latin-American literature, classical and modern. He took his PhD at Leningrad (St. Petersburg) University (1981). Since 1992 he has been Chair of Comparative Literature and also Director of Spanish studies at Tartu University. Since 1994 he has presided over the Estonian Association of Comparative Literature and is Editor of the annual international journal, *Interlitteraria*. He has published 6 books of poetry, 5 of essays, 3 of literary research. He has been awarded with the *Juhan Liiv Poetry Prize* in 1997; and the *Ivar Ivask Memorial Prize* in 2002. He lives in Tartu.

<sup>15</sup> Šventoji Širdis (pranc..) – bažnyčios pavadinimas.

<sup>16</sup> Mano veido ieškokit (pranc.)

<sup>17</sup> Viešpatie (pranc.)

<sup>18</sup> Tavo veido, Viešpatie, aš ieškau (pranc.)

## KÕRTSIS NIMEGA „BLOND LIVES HERE“ KOHTAD LETI TAGA MARILYN MONROE DEKOLTEE ASEMEL KÕHNA TÕMMU PLIKA MEREROHUSILMI

Üks koltunud leheke on kaasa tulnud, jopelt alla lennanud, maandunud vaikselt kohvitassi kõrvale. Võiksid ju uhkeldada, et Pariisis, kuid sinu Euroopa ei asu tõeliselt mujal kui siin, eriti nüüd, kui suvemelust järele on jäänud langevate vahtra- ja pärnalehtede emakeelne sosin, jalge all krõpsatavad tammetõrumehikesed, kastanite tumedam pruun, metsviinapuu punerdus kodumüüril, mida lupjasid suvel. Nopid antoonovkaid, paks koor on otsekui vahast, las mõni väita pealegi, et see siin matkib muuseumi vahavilju, las hoiab oma tarkuse endale, las elab veel, ärgu õpetagu. Üks raske õun potsatas pähe – enne kui ise jõudsid õpetama hakata. Kuld, punane, pruun. Tahkuranna kallast mööda kulgeb kuldne viirg, Tihemetsa park nagu jaapani aed, tuule küünised rebivad laiali purskkaevu vett, narmastavad julgelt halli taevavaipa, ent laht püsib rahulikum kui Seneca Vahemereäärne süda, teab, et paar kuud veel ja juba kaitseb jääst nahk ta südant vananemast, veel paar kuud, ja juba jooksed sina kilgates kevadiste kiikude poole, ajast hoolimata.

### Jüri Talvet (Estija)

Jūris Talvetas, poetas, eseistas, vertėjas, literatūros profesorius, gimė 1945 metais Pernu, Tartu universitete baigė anglų filologiją (1972), tačiau anksti pradėjo studijuoti ispanų kalbą bei literatūrą ir ją vesti – klasikinę bei šiuolaikinę. Daktaro laipsnį jam suteikė Leningrado universitetas (1981). Nuo 1992 metų jis Tartu universiteto Komparatyvistikos katedros dekano ir Ispanų studijų centro direktoriaus pareigas. Nuo 1994 jis pirmininkauja Estijos komparatyvistikos asociacijai ir leidžia tarptautinį metinį žurnalą *Interlitteraria*. Jis yra išleidęs 6 poezijos, 5 esė, 3 mokslines knygas. Viena pastarųjų išleista lietuviškai: *Visuotinės literatūros istorija* (Vilnius, Alma Littera, 1998). Jis yra apdovanotas Juhano Liivo poezijos (1997) ir Ivaro Ivasko atminimo (2002) premijomis. Gyvena Tartu:

## SMUKLĖJE PAVADINTOJE „BLOND LIVES HERE“ ANAPUS BARO VIETOJE MARILYN MONROE IŠKIRPTĖS PAMATAI LAIBĄ JUODBRUVĘ MERGAITĘ JŪROS ŽALUMO AKIMIS

Vienas gelsvas lapelis kartu atkilo, nuo striukės nusileido, tyliai nutūpė šalia kavos puodelio. Galėtum puikuotis, kad esi Paryžiuje, bet tavoji Europa juk ne kitur, o čia, ypač dabar, kai po vasaros erzelio teliko metančių lapus klevų bei liepų gimtasis šiugždesys, po kojom spragsi ažuolo giliukės, kaštonai sodriai įrudavę, laukinės vynuogės gaisuoja ant gimtų namų mūro, kurį tu vasarą iškalkeinai. Antaninius raškai,

stora žievelė kaip iš vaško, kas nori tegu sako, kad tie štai obuoliai  
mėgdžioja muziejaus vaškinius vaisius, tegu pasilaiko savo išmintį,  
tegu dar pagyvena, kitų nemoko. Vienas sunkus obuolys tik bumbt į galvą –  
kol pats nespėjai mokyti kitų. Auksinė, raudona, ruda.  
Tahkurando krantą žymi aukso rėžis, Tihemetso parkas  
lyg japonų sodas, vėjo nagai dreskia fontano čiurkšles,  
drąsiai aižo pilką dangaus maršką, bet įlanka telkšo rami  
kaip Senekos Viduržemio jūros širdis, ji žino, kad pora mėnesių, ir jau  
ledo pluta apsaugos josios širdį nuo senėjimo, dar pora mėnesių, ir jau  
tu krykštausi ir bėgsi prie pavasario sūpynių, nepaisydama laiko.

## TA LENDAB MESIPUU POOLE

Pääsud vihvatavad välja  
nurga tagant,  
kuldsed südamekillud.  
Üks neist oled sina,  
esimest korda üksi  
poodi saadetud,  
nüüd teel koju:  
jooksuga-jooksuga,  
naerukil-naerukil,  
õnnelik-õnnelik,  
patside välkudes,  
südame põksudes,  
kotis raske päts  
head Pärnu rukkileiba.

## JI SKRENDA Į AVILĮ

Kregždutės šmaižo  
iš už kampo,  
širdies auksinės atplaišėlės.  
Viena jų esi tu,  
pirmąkart pati  
nusiūsta apsipirkt,  
dabar skubi namo:  
bėgte bėgdama,  
šypsote šypsodama,  
spindėte spindėdama,  
kasytėm kretančiom,  
širdimi tvaksinčia,  
krepsėly kepalas sunkus  
gardžios ruginės Pernu duonos.

3. APRILLIL 2004 PANDI BARCELONAS TAAS KÄIMA  
TRAMM MILLE ALL SADA AASTAT VAREM LÕPPES  
ÕHTUMAA SELGEIMA GEENIUSE ANTONI GAUDÍ  
PULBITSEV LOOMING

Tol päeval võtsin nõuks sõita  
trammiga oma kodust Auli 1  
randa

Kaasa võtsin kaks suurt punast  
õuna  
Tramm oli paraku täidetud  
ussitanud õuntega  
nii et kahjuks mu kaks suurt tervet  
õuna kadusid nende sekka ära

Trammis oli mu sõjaväekaaslane  
Riiast Harri kel polnud naistega õnne  
ja kes aasta pärast nii igatsetud  
demblit oma truul tsiklil  
endale otsa leidis

Panin käre Harri õlale: kas mäletad  
Harri kuidas enne kasarmupeatust  
Riias trammijuht teadustas:  
*„Nākoša Nākotne“?*

Jah muidugi naeratas Harri  
meie keeles tähendab see ju  
*„Järgmine peatus: Tulevik“*

Lootsin trammist maha astuda  
Tammsaare ja Supeluse nurgal  
aga tramm ei peatunud enne  
kui Auli 1 maja roheline värava ees

2004 RUGPJŪČIO 3 BARSELONOJE VĖL BUVO PALEISTAS  
TRAMVAJUS, PO KURIUO PRIEŠ ŠIMTĄ METŲ UŽSIBAIGĖ IŠKILIAUSIO  
VAKARŲ GENIJAUŠ ANTONIO GAUDI KUNKULIUOJANTI KŪRYBA

Tą dieną sumaniau važiuoti  
tramvajum iš namų Auli 1  
į paplūdimį

Pasiėmiau du didelius raudonus

obuolius  
Deja tramvajus buvo pilnas  
sukirmijusių obuolių  
tad mano dideli sveiki  
du obuoliai tarp jų prasmego

Tramvajų buvo mano kareivystės  
Rygoj draugas Haris kuriam nesisekė su moterimis  
ir kuris po metų nuo taip laukto  
dembelio ant ištikimo savo motociklo  
susilaukė galo

Uždėjau ranką Hariui ant peties: ar pameni dar  
Hari kaip artėjant prie kareivinių stotelės  
tramvajaus vairuotojas skelbė Rygoje:  
*„Nākoša Nākotne“?*

Taip žinoma šypteli Haris  
Juk tai išvertus mūsiškai  
*„Kita stotelė: Ateitis“*

Norėjau iš tramvajaus lipti ties  
Tammsaarės ir Maudyklės kampu  
tramvajus betgi nesustojo  
anksčiau nei prie žaliųjų Auli 1 vartų

## PENTAGONI TÄHTKUJUS

võib ainult igatseda senitundmatut mikroskoopi  
lahkama bin ladeni aju (11.septembril 2001.a.  
muutus see hädavajalikuks). bin laden on öö.  
tezcatlipoca. seda laadi töö on pealegi ohtlik.  
võib ära segada bushi ja bushmani saddami  
ja stalini vurrud heebrea ja araabia tähed. kuigi  
tähed siravad laotuses vankumatult ja põhjanael  
otsekui tõotaks tungi tähendusteni. vähemalt  
kui film lõppes ja tuli süttis – oh püha hollywood! –  
nõretas kinolina verest. kes pagan nüüd seda  
uesti valgeks võõpama peabki?

## PENTAGONO ŽVAIGŽDYNE

tegalime svajoti apie dar neišrastą mikroskopą  
bin ladeno smegenims ištirti (po 2001 m. rugsėjo 11 d. tai  
tapo būtina). bin ladenas naktis.  
teskatlipoka. be to šis darbas pavojingas.

gali supainiot bušą ir bušmeną sadamą  
ir stalino ūsus hebrajų bei arabų rašmenis. nors  
žvaigždės šviečia nenuilsdamos, šiaurinė  
tartum žada skverbtis link prasmės. bent jau  
kai filmas baigėsi užsidegė šviesa – o šventas holivude! –  
kino ekranas buvo permirkęs krauju. kam gi dabar  
teks jį iš naujo balinti?

#### NIMETULE KASSILE

Oli pūhapäevahommik ja suvi  
ja päike sãras (nagu algab  
lastejutt). Oli vabadus koolist.  
Üks kiisu kõndis üle sõidutee.  
Tal polnud aega mõelda  
ega panna mõtlema tarkusekaevust  
roheliste liikumatute iiriste varjus.  
Päike sãras aina kõrgemalt.  
Sinitaevas tõotas vabadust.  
Väike verine karvatuust. Kiisu.  
Vaevalt luust. Koht kätte  
näidatud. Sulle tasub küll  
ausammast rajada. Hurt. Kreutzwald.  
Peterson. Tuglas. Tõnisson. Paar  
Wildet. Kalevipoeg. Kiisu!  
Tõesõna. Kui üldse midagi.

#### BEVARDEI KATEI

Buvo sekmadienio rytas vasara  
ir saulē švietē (kaip vaikų pasakaitės  
pradžioje). Mokyklos prievolē baigta.  
Viena katytē sau per keliā ējo.  
Ji neturējo laiko pamāstyt  
ar pasisemti proto šuliny žinių  
žalių nemirksinčių irisų priedangoj.  
Saulutē švietē vis aukščiau.  
Žadējo laisvę mēlynas dangus.  
Mažas kraujuotas gumulēlis. Katytē.  
Beveik be kaulų. Tesižino, kur  
jos vieta. Tau iš tikrųjų reikia  
pastatyt paminklā. Hurtas. Kreutzwaldas.  
Petersonas. Tuglas. Tõnissonas. Keli  
Vildēs. Kalevipoegas. Katyte!  
Iš tiesų. Jei apskritai kam reikia.

## JÕULULAUL

Jälle on seal, kus olema peaks mere piir,  
vaid vaikus ja piim.  
Sina püsid noor, teed kaasa  
*homo-performance*'id kunstihoone katusel,  
saagisid maha Lenini pea  
ja oma põdrasamblast habeme,  
aga lund sajab lakkamatult  
meie klassipinkidele, just minu kõrvalt  
kadus lumme kuldpoiss, ja täna,  
ütled, Ants, kes sõprust kinnitades  
mulle kingiks kilpkonna tõi  
(kes üllatuseks koti märjaks tegi,  
kuid varsti suri). Lund sajab  
lakkamatult Pärnus, mu enda  
pingipoole matab, külm valge liiv  
suhu tungib juba, just siis  
kostab väljast: *Ville, Ville,*  
*kes siis lumehange tohib suikuda!*  
*marss kuuma morssi jooma,*  
*Kristus on sündinud!*

## KALĒDU GIESMĒ

Jūros riba ir vėlei ten, kur turi būti,  
vien pienas ir tyla.  
Tu vis tebesi jaunas, rengi  
*homo* performansus ant menų namų stogo,  
nurėžei galvą Leninui  
ir sau elninių šiurių barzdą,  
o sniegas be paliovos drebia  
ant mūsų klasės suolų, kaip tik šalia manęs  
aukso berniukas jau nusmego, o šiandien,  
sako, Antsas, kuris kaip mudviejų draugystės  
ženklą padovanojo man vėžliuką  
(tas netikėtai prišlapino krepšelį,  
bet greit nustipo). Pernu be paliovos  
drebia, jau užvertė ir mano  
suolo pusę, stingaus balto smėlio  
skonis jau burnoje, kaip tik tada  
iš lauko pasigirsta: *Vile, Vile,*  
*kas leido nardyt po pusnis!*  
*Marš gerti karšto gėrimo,*  
*Kristus jau gimė!*

SUURES MAAILMATEATRIS ON MÄÄRAMATU  
HULK LAVASID MILLE SEAST AUTOR IGA PÄEV  
VALIB *PERFORMANCE* IKS ÜHE

Kas oli see indiaanlasest  
abielunaine kes rongis  
võõrale mehele nii kaua  
silma vaatas

et nüüd oli muudetud  
tillukeseks eidekeseks  
kes eile nagu must kilpkonn  
Rambla sõiduteel  
liikluse kinni pani?

Elav tükike mulda  
silmad 20 cm kõrguselt  
asfaldis kinni

Suured valged mullatükid  
vaatavad ehmunult pealt  
lootes et see on  
*performance*

kohe tuleb Astuuria prints  
Felipe Suudlus äratab ellu  
Väikese Merineitsi  
Nad elavad õnnelikult  
tänapäevani  
kui nad just surnud ei ole

DIDŽIAJAME PASAULIO TEATRE YRA BEGALĖ  
SCENŲ IŠ KURIŲ AUTORIUS KASDIEN  
PO VIENĄ RENKASI PERFORMANSUI

Ar ji tik ne indėno  
žmona kuri traukinyje  
nepažįstamam vyriškiui tol  
žiūrėjo į akis

kol buvo paversta  
mažutėlaite senučiuke  
kuri tarsi juodas vėžlys  
vakar sustabdė Ramblos  
važiuojamosios dalies eismą?



Gyvas žemių gurvuoelėlis  
žvilgsnis iš 20 cm aukščio  
prilipęs prie asfalto

Dideli balti žemės grumstai  
nustėrę žvelgia iš toliau  
tikėdamiesi kad čia tik  
performansas

netrukus pasirodys Asturijos princas  
Felipė Bučiniu atgaivins  
Mažąją Undinėlę  
Jiedu gyvens laimingi  
po šiai dienai  
jeigu lig tol nepasimirs

*Iš estų kalbos vertė Danutė Sirijos-Giraitė*  
Versta iš "UNEST, LUMEST" (Tartu: Ilmamaa, 2005)

### **Triztan Vindtorn** (Norway)

Triztan Vindtorn, poet, artist, was born in 1942. For 13 years he worked as designer of stage illumination in various theatres in Oslo. He made his debut in 1970 with the poetry collection *Centrifuge*. Altogether he has published 28 collections of poetry and has received many scholarships and prizes and travel and work grants including the Authors Association of Norway (1979, 1981), the State's work scholarship (1980), and the *Aschehoug Prize*, the main literary award in Norway. Since 1983 he has lived on the minimum income from the State.

### **indigo**

Tenker på hoftene dine som sanden berører flyktig  
undrer meg over de voldsomme kreftene i en håndfull muldjord  
fornemmer dødsarmeene komme til syne på toppen av fjerne åskammer  
alt dette mens rødvinen varmer våre innvoller  
og fasaner dekker solskiven med flaksende vinger..  
blant serien av ubesvarte spørsmål om følelser og liv  
vet vi at blodnebbveveren er en afrikansk fugl  
og at det finnes horder av halvmåneantiloper på savannene..

vet at vi snart må løpe om kapp med blomstene

for å få tid til å fange alt dette i sommerfuglhåven  
elskede.. la oss spise en stjernebit av dragens veldige hale  
danse og løpe som besatte gjennom det tunge gullstøvet  
på jakt etter leppenes berøring med nanosekundene  
eller for å se det hele retrospektivt mens virkeligheten  
faller blodig og skadeskutt om på verdens betonggulv..

fanger latteren din og holder den som en gjøglerblom i hånden  
blar videre i opplevelsens mekanismer for å glemme sort og hvitt  
men husker månen og dens ansiktssminke helt alene i rammen..  
et sted der ute forbereder strålene møtet med Afrikas smykker  
mens vi grubler over det faktum at en person bare lever  
så lenge det siste menneske husker det.. for sannheten  
befinner seg også et sted der ute slått i bakken av hastigheten  
fraværet av tid er en champagneperle ytterst på tungespissen  
en myniatyrklode av smak som forsvinner i munnhulen..

vi overtrådte så mange grenselinjer vi bedro så mange skritt  
hviler våre trøtte kroppar mot det varme svaberget nå..  
dufter av mose og karrig grønt spiser seg inn i neseportalene  
bare horisonten ligger på skrå i aftenskimmeret  
er tredd inn det ene måneøret og ut av det andre..  
du har ikke satt ditt spor i grunnfjellet her  
men fotsålene har berørt stjernemosen og etterlatt et innvendig sug  
en erotisk kvintessens drukket av tørste porer..

en hildring der vulva er diamantbesatt av morgendugg  
mens fiskeskriket ennå gjaller over skjærene  
ralling fra blåstål og rødnebb når krokene  
blir vrent ut i lyset eller klappingen  
som av travle føtter når makrellen spreller mot sjektebunnen..  
mens en jafs av årebladet forsvinner i steinbitgapet  
som en krabbe med for mykt skall..

tygger på leppene dine merker blodvann i munnen  
savnet av salte molekyler innerst i ferskvannsgapet  
og du roper selv tilbake mot fiskestimer og iltre måker  
skriker i fullstendig harmoni mot odder og skjær  
mot stjernekonkylier månefisk østers og blåsjellkolonier  
hyler av dine lungers fulle saft mens en tjeld lander på toften..

erindrer livet på den spennende havbunnen  
der mørket gjemmer sitt øyelokk og båtskrog finner evigheten  
hvor den siste solsekstant eksploderer i blekksort..  
i natt erobrer vi et nytt og perlemor-bestrødd areale  
på tross av våre feilberegnete astrokart  
blir slynget videre av tilfeldige strømvivler  
dit hvert element er mørbanket av pilregnet fra solen..

i denne ringdans blant krystaller og feberhete øyne  
strekker månen sine kjølige blekksprutarmer etter oss  
og plukker nattfjærene av den mørkeblå skyggefuglen..  
boktrykkeren viser sitt stjernepartitur der ute  
i det ubestemmelige rom vi svimle faller gjennom  
omklamret av vårt grenseløse menneskestoff  
mangelen på videre kontroll i et gatekryss av armer..

brenner langsomt og smelter kroppsdelene i hverandre  
slik blodet finner hjertekammeret i sitt verdenshele  
under røde urskyer fylt med hemmelig språk..  
du reiser deg i baugen med hånden som skyggelue  
kaster bildet hardt tilbake mot speilveggen  
bare refleksene ligger igjen på det grønnglatte havet..

våre menneskehoder er dyppet i sjøluktens kronblader  
nesene fanget i strandspindellev av nektar og honning  
så skarlagenslett så blåblomsterfylt så tyllberørt  
av nettenes underlige fremtidsløfter..  
denne reisen skal snart føre oss til verden  
der barmhjertighet er en slukket lampe i lysveven  
og de fortaptes bønner allerede kimer i øregangene..

er spørsmålene formet i gult mot renvaskede klipper?  
er teinene på bunnen fulle av forvridde drømmevekster?  
er sangen mellom oss et diadem av alle sjømirakler  
som får bølgene til å slå helt inn i våre egne blodhav  
og øynene til å tikke fryktløst videre?  
hold havhestene klare mens vi vikler oss ut av tangklasene  
i natt skal vi bytte sjøstjernene ut med  
universets lyse og fortapte..

### **Triztan Vindtorn** (Norvegija)

Triztan Vindtornas, poetas, menininkas, gimė 1942 metais, 13 metų dirbo scenos apšvietimo dizaineriu įvairiuose Oslo teatruose. Debiutavo 1970 metais poezijos knyga *Centrifuga*, iš viso yra išleidęs 28 eilėraščių rinkinius, gavęs įvairių stipendijų ir apdovanojimų, iš kurių galima išskirti Norvegijos autorių asociacijos darbo ir kelionės stipendiją (1979, 1981), valstybinę darbo stipendiją vieneriems metams (1980), *Aschehoug* premiją (1982) – svarbiausią literatūrinę premiją Norvegijoje. Nuo 1983 metų jam paskirtos valstybinės minimalios pajamos.

**indigo**

Galvoju apie tavo klubus, kuriuos akimirka liečia smėlis  
nustembu kokios juodžemių saujoj siautingos jėgos  
juntu mirties kariaunas ryškėjant ant tolimų kalvagūbrių  
visa tai kol raudonas vynas kaitina mūsų žarnas  
ir fazanai uždengia saulės rutulį plazdenančiais sparnais..  
tarp aibės neatsakytų klausimų apie jausmus ir gyvenimą  
žinom, kad kraujasnapis audėjas yra afrikietiškas paukštis  
o savanose ganosi pūsmėnūlio antilopių pulkai..

žinom, greitai teks skrieti lenktynių su gėlėmis  
kad rastųsi laiko visa tai sugauti tinkleliu drugiams  
mylimiausia.. kąskim nuo didelės uodegos drakono po žvaigždės gabaliuką  
šokim ir lakiokim kaip patrakę per tirštas aukso dulkes  
vydamiesi lūpų susilietimą su nanosekundėmis  
ar kad išvystumėm retrospektyviai visumą kol tikrovė  
kruvina ir pašauta krinta ant betonuotų pasaulio grindų..

pagaunu tavo juoką ir laikau lyg puikūną rankoj  
verčiu toliau įspūdžio mechanizmus idant pamirščiau juodą ir baltą  
bet atmenu mėnulį ir jo pasidažiusį veidą visai vieną rėmuose..  
spinduliai ten kažkur ruošia susitikimą su Afrikos puošalais  
kai mes mąstome tai, kad asmuo gyvena tik tol  
kol jį mena žmogus paskutinis.. nes tiesa  
irgi esti ten kažkur spartos partrenkta ant žemės  
laiko stoka yra šampano perlas ant liežuvio paties galelio  
burnos ertmėj išnykstanti skonio miniatiūrinė planeta..

mes peržengėm tiek ribinių juostų suklydom tiek žingsnių  
šliejasi mūsų pavargę kūnai dabar prie šiltos uolos..  
samanų ir menkos žalumos kvapsnis įsigriaužia pro nosies portalus  
vien horizontas pasviręs driekiasi vakaro žarose  
įlindęs į vieną mėnulio ausį ir išlindęs per kitą..  
tavo pėdsakai neįsirėžę uolienoj  
bet padai lietėsi su žvaigždine auksuote ir liko viduj maudulys  
erotinė kvintesencija geriama ištroškusių porų..

regimybė kur vulva ryto rasos nusėta deimantais  
kai virš šcherų dar skardena žūklės šūksnis  
lūpočio ir jo raudonsnapės pačios tauškėjimas kabliukus  
ištraukiojus į šviesą arba bildesys  
tarsi nekantraujančių kojų kai valtės dugne spurda skumbrė..  
tuo tarpu irklo mentės kąsnis pranyksta ciegoriaus nasruose  
it krabas per minkštu šarvu..

kramsnoju tavo lūpas pajuntu burnoj kraujo skystį  
sūrių molekulių stygių gėlų vandenų gelmėse  
tu rėki atgalios žuvų būriams ir šaižioms žuvėdroms  
šauki visiškai harmoningai iškyšuliams ir šcherams

žvaigždžių kriauklėms mėnulžuvei austrių ir moliuskų kolonijoms  
klyki visais plaučių syvais kol jūrų šarka tupia ant valtės suolelio..

primena gyvenimą žaviam vandenų dugne  
tamsa ten slapsto savo voką ir laivo korpusas aptinka amžinybę  
kur sprogsta juodumoj paskutinis saulės sekstantas..  
šiąnakt nukariausim naują perlamutru nuklotą plotą  
nepaisant savų su klaidom apskaičiuotų astrožemėlapių  
būsime nublokšti tolyn atsitiktinių sūkurių  
ten kur kiekvienas elementas pliekiamas saulės strėlių lietaus..

šiam rately tarp kristalų ir karštingiškų akių  
tiesia mėnuo į mus vėsia aštuonkojo čiuptuvus  
ir iš tamsiai mėlynos šešėlių paukštės peša nakties plunksnas..  
spaustuvinėkas rodo žvaigždžių partitūras tolėliau  
neapibrėžtoje erdvėje per kurią apsvaigę krentam  
apkibę sava begaline žmonių medžiaga  
vėliau nesivaldantys rankų sankryžoje..

degam pamažu ir sulydom kūno dalis viena su kita  
taip kraujas randa skilvelį savo vientisam pasauly  
po raudonais pirminiais debesimis kupiniais slaptos kalbos..  
su ranka lyg snapeliu nuo saulės pakyli laivaprieky  
bloški vaizdą atgal į veidrodinę sieną  
lieka tik atspindžiai ant žalsvai lygaus vandenyno..

mūsų žmogiškos galvos panertos į vainiko iš jūros kvapo lapiją  
nosys įkliuvo pakrantės nektaro ir medaus voratinkly  
tokio raudonio tiek kupino melsvų gėlių taip liesto  
nakties nuostabiausių pažadų rytojui tiulio..  
ši kelionė netrukus mus išves į pasaulį  
kur gailestis esti šviesos audiny užgesusi lempa  
ir ima jau skambėti ausų angose paklydėlių maldos..

ar klausimai formavosi geltonai ant švariai nuskalauto akmens?  
ar gaudyklė dugne pilna išverstos svajų augmenijos?  
ar giesmė tarp mūsų yra diadema iš visų jūros stebuklų  
verčianti bangas pasiekti mūsų pačių kraujo vandenį  
ir akis tikėti be baimės toliau?  
laikyk jūrų arklius balnotus kol narpliojamės iš dumblių kuokštų  
šiąnakt mainysim jūrų žvaigždes  
į visatos šviesias ir paklydusias..

**verden brenner**

hør verden brenner..

vi ser den gjennom trærnes grønne briller og  
nattkroppen blir et kirsebær på mørkets gren..  
langt inne i vår urskog  
ligger det uberørte menneske  
som får våre synske bladhender  
til å tenne det indre lys..

for vi er på besøk i en stjernetåke  
med det unike bildematerialet om bord  
vi.. menneskeskogen som ringer med duggbjellene  
med ankler plantet i verdens hjernelarm  
vi.. på bunnen av den sorte verpekisten  
med blodet gravert inn i hudskorpen..

for verden brenner..  
er dette våre falne teorier  
de man slukker gresset med  
og viljen til å nå tretoppene?..  
se grenene skrive på bakken med blodige fingertupper  
hør vinden spille over værhårene nappet fra havet  
berøringen av følehornene på bladhuden..

merk skogens redsel for ikke å leve opp til sitt speilbilde  
gule stjerner på den ferdigdekkede grønne duk  
alt iscenesatt av tidens maleriske rom..  
lysbildene i våre øyne kopierer naturen  
inntil avtrykket av ansiktene går ut av speilet..

for verden brenner..  
i virkeligheten ligger jordeplet på skafottet  
inntil solhodet eksploderer i bøddelens univers  
gullfiskene svømmer forbi i den tynne luft  
på jakt etter sin måne-odalisk..  
vi snubler i tidens terskel  
rekker hverandre hendene over stjernekløften..

skriver måneboken mens solen blåser gjennom oss  
og sprer tankene i lysfortumlede handlinger  
vi er trær i den samme stråleskog  
som treffer våre bladkroner med et drønn..  
og i korte glimt stirrer i det blinde fotoapparat  
mens stjernene slikker håndflatenes fikenblad..

for verden brenner..  
meningen med kloden er ingen oppskrift  
men et malt kart der plantene unnviker vindens argumenter  
de psykotropiske vekster avleser jordsangen  
slik vi leser hverandres tanker..

Gaia er ikke bare et sted vi plasserer føttene  
men der vi reiser oss på albuen og smelter inn i måkeskriket..

dersom sæden er en stjerneåke  
og hver planetansamling en galakse  
er bare frukten i trekronene et mellomstadium  
snart slår månesigden sin nattåker med sølvtungen..  
i dette digitale verdensbildet er språket  
de blinkende håndgranater på juletreet..

for verden brenner..  
se hodet spille med alle ti fingre  
og sangen om det indre liv støvsuge stjerneplenen  
for drømmen har også gjestfrie lårstammer  
når vi ligger under åpen himmel med utryggheten som hodepute..  
vet at stjernene også er fanger i sine usynlige nett  
bare månen sover trygt bak solryggen på blomsterteppet..

eller er det bare den blå stenen som sperrer øyet opp  
og tar solskinns-kontrollen som en selvfølge?  
for av bass har vi kommet til sølvtrompeter skal vi bli  
slik regnbuen er en hengekøye mot en høyere himmel..  
der mennesker og trær fletter hårkransene inn i hverandre  
mens jorden ruller utover kanten med alle våre rop om bord..//

### **pasaulis dega**

girdi pasaulis dega..  
jį regim pro žalius medžių akinius ir  
nakties kūnas virsta vyšnia ant tamsos šakos..  
mūsų pirmąsčių girioj giliai  
glūdi nepalistas žmogus  
kurio dėka mūsų įžvalgios lapų rankos  
įžiebia vidinę šviesą..

nes lankom žvaigždžių ūką  
su nepakartojama vaizdų medžiaga ant denio  
mes.. žmonių giria kuri skambina rasos varpeliais  
gurnimis įsodinta į pasaulio smegenų ūžesį  
mes.. pajuodusios akmenų krūsnies dugne  
krauju graviruota odos pluta..

nes pasaulis dega..  
ar čia mūsų puolusios teorijos  
kuriomis gsinamos žolės  
ir noras pasiekti medžių viršūnes?..

regėk šakas rašant ant žemės kruvinais pirštų galais  
girdėk vėją skraidinant iš jūros išrautus ūselius  
ragelių prisilietimą prie lapų odos..

stebėk girios baimę neprilygti savo atspindžiui  
geltonas žvaigždes ant žalios padengtos staltiesės  
visa režisuota vaizdingos laikinės erdvės..  
mūsų akių skaidrės atkartoja gamtą  
kol veidrody išblėsta veidų atspaudas..

nes pasaulis dega..  
iš tiesų žemės obuolys guli ant ešafoto  
kol sprogsta saulės galva budelio visatoj  
aukso žuvys plaukia pro šalį išretėjusiame ore  
vaikydamos mėnulinę odaliską..  
kluptelim ties laiko sleksčiu  
vienai kitiems tiesiam rankas per žvaigždėtą daubą..

rašom mėnulio knygą mus košiant saulei  
ir sklaidom mintis šviesos apšvaigintais veiksmiais  
esam medžiai iš to paties spindulių miško  
kuris gausdamas kliudo mūsų lapų vainikus..  
ir trumpais blyksniais spoksom į aklą fotoaparata  
žvaigždėms lyžčiojant figmedžio lapus ant delnų..

nes pasaulis dega..  
šios planetos prasmė visai ne receptas  
o pieštas žemėlapis kur augmenys prasilenkia su vėjo argumentais  
psichotropinės atžalos nuskaito žemės giesmę  
kaip mes skaitom vienas kito mintis..  
Gaja yra ne tik vieta kojoms atremt  
o kur pakilę ant alkūnės ištirpsta žuvėdrų klyksme..

kadangi sėkla yra žvaigždžių ūkas  
ir planetų aliai vienas sambūris galaktika  
medžių vainike vaisius tik perėjimo tarpsnis  
tuoj mėnulio pjautuvas sidabro smaile kirs nakties lauką..  
šiam skaitmeniniam pasaulėvaizdy kalba esti  
ant kalėdų eglutės blyksinčios granatos..

nes pasaulis dega..  
regėk galvą grojant visa dešimtim pirštų  
ir giesmę apie vidaus pasaulį siurbliu valant žvaigždžių pievą  
nes svajonė irgi turi svetingus šlaunų kamienus  
kai gulim po atviru dangum padėję nesaugumą lyg pagalvę..  
žinom, kad žvaigždės irgi belaisvės nematomuos tinkluos  
tik mėnuo saugiai miega ant gėlėtos skraistės saulei už nugaros..



ar čia vien mėlynas akmuo plačiai atvėręs akį  
imas saulės šviesą kontroliuot lyg savaime aišku?  
nes iš bosų esame kilę sidabriniais trimitais mes tapsim  
kaip vaivorykštė yra hamakas į aukštesnį dangų..  
kur susipina žmonės ir medžiai tarp savęs plaukų vainikais  
žemei su visais mūsų riksmiais ant denio ritantis per kraštą..

*Iš norvegų kalbos vertė Nora Strikauskaitė*

Rolandas RASTAUSKAS  
(Lietuva)

Rastauskas Rolandas, poetas, dramaturgas, eseistas, gimė 1954 metais Vilniuje, 1978 metais baigė VU anglistiką. 1978-1986 dirbo Operos ir baleto teatre redaktoriumi, dėstė VU. 1986 metais persikėlė į Palangą, dėsto Klaipėdos universitete. Pirmoji jo pjesė buvo pastatyta Jaunimo teatre 1972 metais, pirmąjį eilėraščių rinkinį išleido 1987 metais, po to – dar tris, be to, pjesių rinkinį ir esė knygą. Šie eilėraščiai versti iš rinkinio *Gotlando Runelės/ Metimas*. Vilnius, 2006.

### **Roman in nuce<sup>19</sup>**

Sala

koks puikus  
svetimšalių liežuvių

nesužalojamas  
žodis

nuo kurio  
gomurys  
apsąla

nepavergiamas  
nenuraškomas

branduolys  
audros kevale

---

<sup>19</sup> Roma riešuto kevale – taip apie Visbį 1741 metais rašė Linnaeus (*aut. past.*).

Rolandas RASTAUSKAS  
(Lithuania)

Rolandas Rastauskas, poet, playwright, essayist, was born in 1954 in Vilnius. He graduated from Vilnius University in 1978 where he studied English philology. From 1978-1986 he worked as Editor at Vilnius Opera and Ballet Theatre and taught at Vilnius University. In 1986 he moved to Palanga and started to teach at Klaipėda University. His first play was staged at the Youth Theatre in 1972. His first poetry collection appeared in 1987 and was followed by three subsequent collections, one collection of plays, and one of essays.

**Roman in nuce<sup>20</sup>**

Island

a marvellous word  
unmarred  
by foreign tongues

my palate  
savours it

unconquered  
unplucked

a kernel  
in the nutshell  
of a storm

**S:ta Katarina**

Ar verta  
aprašinėti  
viduramžių  
griuvėnas?

neįsivaizduojamos  
didybės  
skeletą?

---

<sup>20</sup> In 1741 Linnaeus called the town of Visby “Rome in the nutshell.”

praeis nubanguos  
šimtas du trys

reformatoriai  
taps  
restauratoriais

bet užmigdamas  
vis regiu:

brolis  
su vienintele knyga  
akmeninėj  
lentynoj

niekada  
negirdėjęs vargonų  
dangų šturmuojančio patoso

nematęs  
papamobilio

besakojė  
skurdo pelė

traiškanotom  
šlapiom  
akim

### **S:ta Katarina**

Why  
write about  
medieval  
ruins?

a skeleton  
of inconceivable  
glory?

one two three centuries  
will pass

reformers  
will turn into

restorers

falling asleep  
I behold:

brother  
with one and only book  
on a stone shelf

he has never heard  
the sound of an organ  
pathos assaulting the sky

he has never seen  
the papamobile

poor barefoot  
church mouse

with wet  
discharge-filled eyes.

### **Classer laser**

A4, 210x297 mm, 80 g, 500 ark/pkt.

Niekada neturėjau  
tokio gero popieriaus  
kasdieniam glamžymui  
plėšymui

sielvarto virsmui  
abstrakčių banalybių  
runomis

menamais skyrybų ženklais  
atminties krešulių  
krateriais

kraujo vokų  
ir blakstienų  
sklandžiam  
planiruojančiam  
skrydžiui

į šiukšlių dėžę<sup>21</sup>

ekologiškai švariai

eilėraščio  
savižudybei

**Classer laser**

A4, 210x297 mm, 80 g, 500 ark/pkt.

I've never had  
such excellent paper  
for everyday crumpling  
tearing

for transformation of anguish  
for runes  
of abstract trivialities

with imaginary separation marks  
coagulated craters  
of memory

for a splendid gliding flight  
of lids and eyelashes  
of blood

into the garbage bin<sup>22</sup>

for the ecologically safe

suicide  
of a poem

**Balsai Geteborgo  
knygų mugėje**

---

<sup>21</sup> Naktį/tie gumulai/ krebžda it pelės/ bandydami atsitiesti/ gąsdindami tikrąsias (*aut. past.*).

<sup>22</sup> At night/those crumpled sheets/scratch like mice/attempting to straighten out/scaring the real ones (author's note)

„Neapkenčiu  
jūsų  
kančios  
paminklų

proto išnarų  
piramidžių

supiltų  
Europos  
knygynuos

klajojančių  
jūsų raidžių  
skruzdėlynų

laureatai  
ir latrai

akademikai  
pogrindžio princai

nekenčiu  
tos gastroliuojančių  
kankinių rinkos

rinktinių  
užnuodytom  
frazių ietim

įsiskverbiančių  
į smegenų  
ėduonį

nė vienas  
jūsų vaizduotės  
blyksnis

nė viena  
epifanija

neverti  
vaizdo pro langą“

„bet kodėl  
tu žiūri į sieną

neskaitantis  
kaliny?“

### **Voices at the Göteborg Book Fair**

„I detest  
the monuments  
of your suffering

pyramids  
of your intellectual wranglings

built in European  
bookstores

anthills  
of your wandering  
words

laureats  
and luses

academics  
princes of the underground

I detest  
the market of  
touring martyrs

with spears of poisoned  
phrases

penetrating  
the brain's  
decay

not one  
flash  
of your imagination

not one  
epiphany

is worth

the view from the window“

„but why  
are you staring at the wall

prisoner  
who doesn‘t read?“

### **Vaikščiojantis akmenų sodas**

Ruplėtuos  
dr. Martenso batų paduos  
įstrigę akmenėliai

visa  
ką turiu  
nešiojuos su savim

akmenis  
inkstuos  
tulžies pūslėj

ant batų  
padų

jeigu  
tamsta kitoks

gali mesti  
paleisti  
apmėtyt

ir tamstos  
akmeniui  
atsiras vietos

mano  
sode



## **Walking Garden of Stones**

Pebbles got stuck  
on the rugged  
soles of my Doc Martens

everything I own  
I carry  
with me

stones  
in my kidneys  
my gall bladder

on the soles  
of my shoes

if you are different mister  
you can throw  
hurl  
pitch

your stone too  
will find  
a place

in my  
garden

**Žiūriu  
į Ingmaro Bergmano malūną  
Fore saloje**

Tarp švedų  
tėvo didvyrio

ir

manęs

tik  
rubensiški  
debesys

plačiaformačiu  
žvilgsniu  
aprepiamoje

ilankos  
amalgamoje

Gusemora

**Looking  
at Ingmar Bergman's Windmill  
on Fårö**

Between the Swedish  
father hero

and

me

only  
rubenesque  
clouds

gathered  
in the widescreen  
view

of the silvering  
bay

Gusemora

**Vienai lenkų poetei (I)**

Užuot mylėjęs  
žinau  
kad myliu tave

užuot miręs  
žinau  
kad galėčiau  
numirt dėl tavęs

tirštas  
tavo eilių  
audinys

kurio nepajėgiu  
perausti persiūti  
peradyti

nepažeisdamas  
aukso siūlių

suskeldėjusių  
tavo lūpų žvynai  
pridžiūvę  
prie mano pirštų

bučinys  
kurį perskiria

skendinčių incesto  
giminingų valstybių

siena

### **To a Polish Poetess (I)**

Instead of loving  
I know  
I love you

instead of dying  
I know  
I could die  
for you

the fabric of your poetry  
is dense

I can't  
re-weave re-sew  
re-mend it

and leave intact  
its gold stitching

scales  
of your parched lips  
stuck  
on my fingers

a kiss  
severed

by the border of  
kindred countries

drowning in incest

### **Poteris**

Erdve mano,  
Kuri nesi dangus,  
Erdve mano, kurią matuoju lietpalčiu,  
Atrajok negyvus draugus,  
Įtikėjusius vėju it Viešpačiu.

### **Incantation**

Space around me  
Which is not heaven  
Space around me, measured with my raincoat  
Regurtitate my friends who are no more  
Who put their faith into the wind their deity.

*Translated by Edita Page (née Petrauskaitė), © 2006*

**Nuo rugpjūčio iki rugpjūčio Lietuvoje išleistų ir mūsų pastebėtų poezijos knygų bibliografija/ The Bibliography of Poetry Books Published in Lithuania from August to August and noticed by us**

***Originalioji poezija / Poetry:***

- Eglė Rumšaitė. *Mi*. Vilnius, *Margi raštai*, 2005
- Judita Vaičiūnaitė. *Raštai*, T. 1. [Sudarė Gintarė Bernotienė]. – Vilnius, *Gimtas žodis*, 2005
- Romas Daugirdas. *Trys metrai už niekad*. Vilnius, *Vaga*, 2005
- Danielė d'Erceville. *Aušros q̇sotis*. Kaunas, *Naujasis lankas*, 2005
- Gintautas Iešmantas. *Amžių vėjas*. poemos. Vilnius, *Žuvėdra*, 2005
- Tautvyda Marcinkevičiūtė. *Dėkoju už alyvas*. Kaunas, savaitraščio *Nemunas* leidybinė grupė, 2005
- Vytautas Kaziela. *Kas nebus pralaimėta*. rinktinė. Utena, *Kintava*, 2005
- Jonas Dėdinas. *Laiko domės*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2005
- Enrika Striogaitė. *Vienišėja*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2005
- Jonas Aistis. *Užgesę chimeros akys* [poezijos rinktinė] Vilnius, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2005
- Gintautas Dabrišius. *Sviest akmenuką*. Kaunas, savaitraščio *Nemunas* leidybinė grupė, 2005
- Bronė Juškaitė. *Išmestinukės priklydėlės*. Vilnius, *Vaga*, 2005
- Mykolas Karčiauskas. *Krikštai*. Vilnius, *Gimtas žodis*, 2005
- Jolanta Ona Vitkutė. *Lašantis ruduo*. Vilnius, *Apostrofa*, 2005
- Viktoras Rudžianskas. *Miesteliai.lt*. Vilnius, *Vaga*, 2005
- Jonas Juškaitis. *Labos nakties, naktie*. Vilnius, *Homo liber*, 2005
- Antanas Miškinis. *Poezija* [Parengė Agnė Iešmantaitė]. Vilnius, *Žaltvykslė*, 2005
- Jaunius Kulnys. *Monos Lizos kerštas*. Šiauliai, *Šiaurės Lietuva*, 2005
- Poetinis Druskininkų ruduo 2005. Druskininkai Poetic Fall*. [Almanachas. Sudarytojas Kornelijus Platelis] Vilnius, *Vaga*, 2005.
- Valdemaras Kukulas. *Judas taipogi danguj*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2005
- Viktorija Daujotė. *Perrašai*. Vilnius, Vilniaus dailės akademijos leidykla, 2005
- Jonas Kalinauskas. *Sapnų liudininkas*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2005
- Regina Katinaitė-Lumpickienė. *Gegutės abrūsėliai*. Utena, *Kintava*, 2005
- Vytas Dekšnys. *Iszimtys*. Kaunas, *Kitos knygos* ir Vilnius, *Vario burnos*, 2005
- Vladas Braziūnas ir Algirdas Klova [CD muzika]. *Iš naminio audimo dainos*. Vilnius, *Kronta*, 2005
- Stasys Anglickis. *Baltų žuvėdrų puokštėmis*. Vilnius, *Žuvėdra*, 2005
- Žiema ir mirtis*. [Almanachas. Sudarė Žilvinas Andrieušis ir Dainius Gintalas]. Vilnius, *Žuvėdra*, 2005
- Sandra Avižienytė. *Kai akyse suspindi ilgesys...* Vilnius, *Pasviręs pasaulis*, 2005
- Mindaugas Peleckis. *Nestosi į angelų sąjungą*. Šiauliai, Saulės spaustuvė, 2005
- Alė Rūta. *Taip ir praeina sekmadienis*. Kaunas, *Naujasis lankas*, 2005
- Sniegina Chriščinavičienė. *Eilės, išbirusios iš smėlio*. Šiauliai, Šiaulių universiteto leidykla, 2005
- Alvydas Valenta. *Varpininkas*. Vilnius, *Vaga*, 2005
- Stasys Stacevičius. *Juodoji*. Vilnius, *Vaga*, 2005

*Ant tavo rankų supasi gerumas* [Lietuvių poetų eilėraščiai apie Motiną. Sudarytojas Julius Jasaitis]. Vilnius, *Andrena*, 2005

Sławomir Worotyński. *Zlamana gałązka bzu*. Vilnius : *Jusida*, 2005

Henryk Mażul. *Niedowidzę, niedosłyszę, niepokoję się*. Wilno, Wydawnictwo polskie w Wilnie, 2005

*Обелуски* [60-летию Великой Победы посвящается]. Drūkšiniai, Visagino poligrafija, 2005

Dainius Sobeckis. *Žvejo sūnaus*. Klaipėda, S. Jokužio leidykla-spaustuvė, 2006

Aleksandras Pogrebnojus. *Eilės*. Vilnius, *Kronta*, 2006

Paulius Lai Vėjus Normantas. *Baltas*. Vilnius, *Petro ofsetas*, 2005

Rolandas Rastauskas. *Metimas*. Vilnius, *Apostrofa*, 2006

Alvydas Katinas. *Sienos iš vėjo*. Utena, *Utenos Indra*, 2005

Vygandas Račkaitis. *Bėga vėjas miškais*. Utena : *Utenos Indra*, 2006

Ona Mikalauskienė-Kubiliūtė. *Slinktys*. Šiauliai, *Saulės delta*, 2006

Juta Čeičytė. *Akmens svajonės*. Vilnius, *Krantai*, 2006

Vilius Ančeris. *Eilės į kelionę*. Klaipėda, Klaipėdos universiteto leidykla, 2006

Tomas Arūnas Rudokas. *Vėjo brolis*. Vilnius, *Neometa*, 2006.

Ramutė Skučaitė. *Tiek turi*. Vilnius, *Trys žvaigždutės*, 2006

Paulius Norvila. *Septyni metų laikai*. Vilnius, *Tyto alba*, 2006

Giedrė Bulotaitė. *Inkliuzai*. Vilnius, Vilniaus menininkų *Plekšnės klubas*, 2006

Paulina Žemgulytė. *Nubėgantys vieškeliais*. Vilnius, *Vaga*, 2006

Audrius Musteikis. *Kartieji migdolai*. Vilnius, *Vaga*, 2006

Sara Poisson. *Pasienis*. Vilnius, *Vaga*, 2006

Kęstutis Navakas. *Atspėtos fleitos*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2006

*Poezijos pavasaris* [Almanachas. Sudarytojos Dovilė Zelčiūtė ir Agnė Biliūnaitė]. Vilnius, *Vaga*, 2006

Rimvydas Stankevičius. *Tylos matavimo vienetai*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2006

Indrė Valantinaitė. *Žuvin ir lelijom*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2006

Rimgaudas Valentinas Graibus. *Žaibo parašas*. Vilnius, *Trys žvaigždutės*, 2006

Eugenijus Ališanka. *Exemplum*. Vilnius, *Vaga*, 2006

Aldona Elena Puišytė. *Baltojo Raitelio baladės*. Kaunas, *Atmintis*, 2006

### ***Vertimai / Poetry in translation:***

*Between smile and tear* [poems and poetic fables by Peretz Miransky. Translated from the Yiddish by Barnett Zumoff]. Vilnius, *Versus aureus*, 2006

Tomas Venclova. *Kitaip* [Poezijos vertimų rinktinė]. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2006

*Sala*. 10 Kipro poetų [Sudarė ir vertė Dalia Staponkutė]. Vilnius, "Baltų lankų" leidyba, 2006

Barbara Gruszka-Zych. *Miegu su tavimi po oda* [Iš lenkų kalbos vertė Birutė Jonuškaitė]. Kaunas, savaitraščio *Nemunas* leidybinė grupė, 2006

*Tavo vardą tariau pakuždom* [Kaukazo tautų meilės lyrika. Sudarytojas ir redaktorius Julius Jasaitis]. Klaipėda, Eglės leidykla, 2005

Vytautas P. Bložė. *Emptiness* [I anglų kalbą vertė Jonas Zdanys]. Kaunas, *Kitos knygos*, 2005

Aleš Šteger. *Poezija apsimoka* [Iš slovėnų kalbos vertė Aurelija Kriščiūnaitė ir Laurynas Katkus]. Kaunas, *Kitos knygos*, 2005  
Tomas Venclova. *Vienkartinė šalis = La unufoja lando* [tradukis István Ertl, Kris Long, Meva Maron]. – Kaunas, *Ryto varpas*, 2005  
Justinas Marcinkevičius. *Mindaugas*. [esperantigis Vida Beinortienė]. Kaunas, *Ryto varpas*, 2005

*Sudarė/ Compiled by Ričardas Šileika*

## 2005-ŲJŲ POETINIO DRUSKININKŲ RUDENS AIDAI

### Kronika

Festivalyje dalyvavo 112 poetų, kritikų, leidėjų, iš jų 22 iš užsienio. Visi poetai, kurių eilėraščiai skelbti almanache, juos skaitė pagrindiniuose renginiuose: Marcel Beyer (Vokietija); Anneke Brassinga (Nyderlandai); Peters Bruveris (Latvija); Kristina Ehin (Estija); Patricia Goodrich (JAV); Tautvyda Marcinkevičiūtė; Bob Hansson (Švedija); Brian Johnstone (Škotija); Christian Katt (Austrija); Marcelijus Martinaitis; Maria Martysevich (Baltarusija); Sabina Naef (Šveicarija); Bragi Ólafsson (Islandija); Kęstutis Navakas; Claudio Pozzani (Italija); Rein Raud (Estija); Donatas Petrošius; Steven Schroeder (JAV); Rebecca Seiferle (JAV); Rimvydas Stankevičius; Ilpo Tiihonen (Suomija); Gunnar Wærness (Norvegija); Patricija Šmit.

Pernai baigėme su stichijomis susijusių keturių festivalių ciklą, paskutinįjį paskyrę žemei. Tad konferencijos tema buvo: „Poezija ir stichijos: žemė“. Žemė stichijų kontekste pirmiausia suprantama kaip inertiška materija, apčiuopiamas gyvųjų ir negyvųjų objektų pasaulis. Tekstas mūsų vaizduotėje iš patirties dirvožemio prikelia daiktus ir jų santykius taip, kaip saulė pavasarį kelia želmenis. Kiek poezijai svarbi ši daiktiškoji dirvos materija? Konferenciją vedė Karolis Baublys, pranešimus skaitė Elena Baliutyte, Nida Gaidauskienė, Emilis Milkevičius, Audinga Peluritytė, Donatas Petrošius.

Festivalį pradėjome trijų JAV poezių Patricijos Goodrich, Rebeccos Seiferle ir J.C.Todd skaitymais Amerikos centre, Vilniuje. Kitą dieną Rašytojų klube vyko susitikimas su vokiečių poetu Marcel Beyer ir tradicinis jaunųjų poezijos vakaras. Druskininkų ir Vilniaus programa keitėsi nedaug – įvyko visi tradiciniai renginiai: du poezijos vakarai, per metus išėjusių knygų pristatymas, kameriniai ir naktiniai skaitymai, užsienio svečių kūrybos pristatymas Vilniuje Rašytojų klube ir vakaras Užupio kavinėje. Penktadienio naktiniai skaitymai „Vieno eilėraščio naktis“ vyko „Širdelėje“. Juos pradėjo Vladimiras Tarasovas, perskaitęs pluoštą savo draugų rusų poezijos. Šeštadienio rytą naujoje „Dainavos“ pirtyje suvaidinta misterija „Ugnies, vandens, oro ir žemės ginčas“, kuriai tekstą parašė Kęstutis Navakas, o režisavo Alvydas Šlepikas. Be pastarojo vaidino: žemė – Olita Dautartaitė ir Agnė Žagrakalytė; vanduo – Lukas Miknevičius ir Julius Žekas; ugnis – Vytautas Dekšnys ir Donatas Petrošius; oras Kornelijus Jazbutis ir Alvydas

Šlepikas. Pavyko ir Ričardo Šileikos performansas „Duobė“, kurioje turėjo fotografuotis visi festivalio dalyviai. Pirmadienio skaitymai Užupio kavinėje įvyko kaip visada, juos vedė Liudvikas Jakimavičius.

Jotvingių premija atiteko Tomui Venclovai už eilėraščių rinkinį „Sankirta“, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2005. Premija už poetinį debiutą apdovanota Sonata Paliulytė už eilėraščių rinkinį „P.S.“ ir Mennos Elfyn eilėraščių knygos „Vualiutas bučinys“, *Vaga*, 2005, vertimą.

Vieno anonimino eilėraščio konkursą laimėjo: 1. Andrej Khadanovich (Baltarusija) vertė Vladas Braziūnas; 2. Gintaras Grajauskas; 3. Dovilė Zelčiūtė; 4. Artūras Valionis; 5. Brian Johnstone (Škotija) vertė Kornelijus Platelis.; daiktiškiausio eilėraščio konkursą laimėjo 1. Sonata Paliulytė; 2. Patricia Goodrich (JAV) vertė Sonata Paliulytė; 3. Jolanta Sereikaitė.; ir nerimtąjį, trąšiausio eilėraščio konkurse viena pirmoji vieta skirta Vladui Braziūnui.  
K. P.

## ECHOES OF DRUSKININKAI POETIC FALL 2005

### Chronicle

One hundred twelve participants, among them twenty-two from abroad, took part in the festival. All poets published in the anthology participated in festival readings: Marcel Beyer (Germany); Anneke Brassinga (The Netherlands); Peters Bruveris (Latvia); Kristina Ehin (Estonia); Patricia Goodrich (USA); Tautvyda Marcinkevičiūtė (Lithuania); Bob Hansson (Sweden); Brian Johnstone (Scotland); Christian Katt (Austria); Marcelijus Martinaitis (Lithuania); Maria Martysevich (Belarus); Sabina Naef (Switzerland); Bragi Ólafsson (Iceland); Kęstutis Navakas (Lithuania); Claudio Pozzani (Italy); Rein Raud (Estonia); Donatas Petrošius (Lithuania); Steven Schroeder (USA); Rebecca Seiferle (USA); Rimvydas Stankevičius (Lithuania); Ilpo Tiihonen (Finland); Gunnar Wærness (Norway); and Patricija Šmit (Lithuania).

The festival began with readings in the American Center in Vilnius by three American women poets, Patricia Goodrich, Rebecca Seiferle, and J.C. Todd. The following day in the Writers' Club a meeting was held with German poet Marcel Beyer and the traditional evening of poetry by younger writers also took place. The programs in Druskininkai and in Vilnius were relatively traditional: two poetry evenings, the presentation of books published during the year, chamber and night readings, the presentation of work by guests from abroad in Vilnius, and the evening in the Užupis Café.

This year we concluded our cycle of four festivals focusing on the elements, dedicating this fourth to Earth. Thus the theme of this year's conference was "Poetry and the Elements: Earth." It was moderated by Karolis Baublys; papers were presented by Elena Baliutyte, Nida Gaidauskienė, Emilis Milkevičius, Audinga Peluritytė, and Donatas Petrošius.

Friday night's readings, "The Night of the Single Poem," took place in Širdelė. They were started by well-known jazzman Vladimir Tarasov, who read his friends' poems in Russian. Saturday morning, in the new *Dainava* sauna, the mystery "The Argument of Fire, Water, Air, and Earth" directed by Alvydas Šlepikas, was performed successfully. There was also



a performance of “The Hole” by Ričardas Šileika. The Jotvingiai Prize was awarded to Tomas Venclova for his collection of poems “Sankirta,” Lithuanian Writers’ Union Publishers, 2005. The Prize for the Best Poet Debut went to Sonata Paliulytė for her collection of poems “P.S.” and for the translated book of poems by Menna Elfyn “Vualiutas bučiny,” Vaga Publishers, 2005.

The following anonymous competitions were held: a single poem; the most material poem; and, the humorous: the most fertilizing poem. Our guests from abroad took part in the competitions, with Lithuanian translations of their work. Results of the competition of one anonymous poem were: 1. Andrej Khadanovich (Belarus) translated by Vladas Braziūnas; 2. Gintaras Grajauskas; 3. Dovilė Zelčiūtė; 4. Artūras Valionis; and 5. Brian Johnstone (Scotland) translated by Kornelijus Platelis. The most material poems were judged to be by: 1. Sonata Paliulytė; 2. Patricia Goodrich (USA) translated by Sonata Paliulytė; and 3. Jolanta Sereikaitė. The competition of most fertilizing poem had only one award, which was given to Vladas Braziūnas.

K.P.

Translated by Jonas Zdanys

### **Jotvingių premijos laureatas**

#### **Tomas Venclova**

Tomas Venclova, poetas, eseistas, literatūrologas, vertėjas, gimė 1937 metais Klaipėdoje, 1960 Vilniaus universitete baigė lietuvių kalbą ir literatūrą. Dirbo Istorijos institute, dėstė VU. Nuo 1976 metų Lietuvos Helsinkio grupės narys. 1977 emigravo į JAV, nuo 1980 Yale’io universitete New Havene slavų literatūrų profesorius. 1972 metais išleido pirmąjį eilėraščių rinkinį „Kalbos ženklas“, po to – dar septynis. Taip pat jis yra išleidęs nemažai eseistikos, literatūrologijos ir publicistikos knygų. Tomas Venclova Liublino universiteto garbės daktaras (1991), Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatas (2000). Jotvingių premija jam paskirta už eilėraščių rinkinį „Sankirta“, Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2005.

ORMOND QUAY

*Seamusui Heaney*

Okeano garai, sutirštėję balandžio Dubline,  
girdo mūrus, granitą ir tviskančio kėbulo dervą.  
Iš vagos išsprūdęs vanduo apnuogino dumbliną  
kibią plynę po tiltais, tarytum atgniaužtą delną.

Šioj purvynų šaly, patyrusioj maištą ir badmetį,  
vos prieš dvidešimt metų tuščioj nelyginant Liffey,  
krovininių mašinų trinksėjimo brėkstant išbudinti  
atspėjam, jog srautas vėl siekia buvusį lygį –

tiksliu, jį pranoksta. Žuvėdra sukrykus įlekia  
pakhausų spragon. Grindiniai drėgni ir duobėti.  
Kužda lapais, lašais, lėto laiko ląstelėmis įlanka  
ties pilkuojančiu fortu. Ne mes ją išmokėm kalbėti.

*Bronze by gold.* Statūs laiptai, apkartusi duona, bet uždarbio  
pakanka ilgam. Ties krantinės kerte atsidaro  
išgarsėjus sirenų landynė. Migrantas paspringdamas užgeria  
savo mirgantį dvynį už čiabuvių apgulto baro.

Jau vis viena, rusvoki šiaurės pelkynai ar mėlynas  
krantas Jonijos jūroj, kurion įsipyko irkluoti.  
Tarsi Kirkės patalas, plečias dėmėtas žemėlapis,  
ir beglobė Europa rausias į šiurkščią paklodę.

### **Jotvingiai Prize Winner**

#### **Tomas Venclova**

Tomas Venclova, poet, essayist, translator, and professor of literature, was born in 1937 in Klaipėda. He graduated in 1960 from Vilnius University, where he studied Lithuanian language and literature, and afterwards worked in the Institute of History and as a faculty member at Vilnius University. He became a member of the Helsinki Group in Lithuania in 1976. He emigrated to the United States in 1977 and, since 1980, he has been a professor of Slavic literatures at Yale University. His first poetry collection was published in 1972. He has also published seven other volumes of poetry as well as collections of essays and literary studies. Venclova was awarded an honorary doctorate by Liublin University (1991) and the Lithuanian National Prize for Culture and Arts in 2000. He received the Jotvingiai Prize for his collection of poems *Sankirta*, (Vilnius, Lithuanian Writers' Union Publishers, 2005).

### **ORMOND QUAY**

*For Seamus Heaney*

Having thickened in April, the breath of the ocean drenches  
Dublin's granite and bricks and a scintillant pitch-black truck.  
Without water, the riverbed looks like abandoned trenches  
and extends like the hand of a suppliant down on his luck.

In this country of mutiny, famine, and a million of lesser worries,  
which was shallower than the Liffey some two decades ago,  
we are roused out of bed in the morning by the din of lorries,  
realizing the stream has not only resumed its flow

but is brimming over. A gull dashes upward. It screams and forces  
its way between warehouses. The pavements are wet and cracked.  
The bay whispers in raindrops and timedrops beside the fortress.  
Someone had taught it how to. We came here long after the fact.

*Bronze by gold.* The staircases are steep and the bread is bitter,  
but the pay is sufficient. This quay is best known for the sirens' den  
at the corner. A migrant inside drinks the health of his glitter-  
ing double, who, across the bar, drinks with the local men.

It is all the same now - the brown northern marshes  
or the blue Ionian shores one no longer wishes to greet.  
The stained map is expanding like Circe's bed. It marches  
outward and wraps Europe up in a coarse-grained sheet.

*Translated by Constantine Rusanov*

## **Premija už poetinį debiutą**

### **Sonata Pauliulytė**

Sonata Pauliulytė, poetė, vertėja, gimė 1968 metais Kaune, 2003 metais baigė Lietuvos muzikos akademijos Teatrinį fakultetą. Premija už poetinį debiutą jai paskirta už eilėraščių rinkinį *P.S.* ir Mennos Elfyn eilėraščių knygos *Vualiutas bučiny*s, (Vilnius, *Vaga*, 2005), vertimą.

### **Po Milošo**

Ne su tavim kalbuos,  
net ne su savim,  
mėlynas dūmas  
išsiritas iš cigaretės,  
išverčia smegenis  
į išvirkščią pusę,  
gula ant stalo.  
Įskilęs puodukas sako:  
išgerkit arbatos  
į mirusiojo  
sveikatą,  
į drąsą nebūti,  
į užmaskuotą bailumą,  
suėdusį būtį.  
Pakvipo rasa,  
taip pakvipo, kad ūpas  
atbudęs suleido nagus

į besirąžantį rytą,  
su krutančiais paukščiais,  
jų čiulbesiu ir kutinėjimusi,  
viksinčius uodegas šunis,  
vedžiojamus už pavadėlių,  
ir mus – tokius vienišus, paliktus, būsimus.

### **Prize for Poetic Debut**

#### **Sonata Pauliulytė**

Sonata Pauliulytė, poet and translator, was born in 1968 in Kaunas. She graduated from the Lithuanian Music Academy's Theatre Department in 2003. She was awarded the Prize for the Best Poetic Debut for her collection of poems *P.S.* and for a translated book of poems by Menna Elfyn, *Vualiūotas bučinyš*, (Vilnius, Vaga Publishers, 2005).

#### ***anno* Milosz**

I don't speak with you,  
or with myself,  
blue smoke  
rolls from the cigarette,  
turns my brain  
wrong side out,  
lays on the table.  
The cracked cup croaks:  
let's drink tea  
to the dead's  
health,  
to the courage not to be,  
to masked cowardice  
that has eaten being.  
There was a scent of dew,  
a scent so strong that awakened desire  
sank its nails  
into stretched morning,  
with its wriggling birds  
chirping and futsing,  
dogs with fawning tails  
led by their leads,  
and us – so lonely, abandoned, would-be.

*Translated by Irena Praitis*

### **Vieno anonimio eilėraščio konkursas. I vieta**

Andrej CHADANOVIČ  
(Baltarusija)

## KELYJE

prieš plento srovę džinsuotas lig juostos brendi  
tavo neįbaikštintos mintys lyg eidininkas prerijoje  
ir stereoskersvėjis it sielos šventės svetys  
nauja aranžuote plyšauja plejery

debesys viršuje nestojantys kaip auto-  
mobiliai tarp penkto ir trisdešimt penkto sustiprinto kilometro  
nieko nesustabdysi ir nieks tavęs neprivers sustot  
ir pirma sutikta dvasia pasirodys tebusvus vėtra

pirmas blynas iš oro statyta tavo pilis  
nei bibliotekos nei bokšto tik kreivas kraigas  
pasaulio apstybėje knygų ir plytų gali paklyst  
o tu iš visų akademijų net ir meškų nebaigęs

tarp trijų pakelės stulpų pasiklyst gali  
taip tylu mintyse – girdėti kaip musė aptukus  
dramblėja o tu taip ilgai kely  
kad Dievas jau regis žvaigždynas Didžiojo Pūkuotuko

*Iš baltarusių kalbos vertė Vladas BRAZIŪNAS*

## Competition of one anonymous poem. I place

Андрэй Хадановіч

### на дарозе

па пояс у джынсах брыдзеш супраць плыні шашы  
твае непужаныя думкі як іншаходцы ў прэрыі  
і стэрэа-скавышы як госьці на сьвяце душы  
новаю аранжыроўкай гудуць у плэеры

аблокі ўгары няспынныя як аўто  
між пятым і трыццаць пятым агораным кілямэтрам  
ня спыніш нікога й цябе ня спыніць ніхто  
і першы сустрэчны акажацца проста ветрам

будуеш замкі з паветра і першы блін  
выходзіць нечым сярэднім між бібліятэкай і вежай

на гэтым сьвеце так многа кніг і цаглін  
а ты з усіх акадэміяў ня скончыў нават мядзьведжай

і можна згубіцца ў трох дарожных слупох  
і ў думках так ціха – чуваць як робіцца муха  
сланом і ты так доўга ў дарозе што Бог  
здаецца сузор’ем Вялікага Віні-Пуха

## **Vieno anoniminio eilėraščio konkursas. II vieta**

Gintaras GRAJAUSKAS

### **TRIUMFATORIUS**

kai visi švenčia pergalę, paprasčiausiai  
nusisuku: negaliu žiūrėti, kaip puikuoja savo  
laikinuose tie graudžiai juokingi  
vienadieniai triumfatoriai

apsirengę spalvingomis togomis  
su aukso signetėmis ant pirštų  
kilnoja rankas, žymi viens kito  
kaktas dvigubu pergalės ženklu

o vienintelis iš tiesų galįs tarti,  
jog gyventa ne veltui (kiek  
desperatiškų žygdarbių, kiek šmaikščių  
akibroktų jo kolekcijoje!), yra tas,

kurio čia nėra. Nors, galvą deda, puikiai žino,  
kas šiandien čia vyksta. Kur nežinos tas  
pralaimėjęs maištininkas, senstanti lapė. Vienas  
su savo tylą tremtyje. Toli nuo tėvynės.

pašaipus ir liūdnas žinojimas:  
neatimsi. Visa, kas jam beliko.  
Tai, kas visą laiką skyrė  
jį nuo minios.

ir dabar šioje nugalėtojų žemėje  
jam visa mano pagarba  
ir mano pasigėrėjimas.

## **Competition of one anonymous poem. II place**

Gintaras GRAJAUSKAS

### **THE TRIUMPHER**

When everyone else celebrates a victory, I usually  
turn my back: I can't watch how those  
plaintively funny single-day triumphers  
take such pride in their own temporality

dressed in colorful togas  
with gold signets on their fingers  
they raise their arms, mark one another's  
foreheads with the double sign of victory

though only one is able to say in fact  
that life has had a purpose (how many  
desperate exploits, how many nimble  
disgraces in his collection!), the one

who is not here. Though, on my life, he knows exactly  
what's happening here today. How can he not know, that  
defeated insurgent, that aging fox. Alone  
with his silence in exile. Far from his homeland.

derisive and cheerless knowledge:  
you can't take it away. All that's left for him.  
That which always distinguished  
him from the crowd.

and now in this land of conquerors  
to him goes all of my respect  
and my admiration.

*Translated by Jonas Zdanys*

## **Vieno anoniminio eilėraščio konkursas. III vieta**

Dovilė ZELČIŪTĖ

### **SVAJONĖS**

Kad nereiktų prisipažinti kas buvai  
kad ir pats  
pati nežinotum

kad papai nesiektų bambos  
ir kasdien vis labiau  
nesiraukšlėtų oda  
kad gąsdinančiai neaugtų svoris  
žaibiškai nekristų kraujospūdis  
nuotaika kad būtų nuotaikos  
labai nuotaikinga diena kai laidosi  
likimo skirtąjį  
kad nenorėtum šokti į duobę  
na ir gerai kad galvotum  
ir ačiū Dievui pagaliau bus ramu  
dabar žinau šita lygtis išspręsta  
kontrolinis parašytas  
kad negalėtum nusišauti kad galėtum  
dar gimdyti būti nėsčia nesijaudintum  
kai negali ar gali per daug per mažai  
kad turėčiau vaikų dešimt dvidešimt  
ir nedrebėčiau ar kosti ar vemia ar nepastojo  
kad pagaliau nupirktų ir man tikrą striukę  
kurios niekada neturėjau  
tokią lengvą sintetinę pūstom rankovėm  
kad nesakytų – tokiam žmogui kaip tu netinka  
turėti kitą vyrą kitą hobį profesiją  
apskritai kažką kita  
pakeisti įvaizdį būt švelnesnei grubesnei  
kad nesitapatinčiau  
su motina Terese Dalai Lamos garbintoja *bomžu*  
kad nereiktų lakstyti į bažnyčią į teatrą ar kapines  
degioti žvakučių kad skorpiono įkandimas  
būtų mirtinas bet palaidotų drauge viename kape  
arba ne tegu rytą gulėčiau vienoje lovoje  
o vakare jau kitoje  
ir nesigraužčiau  
prie kurio kojų guliu pasitiesusi  
tarp kurio kojų kad nesvarstyčiau  
nuryt ar išspjauti kad rūpėtų dangus  
net po žemėm po rudenio plutom  
dangus  
kad jo to vienintelio nepasiekiamo  
jau niekada nepamirščiau

### **Competition of one anonymous poem. III place**

Dovilė ZELČIŪTĖ

REVERIES



So you would not have to confess what you were  
so you  
yourself would not know  
so your boobs wouldn't droop to your navel  
and your skin wouldn't wrinkle  
more every day  
so your weight wouldn't grow so frighteningly  
your blood pressure wouldn't drop like lightning  
so your mood would be cheerful  
so the day you bury the one destined for you by fate  
would be happy  
so you wouldn't want to jump into the hole  
well it would be good to think  
and thank God that it will at last be quiet  
now I know that this equation is solved  
the examination is written  
so you wouldn't be able to shoot yourself that you could  
still give birth be pregnant not worry  
when you can't or can too much too little  
so I would have children ten twenty  
and wouldn't shake if they cough or throw up or conceive  
so finally I too would get a real jacket  
which I never had  
a light synthetic one with puffy sleeves  
that no one would say – it doesn't fit a person like you  
have a different husband different hobby profession  
in general something different  
change my image be gentler coarser  
so I wouldn't be identified  
with Mother Theresa a follower of the Dalai Lama one of the homeless  
so I wouldn't have to run to church the theater or cemetery  
light candles so the scorpion's sting  
would be fatal but would bury us in a single grave  
or not toward morning lie in one bed  
and in the evening already in another  
and I wouldn't worry  
at whose feet I stretch out  
between whose legs so I wouldn't debate  
to swallow or spit out so heaven would concern me  
even beneath the ground beneath the crusts of autumn  
heaven  
so I would never forget  
it that single unreachable place

*Translated by Jonas Zdanys*

## Vieno anoniminio eilėraščio konkursas. IV vieta

Artūras VALIONIS

### Kalba, pasakyta 2005-ųjų spalį Druskininkuose, atsiimant III premiją už nepasirašytą eilėraštį\*

Ir aš esu užmušęs.

Varlę.

Pati leidos užmėtoma, gal labai nejautrios odos buvo,  
o gal kadangi vis tiek fontane nebuvo vandens,  
koks skirtumas, koku pavidalu, forma gulėti  
ant saulės, ant akmenų?

Atstumas piktybiškai viską iškraipo,  
dabar rasčiau ne vieną priežastį –  
už ką ir arba kodėl:

visų pirma už tai, kad leidosi,  
kad užmėtoma anei krust,  
tik tiek, kiek nuo smūgio

(manau, žinot visi, kaip tai užknisa),

na ir šiaip – už tai, kad neįsitempus,  
jai neniežti, nereikia  
kasytis nuolat,

jai vis vien,  
jokio garso po pirmo pataikymo,

kad, rodos, neturi dėl ko jaustis kalta –  
toks gyvas priekaištas  
(tuo labiau visiškai nekaltas),

net nesistengiantis nušokuoti į šalį,

---

\* O kodėl tik trečiąją, paklausk?

– Gal pritrūko talento, gal laiko,  
dabar tiek visokiausių pagundų, kada susikaupti?  
Nors, jei atvirai, jei prireiktų, galėčiau surasti kitų  
savybių, nė kiek ne mažiau genialių:  
irzlumą (kartais), nesiskaitymą su kitais (pasitaiko), sąrašą galima  
tęsti ir tęsti, bet vis tiek į šiuos privalumus,  
kaip jau supratau,  
atsižvelgta nebuvo



A SPEECH GIVEN IN OCTOBER 2005 IN DRUSKININKAI WHILE GETTING III PRIZE FOR AN  
UNWRITTEN POEM\*

I too have murdered.

A frog.

It allowed itself to be cast upon, perhaps it was of very  
insensitive skin,  
or perhaps because there was no water in the fountain,  
what's the difference, what shape, form to lie  
in the sun, on the rocks?

Distance malignantly distorts everything,  
now I'd find not a single reason –  
for what and perhaps

why:

first of all because it allowed it,  
that it didn't move when the stones fell,  
only from  
the blow

(I think you all know how that goes),

and so – because it is not stretched out,  
nothing itches, it doesn't have

to scratch

all the time

it's all the same to it,  
no sound after the first hit,

so, it seems, it doesn't have anything to feel guilty about –  
such a living reproach  
(all the more

completely innocent)

not even trying to jump to the side,

---

\* And why only third prize, you ask?

-- Perhaps there wasn't enough talent, or time,  
now there are all sorts of temptations, when to concentrate?  
Though, in all candor, if I needed them I could find other  
characteristics, neither more nor less of genius:  
irritability (sometimes), inconsideration of others (it happens), the list can stretch  
on and on, but as I understand it

no attention

was paid to these qualities

because it hit on our, on our rocks,  
which we will still have to rid ourselves of  
(and the  
sooner the better?)  
because there's no water in the fountain,  
it dried up,  
and as I've already said,  
heat and cold both muddle the brain.  
But, then again, seeing this whole lamentable matter  
from the other perspective,  
when I was six I was already a democrat:  
the dead frog, even if someone kissed it,  
would have a hard time turning  
into some noble figure  
(to tell the truth, let's have no illusions: in our time  
no one kisses toads or frogs.  
If someone wanted to – they wouldn't dare:  
the majority are less afraid of monarchy  
than of horny blisters on our fingers).  
No matter the case, however it might be,  
finishing completely I'd like to bring in  
a bit of clarity  
and to note that I was not, am not  
heartless,  
it just happened that  
way:  
and it's only a frog.  
If anything, I can show you a cardiogram,  
still quite fresh:  
there is a heart, and it  
works.  
(In addition, how many times can I tell you:  
there was no water in the fountain.)

*Translated by Jonas Zdanys*

**Vieno anoniminio eilėraščio konkursas. V vieta**

Brian JOHNSONE  
(Škotija)

ŽMOGUS, DAINAVĘS VYNUI

tai tas, kurį girdi rūsy.  
Vidurnaktis, ir tu lipi užpakaliniais laiptais  
į kambarį palėpėj. Rytas,

ir jis žingsniuoja per saulėtą kiemą,  
jo balsas ima kilti vėl.  
Ir *chant de Renaissance* posmelis lyriškas

švariai filtruoja orą. Visa tai  
jis teikia vynui, taip rūsys po rūsio  
to gero – šiurpas jais nubėga. O kažkur

tarp tenoro ir alto balsas šis rosé  
aprėpia stelažus natų. Ir jei manai, jog taip  
nėra, kiekvienas butelis, prisodrintas dainos

atsikemša tavosioms lūpoms. Ir tas šiurpas, vynuogė,  
sugėrus žemės syvus, skystis – garsą,  
teka štai

į tavo burną, ir daina ištirpsta viduje,  
tau atiduodama tyrumą, molžemio kietumą, džiaugsmo  
substanciją, priversdama skambėt liežuvį.

*Iš anglų kalbos vertė Kornelijus PLATELIS*

**Competition of one anonymous poem. IV place**

Brian JOHNSONE  
(Scotland)

THE MAN WHO SANG TO WINE

is who you're hearing in the basement.  
Midnight, and you're taking the back stairs up  
to that attic room. Morning,

and he's crossing the yard in sunlight,

his voice lifting once again.  
A fragment of some lyric, *chant de Renaissance*

filters the air clear. And this  
he gives to wine, to cellar after cellar  
of the stuff – a chill runs through it. Somewhere

between a tenor and an alto, this rosé voice  
spans a rack of notes. In case  
you think it can't, each song soaked bottle

opens for your lips. The chill is there, the suck  
of grape on land, of some acoustic property  
on liquid, flowing now

into your throat, the song dissolving inwards,  
taking clarity, the flinty soil,  
the element of joy, to tune your tongue.

#### **Vieno anoniminio daiktiškiausio eilėraščio konkursas. I vieta**

Sonata PALIULYTĖ

NATIURMORTAS

Keturi tušti  
alaus buteliai,  
trys aliejaus,  
pjaustymo lenta  
supjaustyta,  
užsilikę mėsos  
likučiai,  
sudžiūvę gėlės  
ir mėtų arbata  
su citrina  
ir medumi –  
ant medinio stalo,  
gelsva klijuote,  
kriaušėmis ir obuoliais  
padengto.  
Salotiniai lapeliai čia –  
dėl kontrasto,  
prieš mėlyną užuolaidą  
nubrizgusiu kraštu.  
Štai ir visas namų natiur-  
mortas,  
visa virtuvė,

visa ataskaita.  
Gan skalsu  
tokį irzlų rudenį.

**Competition for the most material poem. I place**

**Sonata Paliulytė**

**Still Life**

Four empty  
beer bottles,  
three more of oil,  
cutting board  
all cut up,  
leftovers  
of meat,  
withered flowers  
and mint tea  
with lemon  
and honey –  
on the wooden table  
with a lemon-colored  
waxcloth, apples  
and pears set.  
Also, tiny chartreuse leaves,  
for some contrast,  
against the blue curtain  
with its frayed ends.  
Here it is,  
the full-scale still  
life, the whole kitchen  
and caboodle.  
Rich enough  
in such a fretful autumn.

*Translated by Kerry Shawn Keys*

**Vieno anoniminio daiktiškiausio eilėraščio konkursas. II vieta**

Patricia GOODRICH  
(JAV)

KAVINĖ-BARAS / MENO KAVA

Kavinėj



kavą patiekia  
neskubant.  
Ūsočius  
nužvelgia įeinančius  
klientus, kiekvieną  
įvertindamas,  
nepalaidamas  
stumdyti  
metalinius puodelius  
karšto smėlio keptuvėj.  
Dviem rankom  
kraipo medines rankenėles  
lyg dievas  
besisukančius šokėjus  
ant pjuvenomis pabarstytų grindų,  
juda kryžmai,  
nematodamas laiko  
smėlio laikrodžiu,  
prieskoniai išrikiuoti  
stiklo indų eilėse.  
*Turkiškos?*  
Teiraujas...  
Be abejo, žinoma.  
Atsisakyti reikštų –  
ištraukti delną  
iš burtininkės rankų  
ir spjauti ant sėkmės,  
kurią ji buria.  
Skirtingas dizainas.  
Jis tyčia išrenka  
puodelį, skirtą cappuccino,  
baltą, su raudonu ir juodu  
geometrišku piešiniu.  
Įlieja kavą,  
tačiau ne anksčiau,  
nei įmeta į vidų  
vieną pušies spygliuką.  
Turkiška kava,  
be aštraus kartumo,  
truputį pasaldinta  
runkelių kristalais.  
Mėgaujuos kiekvienu  
gurkšneliu.  
Kavos kaip šita  
nesu ragavus.  
Vėlai vakare  
užsakau vėl tokios  
kaip ana.

*Ak, to negaliu  
jums duoti. Dviejų panašių  
nebūna.*

*Iš anglų kalbos vertė Sonata PAULIULYTĖ*

**Competition for the most material poem. II place**

Patricia GOODRICH  
(USA)

**Cafe' Buffet/ Art Cafe'**

There is no hurry  
for coffee  
at the cafe.  
The man  
with a mustache  
watches patrons  
enter, decides  
who each is,  
all the while  
shifting metal cups  
in a pan of hot sand.  
Two-handed,  
he moves  
the wooden handles  
like a god  
moving dancers  
on a sawdusted floor,  
circles intersecting,  
no hour glass  
to measure time,  
his spices lined  
in rows of glass.  
*Turkish?*  
he inquires....  
not a question, really.  
To refuse would be  
to take your palm  
from a fortune teller  
and spit on the good  
future she found.  
Each design different,  
he chooses deliberately  
a cappucino cup,  
white with red and black

geometry.  
The coffee is poured,  
but not before  
he places a single pine  
needle in the cup.  
Turkish coffee,  
no bitter edge,  
slightly sweetened  
with crystal beet.  
Savored slowly  
sip by sip,  
I've never tasted  
coffee like this.  
Late in the evening,  
I ask for another  
just like the first.  
*Oh, I cannot give  
you that. No two  
are the same.*

### **Vieno anoniminio daiktiškiausio eilėraščio konkursas. III vieta**

Jolanta SEREIKAITĖ

#### **PREKYBOS AIKŠTĖS**

Erdvė švari, plastmasės  
Šleikštūs kerai, apspangę  
Nuo prekių girliandų prekystaliai,  
Siūbuoja drabužiai,  
Beverčiai skudurėliai  
Ryškiaspalviai, nuo formaldehido  
Kvapų apspangstu, lyg būčiau  
Įžengusi į šėtono olą,  
Kurios spalvingi aitrūs paveikslai  
Atmerkia gudrias  
Smaragdo akis ir neriasi iš  
Kailių trokšdami apnarplioti  
Reklaminiais stendais,  
Nenoriu net prisiliesti, kol  
Spokso nurengti melsvi  
Manekenai, ant išvaškuotų  
Grindų atspindintys, pavadinti  
Antikinių miestų kolosais,  
Marmeladinis kraujas lėtai  
Varinėjamas švininės širdies.

### Competition for the most material poem. III place

Jolanta SEREIKAITĖ

#### MARKET SQUARES

A clean space, mawkish  
Plastic charms, sales tables  
Growing blind with garlands of wares,  
Clothing sways back and forth,  
Worthless multicolored  
Rags, I grow blind  
From the odor of formaldehyde, as if  
I had stepped into a satanic cave  
Whose colorful bitter pictures  
Open clever  
Emerald eyes and lay themselves out  
Hungry to tangle around  
Advertising stands,  
I don't want to touch them while  
Naked blue mannequins  
Stare, reflecting in  
Waxed floors, named  
Colossuses of antique cities,  
Marmalade blood slowly  
Driven by a leaden heart.

*Translated by Jonas Zdanys*

### Trąšiausias eilėraštis

Vladas BRAZIŪNAS

semiotinė skrynelė trąšai pagauti

*visiems, išskyrus S.Ž.*

dabar žemė, paprastas elementas  
semiotikams net ne gaivalas  
jiems ne ratas, – kvadratas šventas  
juo važiuoja, katras nekvailas

na, o mes tai per žemę ratais –  
ratai krato, deja, ne kvadratinės  
mūsų akys, bet irgi neverkim  
kol į žemę gaivalą terpiam

iš trąšos, tiesą sakant, iš kako  
mums Dievulis pasaulį padarė  
tai užtat ten jauku taip ir gera

spireles mes iškratom spiralėm  
kaip tas vabalas ar – kaip kas galim  
net jei tamstai tas nieko nesako

### **The Most Fertilizing Poem**

Vladas BRAZIŪNAS

A SEMIOTIC CHEST TO CAPTURE THE FERTILIZER

*for everyone, except for S.Ž*

now the earth, the most simple firmament  
for semioticians – the most essential element  
not a wheel for them – a holy square  
on which only non-fools ride everywhere

yeah, and we roll across the earth on wheels –  
the wheels shake, alas, and nothing conceals  
that our eyes aren't square, but let's not weep  
while into the earth the element we seep

from fertilizer, to tell the truth, from poop  
God created the world for us, not wood,  
and that's why everything here's so pleasant and good

we shake spirals out in a spiral  
like that insect does in its own high roll  
and doesn't give to you sir the low-down or scoop

*Translated by Jonas Zdanys*

### **RENGA**

*Vadovaujami Reino Raudo ją rašė: Ilzė Butkutė, Erika Drungytė, Lukas Miknevičius, Donatas Petrošius, Aušra Kaziliūnaitė, Domantas Razauskas, Emilis Milkevičius*

penkta stichija  
kaip gyvenimo druska  
neištirpusi

*Reinas*

Kiekvieną žodį neša

|                                                                  |                       |                                                             |
|------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------------------------------------------------------------|
| nuo vėtros iki rankų                                             |                       | <i>Donatas</i>                                              |
|                                                                  | <i>Ilzė</i>           |                                                             |
| Tuk tuk genelis<br>į lūžtančias linijas<br>lapai ir kirmiai      |                       | Metas mėtyti<br>kartais ateina anksčiau<br>negu rinkliavos  |
|                                                                  | <i>Erika</i>          | <i>Ilzė</i>                                                 |
| graužia žiedą bijūno<br>pažiūrėsim, kuo baigsis                  |                       | Sumokėk, miela mano<br>Perduok kitam, tik ne man            |
|                                                                  | <i>Lukas</i>          | <i>Doman-<br/>tas</i>                                       |
| vaidinimas šis,<br>panašus į krantinę –<br>čia miega laivai      |                       | mano rankoje<br>ištatuiruota naktis<br>ji begalinė          |
|                                                                  | <i>Ilzė</i>           | <i>Donatas</i>                                              |
| Vienas Homeras žino<br>jų vardus atmintinai                      |                       | Ir visa kaip ant delno<br>su miestais bažnyčiom, tiltais    |
|                                                                  | <i>Donatas</i>        | <i>Emilis</i>                                               |
| kitas homeras<br>apkurto ir paklaiko<br>VIP gramatika            |                       | žydinčią Mozės<br>lazdą statykim kampe<br>ryte išeikim      |
|                                                                  | <i>Aušra</i>          | <i>Aušra</i>                                                |
| Nu, Gramattvajū, sese<br>nereikia, taškas el-te                  |                       | Jūros prasiskiria vėl<br>nemeluok aš ne kretoj              |
|                                                                  | <i>Doman-<br/>tas</i> | <i>Lukas</i>                                                |
| plius trys septyni<br>tai tik kodas tik Kaunas<br>prastėja ryšys |                       | kriauklės kalbasi<br>vanagai peri vaikus<br>viskas jau buvo |
|                                                                  | <i>Erika</i>          | <i>Aušra</i>                                                |
| Tu kalbi – nebegirdžiu<br>Mėnesienoje kurčia                     |                       | tik veidas pasikeitė –<br>bruožai nelaukia rudens           |
|                                                                  | <i>Doman-<br/>tas</i> | <i>Ilzė</i>                                                 |
| Spengiantys ledo<br>žiedai ant stiklo taurės<br>dūžta į mudu     |                       | Vasaros laukia<br>lauke mano adatom<br>bijo ir bado         |
|                                                                  | <i>Erika</i>          | <i>Doman-<br/>tas</i>                                       |
| tik kad širdys nevirstų<br>akmeniu – sunku bus mest              |                       | į ką? vėl į mėnulį?<br>badyk, badyk – nenukris              |
|                                                                  |                       | <i>Donatas</i>                                              |

nei į puodelį  
su žiedu saulėgražos  
nei žvejo tinklan

*Erika*

nei salėn, kur muzika;  
atstok – šianakt nešoku

*Donatas*

ANONIMAI IR MIMAI

KĘSTUTIS NAVAKAS

### **STICHI**

#### **Dramatis personae**

*Šlepikas (režisierius)*

*Vanduo I*

*Vanduo II*

*Oras I*

*Oras II*

*Žemė I*

*Žemė II*

*Ugnis I*

*Ugnis II*

*Reikmenys: veidrodėlis, skudurėlis (Orui),  
alus (Ugniai), tekstai (Šlepikui)*

**Šlepikas** (*išeina prieš publiką*)

Stichi... (*pažiūri į popierių*). Stichi... (*pa-  
žiūri į popierių*). Stichi...jos. Stichijos! Pa-  
vyzdžiui, vanduo (*parodo ranka į vandenį,  
išeina*)

**Vanduo I**

Bul bul bul bul bul.

**Vanduo II**

Nemūsiškai jisai prašneko, rodos,  
Gal bus poetas iš kokios Europos?

**Vanduo I**

Bul bul bul bul bul.

**Vanduo II**

Galbūt mesjė prancūzas ar ispanas?  
Labai juos myli mūs lietuvės panos.  
Ir nors aš nežinau, kas tamsta būsi,  
Tokius išsyk jos vedasi į rūsį.

**Vanduo I**

Bul bul bulvių pasirinkt, ar kokį biesą?

**Vanduo II**

O rupūmat – lietuviškai prašneko!  
Man taip smagu, nes niekada neteko  
Sėdėti kubile, kur kitas diedas  
Visai šalia manęs gražiai padėtas.

**Vanduo I**

Klausyk, Puškine, kas toks būsi?

**Vanduo II**

Esu vanduo, mane nešioja upės,  
Per lietu telkšau balose pritūpęs,  
O šiaip – labai aš skystas bei seilėtas,  
Gulėti mėgstu, kai esu išlietas...

**Vanduo I**

O, bliamba, taigi ir aš vanduo. Ir seilėtas, ir  
gulėti mėgstu, vienžo, – vanduo, tėviškė  
karosų. Bul bul bul bul...

*(Ieina Oras.)*

**Oras I**

Pažiūrėsim, koks čia šiandien oras (*žiūri į  
veidrodėlį*) Aik tu sau, geriau nebūna, a ne?

**Oras II**

Ne tas žodis!

**Oras I**

Mes oras, vyturio pilko gimtinė. Mumyse ir  
mumisyse jisai kabo birbdamas nuo ryto li-  
gi vakaro kaip kokia birbynė su baterijom.

**Oras II**

Taigi šakės!

**Oras I**

O ant žemės tuo metu stovi pradedantis poetas ir aną aprašinėja. Jambais, chorėjais ir dar, žiūrėk, visokiais amfibrichiais.

## **Oras II**

Taigi šakės!

## **Oras I**

O mes visokiais vėjais tik pučiam (*azar-tiška!*), smėlį tik pustom, lapus tik plešiam, sijonus tik keliam, šunim į mėnulį tik kaukiam, žodžių, nieko nelaukiam.

## **Oras II**

Ne tas žodis!

## **Oras I**

O ant žemės stovi toksai susivėlęs poetas, viena ranka rašo eiles apie tą muziką vyturį, o kita ranka dar labiau veliasi. Iš tų nervų konservų. Nes kai jau stovi ant žemės... Ant žemės?

(*Atidaro Žemės duris.*)

## **Žemė I**

Esu aš žemė, oi, esu aš žemė...

## **Oras I**

Tfiu, kad tave...

(*Uždaro, atidaro kitas.*)

## **Žemė II**

Aik šikt!

## **Oras I**

Nu, bliamba, jau geriau ten buvo.

## **Oras II**

Ne tas žodis!

(*Uždaro, atidaro pirmąsias.*)

## **Žemė I**

Esu aš žemė, slieko aš gimtinė,  
Derlinga aš, stipri nelyg degtinė,  
Nors murzina, bet mano purvas tyras,  
Tad griūk į mane veidu, jei tu vyras.

## **Oras I**

Nu kad nelabai.

## **Oras II**

Ne tas žodis!

(*Atidaro ir antrąsias duris.*)

## **Žemė II**

Aik šokt!

## **Oras II**

Ne tas žodis.

## **Oras I**

Žodį sumaišei.

## **Žemė II**

Tai kad ant manęs jūs ir šokat, ir šikat. Ir taburetes statot, ir individualų transportą, dažniausiai „Audi“, ir fūlę ant manęs žaidžiat, ir visokius ten „Trečias bėga“. Ap-skritai ko tik nedarot. Norėčiau būti ne žemė, o, tarkim, sūris. Varnos snapo, klasiko pasakėčioj.

## **Žemė I**

Štai aš dabar juoda kaip rusų tankas,  
Guliu be žado išartoj vagoj,  
O taip norėčiau būt pūkelis menkas,  
Beveik bet kur, nors vištos uodegoj.

Norėčiau kilt su vėju, skriet į dangų,  
Nelyg šampūno burbulai melsvi,  
Bet sunkūs kaip šarvai tų rusų tankų  
Manieji norai gimtame griovy.

Ir sliekas vaikšto lyg po butą po mane.  
To trokštu? Ne. To noriu? Ne. Taip lemta?  
Ne!

## **Oras II**

Taigi šakės!

## **Oras I**

Ne tas žodis!

(*Labai dailiai susimąsto.*)

## **Vanduo II**

Ar tau neilgu kubile gulėti?  
Gal reik, sakau, paimt ir išsilieti?

## **Vanduo I**

Ko ko ko ko ko?

## **Vanduo II**

Jei išsilietume abu, tai būtų klanas,  
Tiesiog kaip šitas... nu... Niu Orleanas.

## **Vanduo I**

Ką ką ką ką ką?

## **Vanduo II**

Ne kaka, o, sakau, užtenka mirkti,



Taip galime abu visai ištirpti,  
Nelyg danguj tėvynės kosmonautai...  
Koks jiems čia rimas?.. Siūlos tikrai „pau-  
tai“...

#### **Vanduo I**

Klausyk, Puškine, ką tu ten apie kosmo-  
nautus skiedi? Gulim abu kaip cepelinai  
padaže, tai ir gulėkim.

#### **Vanduo II**

Štai gulim dviese kaip dėžutėj šprotai.  
Geriau jau tu, bičiuli, nemaurotai,  
Nes štai kai kas į kosmosą išskrido,  
Jų galvos karštos dar nuo vakar ryto.  
(*Įsijungia ekranas, rodantis Ugnį, „Kos-  
monautus“.*)

#### **Ugnis I**

Oi kaip man bloga, kaip ta durna galva su-  
kasi... Ar mes dar ne Veneroj?

#### **Ugnis II**

Mes skriejame stačiom galvom į saulę,  
Mes gi ugnis, netilpusi į saują.  
Jei mus apspjausi – baisiai baisiai šnypšim,  
Stabdyk mašiną, kitoje išlipsim.

#### **Ugnis I**

Tu vairuoji, tu ir stabdyk. Pala, čiagi niekas  
nevairuoja. O kas čia mums iliuminatorius  
užkalė? Nė Nastopkos nesimato. Nastooop-  
ka!

#### **Ugnis II**

Įkalk alaus iš štai šitos tūbelės,  
Kol kosminės jo neišgėrė pelės.  
Mes esam stichija pavojingiausia,  
Bet niekas mūsų apie tai neklausia.

Nemato mūsų vargo, kaip mes degam,  
Kaip du kancarai rūkstame, bet šnekam,  
Nes ką čia veikti prie alaus tūbelių,  
Be Platelio, mergų, net be rūbelių.

#### **Ugnis I**

Oi varge, varge, vargeli mano, kada tave aš  
jaunas išvargsiu...

#### **Vanduo I**

Atsirado frajeriai (*mėgdžioja*). Be rūbeee-  
lių. Atrodo, mes tai čia su kosciumukais  
mirkstam.

#### **Vanduo II**

Deja, ne viskas šiam pasauly aišku,  
Ne viską dievas praneša mums laišku,  
Ir aš nesuprantu, ko kosmonautai  
Čia žliumbia. Koks ten rimas?.. (...)

#### **Žemė II**

Vajė, kaip labai ypatingai sujaudino. Tuoju  
ir aš apsižliumbisiu.

#### **Oras I**

Šakės!

#### **Oras II**

Ne tas žodis!

#### **Žemė I**

Aš taip norėčiau būt pūkelis menkas...

#### **Žemė II**

Žinau, vištos uodegoj.

#### **Žemė I**

Skrajot po dangų...

#### **Žemė II**

...tartum rusų tankas.

#### **Žemė I**

Žvaigždes skaičiuoti, truputį kvailioti  
Ir karvių blynais kosmonautus išteplioti!

#### **Žemė II**

Gūd aidy!  
(*Abu pašoka, pagriebia purvo, bėga pas  
Ugnį ir teplioja*)

#### **Oras II**

Čia tai jau tikrai šakės.

#### **Oras I**

Gal eiti jiems dar oro pagadinti?

#### **Oras II**

Ane?  
(*Žemė baigia teplioti Ugnį ir grįžta.*)

#### **Ugnis I**

Nu nieko sau... Grįžčiau dabar toks namo,  
tai žmona kai duotų per slyvą. Gerai, kad  
mes kažkur kosmose. Kita vertus, kokia čia  
žmona, juk mes jau trys dienos, kai stichi-  
jos.

### **Nuotraukų autoriai/ Photographers**

Marčėnas – Kornelijus Platelis  
Krynicky – Joanna Helander  
Liedtke – Renate von Mangoldt  
Norten – Michael Lainer  
Patackas – Gintaras Žilys  
Talvet – Ove Maidla  
Vindtorn – Terjo Løcken  
Rastauskas – Remigijus Treigys

### **Jotvingių premijos laureatai/ Jotvingiai Prize Winners**

|                               |                                    |
|-------------------------------|------------------------------------|
| 1985 – Kornelijus Platelis    | 1995 – Sigitas Parulskis           |
| 1986 – Vytautas P. Bložė      | 1996 – Marijus Šidlauskas-Jonaitis |
| 1987 – Bronius Kutavičius     | 1997 – Antanas A. Jonynas          |
| 1988 – Alfonsas Nyka-Niliūnas | 1998 – Marcelijus Martinaitis      |
| 1989 – Kazys Bradūnas         | 1999 – Nijolė Miliauskaitė         |
| 1990 – Henrikas Čigriejus     | 2000 – Alfonsas Bukontas           |
| 1991 – Henrikas Nagys         | 2001 – Jonas Strielkūnas           |
| 1992 – Donaldas Kajokas       | 2002 – Jonas Zdanys                |
| 1993 – Knuts Skujenieks       | 2003 – Vladas Braziūnas            |
| 1994 – Sigitas Geda           | 2004 – Stasys Jonauskas            |
| 2005 – Tomas Venclova         |                                    |

### **PDR premija už poetinį debiutą/ DPF Prize for Poetic Debut**

|                               |                          |
|-------------------------------|--------------------------|
| 1998 – Darius Šimonis         | 2002 – Gytis Norvilas    |
| 1999 – Gintaras Bleizgys      | 2003 – Agnė Žagrakalytė  |
| 2000 – Gintaras Beresnevičius | 2004 – Donatas Petrošius |
| 2001 – Tomas S. Butkus        | 2005 – Sonata Pauliulytė |

### **PDR ekspertų taryba/ DPF Board of Experts:**

Kornelijus Platelis (pirmininkas), Antanas A. Jonynas (pavaduotojas), Andrius Mosiejus (iždininkas), Gerardo Beltrán (Meksika), Gintaras Bleizgys, Vladas Braziūnas, Tomas S. Butkus, Ilzė Butkutė, Erika Drungytė, Leszek Engelking (Lenkija), Antanas Gailius, Sigitas Geda, Liudvikas Jakimavičius, Benediktas Januševičius, Donaldas Kajokas, Laurynas Katkus, Kerry Shawn Keys, Mindaugas Kvietkauskas, Liana Ruokytė, Zenonas Streikus, Marijus Šidlauskas, Ričardas Šileika, Antanas Šimkus, Alvydas Šlepikas, Jonas Zdanys, Agnė Žagrakalytė.

### **Rengėjai/ Organizers:**

Asociacija „Poetinis Druskininkų ruduo“, Lietuvių P.E.N centras, Centras „Dainava”

**Rėmėjai:**

Kultūros ir sporto rėmimo fondas; Lietuvos Respublikos Kultūros ministerija; Amerikos centras; Britų Taryba; Islandų literatūros sklaidos fondas; Norvegų literatūra užsieniui (NORLA); Danijos menų agentūros Literatūros centras; Velso literatūra užsieniui; Švedų institutas; Lenkų institutas Vilniuje; AB „Alita”; Centras „Dainava”; Druskininkų savivaldybė; savaitraštis „Literatūra ir menas”; IĮ „Drusva”; UAB Druskininkų Rasa; Restoranas-klubas “Dangaus skliautas”.

**Sponsors:**

Fund for Support Culture and Sports; Ministry of Culture of the Lithuanian Republic; American Centre; British Council; Fund for the Promotion of Icelandic Literature; Literature Center at the Danish Arts Agency; Llenyddiaeth Cymru Dramor/ Welsh Literature Abroad; Norwegian Literature Abroad (NORLA); Polish Institute in Vilnius; Swedish institute; “Alita”; Centre “Dainava”; Druskininkai Municipality; weekly “Literatūra ir menas”; “Drusva”; “Druskininkų Rasa”; Restaurant-Club “Dangaus Skliautas”.

